

4° Fl. coll. 3748

DIEM NATALEM
AVGVSTISSIMI ET POTENTISSIMI PRINCIPIS
G V I L E L M I I I
IMPERATORIS REGIS

AB

ACADEMIA MARPVRGENSI

DIE XXVII. M. IANVARII ANNI MDCCCXCVI HORA XI

ORATIONE IN VNIVERSITATIS AVLA HABENDA

CELEBRANDVM

INDICIT

THEODORVS BIRT

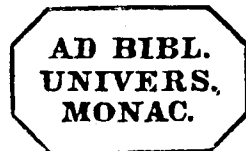
PHIL. DR. PHILOGIAE ET ELOQVENTIAE P. P. O.
SEMINARII PHILOGI DIRECTOR

Inest Iosephi epitomae adhuc ineditae pars nona a BENEDICTO NIESE
historiae antiquae et philologiae P. P. O. prolata.

M A R P V R G I
TYPIS ACADEMICIS ROBERTI FRIEDRICH

ἰππόδρομον καὶ ἐφ' οἷς χρήζοιεν δέονται τῶν αὐτοκρατόρων κατὰ πληθὺς συνελθόντες, οἱ δὲ τὰς δεήσεις ἀναντιλέκτως κρίναντες οὐδαμῶς ἀχαριστοῦσιν. ἐκέλευον δὲ καὶ τὸν Γαῖον 25 ἐκθύμως ἱκετεῖα χρώμενοι τῶν τελῶν ἐπανέειναι καὶ ἐπικουρίζειν τί τοῦ ἐπαχθοῦς. ὁ δὲ οὐκ ἠνείχετο, καὶ πλέον τῇ βοῇ χρωμένων ἄλλους ἄλλη διαπέμψας κελεύει τοὺς βοῶντας 5 λαβεῖν καὶ ἀνελεῖν. καὶ οἷς προσετέτακτο ἔπρασσον, πλείστοι τὲ ἦσαν οἱ ἐπὶ τοιούτοις 26 ἀποθανόντες. καὶ ὁ δῆμος ὁρῶν ἠνείχετο παυσάμενος τῆς βοῆς, τὴν ἕνεκα τῶν χρημάτων ἐπὶ τοιούτοις παραίτησιν ὁρῶντες θάνατον αὐτοῖς φέρουσαν. ταῦτα Χαιρέαν ἐνέγαγε 27 μειζόνως ἄπτεσθαι τε τῆς ἐπιβουλῆς καὶ παύειν κατὰ τῶν ἀνθρώπων ἐξηγριωκότα τὸν Γαῖον, καὶ πολλάκις μὲν ἐμέλεισεν ἐπιχειρεῖν, ἀλλ' ἐπέειχε λογισμῷ τὸν καιρὸν ἐπισκοποῦν, 10 ὅπως μὴ εἰς κερδὸν ταῖς χερσὶ χρῶτο. ἐπεὶ δὲ αὐτὸν ἐνίστα Γαῖος εἰσπραξάμενον τοὺς 28 τε φόρους καὶ ἄλλα ὅσα καταβαλλόμενα ἐμυστηρήκει τοῖς καιροῖς διὰ τὸ ἐπιδιπλασιάσασθαι τὴν δύναμιν αὐτῶν, χρόνον ἐκεῖ ποιεῖται τῇ εἰσπράξει τρόπον τῷ αὐτοῦ χρώμενος μᾶλλον ἢ τῇ Γαῖου προστάξει, διὰ τὸ φειδοῖ χρῆσθαι οἴκτον λαμβάνων τῶν ὑπὸ τὴν εἰσπραξιν 29 εἰς ὀργὴν προὐκαλεῖτο τὸν Γαῖον μαλακίαν ἐπικαλοῦντα αὐτῷ. καὶ διὰ τὰ τε ἄλλα ὕβριζεν 15 εἰς αὐτὸν καὶ ὁπότε τὸ σημεῖον αὐτῷ παρεῖχε τὸ τῆς ἡμέρας καθηκούσης εἰς αὐτόν, θήλειά τε ἐκάλει τὰ ὀνόματα καὶ ταῦτα αἰσχύνῃς ἀνάπλεα, καὶ ταῦτα ἔπρασεν αὐτὸς οὐκ 30 ἀπηλλαγμένος ἐν τινων τελεταῖς μυστηρίων, ἃς αὐτὸς συνίστα, στολὰς ἐνδύμενος γυναι- κείας καὶ τινων περιθέσεις πλοκαμίδων ἐπινοῶν ἄλλα τε ὁπόσα ἐπικαταψεύσασθαι θηλύ- τητα τῆς ὄψεως ἔμελλον, αὐτὸς τὴν ἐπὶ τοιούτοις αἰσχύνῃν ἐτόλμα Χαιρέα προσκαλεῖν. 20 Χαιρέας δὲ καὶ ὁπότε μὲν παραλαμβάνοι τὸ σημεῖον ὀργῇ παρίστατο, μειζόνως δ' ὁπότε 31 παρεδίδου, γελῶμενος ὑπὸ τῶν παραλαμβανόντων, ὥστε καὶ οἱ χίλιαρχοι παιδιὰν ἐποιοῦντο αὐτόν. ἦν δὲ Πομπηίδιος συγκλητικὸς μὲν, τὰς ἀρχὰς δὲ διεληλυθὼς σχεδὸν ἀπάσας, 33 Ἐπικούριος δὲ καὶ δι' αὐτὸ ἀπράγμονος ἐπιτηδευτὴς βίου. τοῦτον ἐνδείκνυσσι Τιμίδιος 33 ἐχθρὸς ὢν ὡς λοιδορίᾳ χρησάμενον ἀπρεπεῖ κατὰ Γαῖον, μάρτυρα παραλαμβάνων Κυῖν- 25 τιλίαν γυναῖκα τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐπιφανείᾳ τοῦ ὠραίου περισπούδαστον πολλοῖς τε οὖσαν καὶ τῷ Πομπηδίῳ. καὶ τῆς ἀνδράπου, ψεῦδος γὰρ ἦν, δεινὸν ἡγουμένης ἐπὶ 34 θανάτῳ τοῦ ἑραστοῦ μαρτυρίαν παρασχεῖν, βασάνων ἔχρηξεν ὁ Τιμίδιος, καὶ Γαῖος παρωξυμμένος κελεύει τὸν Χαιρέαν εὐθέως βασανίζειν τὴν Κυῖντιλίαν, χρώμενος τῷ Χαιρέᾳ πρὸς τε τὰ φονικά καὶ ὁπόσα στρεβλώσεως δέοιτο ὑπὸ τοῦ νομίζειν ὠμότερον 30 διακονήσεσθαι τὴν λοιδορίαν φεύγοντα τῆς μαλακίας. Κυῖντιλία δὲ ἐπὶ τὴν βάσανον 35 ἀγομένη τῶν συνιστόρων τινὸς ἐπιβαίνει τῷ ποδί, ἀποσημαίνουσα θαρσεῖν καὶ μὴ τὰς ἀγόνους αὐτῆς δεδιέναι· οἷσιν γὰρ μετ' ἀνδραγαθίας. βασανίζει ταύτην ὡμῶς ὁ Χαιρέας, βασάνους αὐτῆς δεδιέναι· οἷσιν γὰρ μετ' ἀνδραγαθίας. βασανίζει ταύτην ὡμῶς ὁ Χαιρέας, 35 τῆς Κυῖντιλίας δεινῶς ὑπὸ τῶν ἀλγυδόνων διακειμένης τοῦ τε ἐγκλήματος ἡφίει καὶ αὐτὴν καὶ τὸν Πομπίδιον καὶ χρημάτων δόσει ἐκείνην τιμᾶ.

7 ἀνέγαγε Busb. — 10 εἰσπραξόμενον Iosephus. — 12 τῷ τοῦ Busb. — 14 παλακίαν Berol. — 19 προσβαλεῖν Berol. — 20 παραλαμβάνει Busb. — 21 παιδιὰν Busb. Laur. — 22 πομπίδιος Berol. — δὲ om. Berol. — 23 ἐπιδευτὴς Busb. — 24 κυῖντελίαν Busb. Laur. — 26 πομπιδίω Berol. — 28 παρωξυ- μένος Busb. — 32 μετὰ Laur. Berol. — 33 ἡγεν] ἦκεν Busb. — 34 παθόντι πρὸς Busb.

73 μένου καὶ ἀπογνώσει τοῦ ἐν ἐπιχειρήσει τινὰ γενέσθαι πιστεύειν. δὲ ὀργῆς οὖν εἶχε τοὺς
 74 συνωμότας ὁ Χαιρέας δεδιώς. οἱ δὲ ἀλλὰ ἠξίουσαν εἰς ὀλίγον ὑπερβολῇ χρησασθαι, μὴ καὶ
 75 σφάλματος τῇ ἐπιχειρήσει συνελθόντος ταράξαιεν τὴν πόλιν, καλῶς δ' ἔχειν θεωριῶν ἐν
 τῷ Παλατίῳ ἐπιτελουμένων ἄπτεσθαι τοῦ χρημάτων· ἄγονται δὲ ἐπὶ τιμῇ τοῦ πρώτου
 μεταστησαμένου τὴν ἀρχὴν τοῦ δήμου Καίσαρος εἰς αὐτὸν μικρόν τε πρὸ τοῦ βασιλείου
 5 καλύβης πηκτοῦ γενομένης, καὶ Ῥωμαίων γε οἱ εὐπατρίδαι θεωροῦσιν ὁμοῦ παισὶ καὶ
 76 γυναιξὶ καὶ ὁ Καῖσαρ· ῥαστώνην τὲ αὐτοῖς ἔσεσθαι πολλῶν μυριάδων εἰς ὀλίγον χωρίον
 καθειργμένων ὥστε εἰσιόντι τὴν ἐπιχείρησιν ποιήσασθαι δυνάμεως τοῖς ὑπαρπισταῖς, εἰ
 καὶ τινες προθυμοῖντο, μὴ παρατενυζομένης αὐτῷ βοηθεῖν.
 77 Ἦνείχετο δὲ Χαιρέας, καὶ τῶν θεωριῶν ἐπελθουσῶν τῇ πρώτῃ δεδογμένον ἄπτεσθαι
 10 τῆς πράξεως ἰσχυρότερον ἦν τοῦ κατ' ἐκείνου προβεβουλευκότος τὸ τῆς τύχης συγχωροῦν
 ὑπερβολάς, καὶ τὰς τρεῖς ὑπερβαλλομένου ταῖς νομίμοις ἡμέραις μόλις κατὰ τὴν τελευταίαν
 78 αὐτοῖς ἐπράχθη τὸ ἔργον. Χαιρέας δὲ συγκαλέσας τοὺς συνωμότας τὴν μέλῃσιν τοῦ ἔργου
 80 ὠνείδιζε. τῶν δὲ οὐκ ἀντειπεῖν πάνυ καλῶς δυναμένων οὔτε τὴν πράξιν ἀντικρυς δεχο-
 μένων, σιγῇ δὲ καταπεπληγότων „τί, φησὶν, ὦ γενναῖοι, διαμελλομεν; ἢ οὐχ ὁράτε τὴν
 81 σήμερον τῶν θεωριῶν οὖσαν τελευταίαν ἡμέραν καὶ Γαῖον ἐκπλευσούμενον;“ ἐπὶ γὰρ
 83 Ἀλεξανδρείας παρεσκευάστο πλεῖν. „ἐγὼ μὲν οὖν χωρήσω τοῖς κινδύνοις ὁμοῦ σήμερον,
 84 οὐδ' ἂν ὑπερβαλοίμην.“ καὶ ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν αὐτός γε ὠρμήκει πράξων τὸ ἔργον καὶ
 85 τοῖς λοιποῖς ἐνεποίησε θάρσος, ξωθέν τε ἐπὶ τοῦ Παλατίου γέγονε τὸ ξίφος ὑπεξωσμένος
 τῶν ἱππικῶν· ἔθως γὰρ δὴ τοῖς χιλιάρχοις τοῦτο ἔξωσμένοις αἰτεῖν παρὰ τοῦ αυτοκράτορος
 86 τὸ σημεῖον, ἦν τὲ ἡ ἡμέρα καθήκουσα εἰς αὐτὸν τῆς παραλήψεως τοῦ σημείου. ἄρτι τὲ
 συνῆει πληθύς εἰς τὸ Παλάτιον ἐπὶ προκαταλήψει θέας πολλῶ θορύβῳ καὶ ὠθισμῷ.
 οὐ γὰρ διεκέκριτο οὐδὲν οὔτε τῇ συγκλήτῳ χωρίον οὔτε τοῖς ἱππεῦσι, φύρδην δὲ ἔζοντο
 87 καὶ τοῖς ἀνδράσιν ὁμοῦ αἱ γυναῖκες καὶ τῷ δούλῳ ἀναμῖξ τὸ ἐλεύθερον. Γαῖος δὲ
 προόδων αὐτῷ γενομένων ἔθνε τῷ Σεβαστῷ Καίσαρι, ᾧ δὴ καὶ τὰ τῆς θεωρίας ἦγετο, καὶ
 25 πίπτοντος τῶν ἱερείων τινὸς συνέβη αἵματι τὴν Ἀσπρίνα στολὴν ἐνός τῶν συγκλητικῶν
 ἀνάπλεων γενέσθαι. τοῦτο Γαῖῳ γέλωτα μὲν παρέσχεν, ἦν δ' ἄρα εἰς οἰωνὸν τῷ Ἀσπρίνῳ
 89 φανερόν· ἐπικατασφάττεται γὰρ τῷ Γαῖῳ. μετὰ δὲ τὴν θυσίαν ἐπὶ τὴν θεωρίαν ἐκα-
 91 θέετο τραπεῖς καὶ περὶ αὐτὸν τῶν ἐτέρων οἱ ἀξιολογώτατοι. συγκαθήμενης δὲ τῆς πλη-
 θύος καὶ τοῦ Χαιρέου σὺν τοῖς χιλιάρχοις οὐκ ἄποθεν τοῦ Γαῖου, Βαθύβιός τις τῶν
 30 συγκλητικῶν ἀνὴρ ἐστρατηγηκῶς ἦρετο Κλαύτιον παρεζόμενον αὐτῷ καὶ τοῦτον ὑπατικόν,
 92 εἰ δὴ τις αὐτῷ νεωτέρων πραγμάτων ἀφίκοιτο πύστις. τοῦ δὲ φαιμένου μηδὲν πεπύσθαι
 „τοιγαροῦν, ὦ Κλαύιτε, τυραννοκτονίας ἀγὼν πρόκειται.“ καὶ ὁ Κλαύτιος „ὦ γενναῖε, φησί,
 95 σίγα, μὴ τις ἄλλος Ἀχαιῶν μῦθον ἀκούσῃ,“ ὁμολογεῖται δὲ τὴν ἡμέραν ἐκείνην γενέσθαι,
 ἐν ᾗ Φίλιππον τὸν Ἀμύντου Μακεδόνων βασιλέα κτείνει Πανσανίας εἰς τῶν ἐταίρων εἰς
 96 τὸ θέατρον εἰσιόντα. Γαῖου δ' ἐνδοιάζοντος, εἴτε παραμείνιει τῇ θεωρίᾳ εἴτε λουτρῷ

1 πιστεύειν γενέσθαι tr. Busb. Laur. — 3 ταράξαιε Berol. Laur. — 4 μεταστησομένου Berol.
 Busb. — 5 πρὸ] πρὸς Berol. — 6 πῦκτοῦ Berol. — γε] δε Laur. — 7 μυριάδων ἀνθρώπων εἰς Laur. —

8 ὑπασπισταῖς] ὑπ' αὐτοῖς Berol. — 12 ὑπερβολάς om. Busb. — 12 τελευ Berol. — 21 καθήκουσα]
 καθήκειον Berol. — 23 οὐδὲν] δὴ Laur. — 25 Σεβαστῷ] δε τᾶ Berol. — 29 ἐταίρων Laur. — 31 αὐτῷ]

αὐτοῦ Berol. — 33 φασὶ Berol. — 36 παραμείνειτ Busb.

χρησάμενος καὶ σίτῳ εἶτα ἐπανοί, Μινουκιανὸς καθεζόμενος καὶ δεδιώς, μὴ διαλυθεῖν τὰ
 τῶν καιρῶν εἰς κενόν, ἐπειδὴ καὶ Χαιρέαν ἐώρα προεξεληλυθότα, ἠπείγετο θαρσύνειν
 αὐτὸν προσελθών. λαμβάνεται δ' αὐτοῦ τῆς στολῆς Γαῖος κατὰ φιλοφροσύνην δῆθεν καὶ 97
 „ποῦ δὴ, φησὶν, ὦ μακάριε;“ καὶ ὁ μὲν αἰδοῖ δοκεῖν τοῦ Καίσαρος καθίζει, κρείσσων δ'
 5 ὁ φόβος ἦν ὀλίγον τὲ διαλιπὼν οὕτω διανίστατο. Ἀσπρίνας δέ, μετεῖχε δὲ καὶ αὐτός, 98
 παρῆναι τῷ Γαῖῳ καὶ πρότερον ὑπεξεληθόντι πρὸς τε λουτρῷ καὶ ἀρίστῳ γενέσθαι καὶ
 ἔπειτα εἰσελθεῖν, χρήζων ἐπὶ πέρας ἀχθῆναι τὰ ἐγνωσμένα. οἱ δὲ περὶ τὸν Χαιρέαν 99
 ἤχθοντο τῇ διατριβῇ, ἐπεὶ καὶ περὶ ἐννάτην ὥραν ἦδη τὰ τῆς ἡμέρας ἦν. καὶ Χαιρέας 100
 βραδύνοντος Γαῖου πρόθυμος ἦν ἐπεισελθὼν ἐν τῇ καθέδρᾳ προσπесεῖν, προήδει μέντοι
 10 τοῦτο σὺν πελλῷ φόνῳ ἐσόμενον τῶν τε βουλευτῶν καὶ ὅσοι τῶν ἱππέων παρῆσαν. καίπερ
 δὲ εἰδὼς πρόθυμος ἦν, καλῶς ἔχειν ἡγούμενος πᾶσιν ἀσφάλειαν καὶ ἐλευθερίαν ἀνούμενος
 ἐν ὀλίγῳ τίθεσθαι τὰ κατὰ τοὺς ἀπολλυμένους. καὶ δὴ σημαίνεται Γαῖος ἐξαναστὰς καὶ 101
 θόρυβος ἦν, καὶ οἱ συνωμόται ἀνεωθοῦντο τὴν πληθύν, ἐπ' ἀδείας βουλόμενοι ἐν ἐρημίᾳ
 τῶν ἀμυνομένων καταστήσαντες αὐτὸν ἄπτεσθαι τῆς σφαγῆς. προξήεσαν δὲ Κλαύδιος 102
 15 μὲν ὁ πάτριος αὐτοῦ καὶ Μινουκιανὸς Μάρκος ὁ τῆς ἀδελφῆς ἀνὴρ ἔτι δὲ καὶ Οὐαλλέριος
 ἀνθυπατικός, εἵπετο δ' αὐτός. ἐπεὶ δ' ἐντὸς ἦν τοῦ βασιλείου, τὰς μὲν ἐπ' εὐθείας ὁδοὺς 103
 λείπει, καὶ ὥς δὴ ἐστήκεσαν τῶν δούλων οἱ θεραπεύοντες αὐτὸν καὶ προήεσαν οἱ περὶ
 τὸν Κλαύδιον· τρέπεται δὲ κατὰ στενωπὸν ἡρεμικότα καὶ ἐπὶ τόπον πρὸς λουτροῖς γενη- 104
 σόμενος ἅμα καὶ παιδᾶς οἱ ἦκεσαν ἐκ τῆς Ἀσίας κατανοήσαν, πομπῆς αὐτῶν ἐκείθεν
 20 γενομένης ἐπὶ ὕμνοις μυστηρίων ἃ ἐπετελεῖ, ἐνιοὶ δὲ κατὰ πυρρῆχισμούς, οἱ ἐν τοῖς θεά-
 τροις ἔσονται. ὑπαντιάζει δὲ αὐτὸν Χαιρέας καὶ ἤτησε σημεῖον. τοῦ δὲ τῶν εἰς χλεύην 105
 ἀνακειμένων εἰπόντος οὐδὲν ἐνδοιάσας λοιδορίας τὲ ἐχρᾶτο κατὰ τοῦ Γαῖου καὶ σπασά-
 μενος τὸ ξίφος ἐπάγει πληγὴν σφοδράν· οὐ μὴν γε ἦν καίριος. ὁ δὲ Γαῖος ἀλγηδόνι τῆς 109
 πληγῆς φερόμενος, μεσηγὺς γὰρ τοῦ τε ὤμου καὶ τοῦ τραχήλου φερόμενον τὸ ξίφος ἐπέσχευ
 25 ἡ κλεῖς προσωτέρῳ χωρεῖν, οὔτε ἀνέβόησεν ὑπ' ἐκπλήξεως οὔτε ἐπεκαλέσατο τινὰς τῶν
 φίλων, σιόνῃ δὲ χρησάμενος πρὸς τῆς ἀλγηδόνος τὸ περιὸν εἰς τὸ πρόσθεν ἔετο φυγῇ.
 καὶ δεξάμενος αὐτὸν Κορνήλιος Σαβίνος ἦδη προκατειργασμένον ὤθει, κλιθέντα δ' ἐπὶ 110
 γόνυ πολλοὶ περιστάντες ἀφ' ἐνὸς ἐγκελεύσματος ἔκοπτον τοῖς ξίφεσι, παρακελευσμός τὲ
 πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς ἑαυτοὺς ἦν. τελευταίαν δὲ Ἀκύλας πληγὴν ἐπαγαγὼν μεθί-
 30 στησιν αὐτὸν ἀκριβῶς. ἀναθείη δ' ἂν τις τὴν πράξιν Χαιρέα· αὐτὸς γὰρ πρῶτος τολ-
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

5 ἀσπρίνας Laur. — 11 πᾶσαν Busb. Laur. — καὶ om. Berol. — 12 ἀπολουμένους Laur. (?) —
 15 Μάρκος om. Busb. — 16 ἀνθυπατινὸς Laur. — 16 δ'] δὲ Berol. — 17 θεραπόντες Berol. —
 18 γεννησομένοις Busb. — 19 παῖδες Berol. — ἤκησαν Berol. — ἀδίας Berol. — 21 ἔσσιτο Busb. --
 24 μεσηγὺς Laur. μέσον Berol. — τε] το Berol. — 27 σαφίνος Berol. — 30 αὐτὸ Busb.

119 τοῦ αὐτοκράτορος. πρώτους δὲ εἰς τοὺς Γερμανοὺς ἢ αἰσθησις ἀφίκετο τῆς Γαῖου τελευτῆς.
 120 δορυφόροι δ' ἦσαν οὗτοι ὁμώνυμοι τῷ ἔθνει, θυμῷ δὲ χρῆσθαι πατριον ἔστιν αὐτοῖς,
 121 ῥωμαλέοι τε τοῖς σώμασι καὶ τῇ πρώτῃ ὀρμῇ σνιόντες ταῖς πολέμοις μεγάλα κατορ-
 122 θύοντες. οὗτοι οὖν πνυθόμενοι τοῦ Γαῖου τὴν σφαγὴν καὶ περιαλήσαντες, μάλιστα δὲ
 123 αὐτοῖς προσφιλεῖς ἦν Γαῖος δόσεσι χρημάτων τὸ εὔνουν αὐτῶν πτόμενος, σπασάμενοι τὰ
 124 αὐτοῖς προσεστήκει δὲ αὐτῶν Σαβίνος χιλιάρχων οὐ δι' ἀρετὴν καὶ γενναϊότητα προγόνων,
 125 μοιρομάχος γὰρ ἦν, ἰσχυρὸν δὲ σώματος τὴν ἐπὶ τοιούτοις κτησάμενος ἀρετῇ, διεξήρσαν τῆς
 126 οἰκίας ἀνερευνώμενοι τοὺς σφαγέας τοῦ Καίσαρος. Ἀσπρίναν τὲ κρεουργήσασιν αὐτοῖς διὰ
 127 τὸ πρώτως περιπεσεῖν, οὐ τὴν στολὴν μιᾶναν τὸ αἷμα τῶν θυμάτων, ὥς μοι λέλεκται
 128 πρότερον, οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ τὴν συντυχίαν ἀπεσήμανε τοῦ γεγονότος, δεύτερος Νωρβανὸς
 129 ὑπηγείων ἐν τοῖς γενναιοτάτοις τῶν πολιτῶν καὶ πολλοὺς αὐτοκράτορας παρεχόμενος
 130 τῶν προπατόρων. καὶ μὲν αἰδουμένων αὐτοῦ τὴν ἀξίωσιν ἰσχυρὸν προὔχων ἀφαιρεῖται τὸ
 131 ξίφος τῷ πρώτῳ τῶν ἐπιόντων συμπλακείς, περισχεθεὶς δὲ πολλοῖς τῶν ἐπιφερομένων
 132 ἐπείσεν ὑπὸ πλήθους τῶν τραυμάτων, τρίτος δὲ Ἀντίγιος σὺν ὀλίγοις τῶν ἐκ τῆς βουλῆς
 133 ἀνὴρ οὐ τυχαίως τοῖς Γερμανοῖς καθάπερ οἱ πρότερον περιπεσόντων, ὑπὸ δὲ φιλοθέαμοσύνης
 134 καὶ ἡδονῆς τοῦ αὐτόπτης γενέσθαι Γαῖου κειμένου. διὰ μίσους γὰρ ἐφέρετο πρὸς αὐτόν,
 135 ὅτι τὸν πατέρα τοῦ Ἀντίγιου καὶ ὁμώνυμον φυγάδα ἐλάσας κτείνει στρατιώτας ἐπιτεμψας.
 136 καὶ παρῆν μὲν διὰ τὰδε, κρύπτων δὲ αὐτὸν οὐ διαφυγγάνει τῶν Γερμανῶν ἐπὶ τοῖς
 137 γόνοις ὁμοίως τῶν τε αἰτίων καὶ μὴ ἐξαργισάντων. ὥς δὲ εἰς τὸ θέατρον ἀφίκετο ὁ
 138 λόγος περὶ τῆς Γαῖου τελευτῆς, ἐκπληξίς τε καὶ ἀπιστία ἦν· οἱ μὲν γὰρ ἡδονῇ δεχόμενοι
 139 τὸν ὄλεθρον αὐτοῦ ἐν ἀπιστίᾳ ἦσαν. εἰσὶ δ' οἱ καὶ πάντες ἀπ' ἐλπίδων ἦσαν διὰ τὸ μὴ
 140 θέλειν τί τοιοῦτον τῷ Γαίῳ γεγονέναι. γυναῖκα δ' ἦν ταῦτα καὶ παῖδες ὅποσοι τὸ δοῦλοι
 141 καὶ τινες τοῦ στρατιωτικοῦ, οἱ μὲν διὰ τὸ μισοθυγορεῖν καὶ οὐδὲν ἄλλ' ἢ συντυραννοῦντες
 142 καὶ διακονίᾳ τῆς ἐκείνου ὕβρεως ὑπανασειόμενοι τοῖς κρατίστοις τῶν πολιτῶν τιμῆς τὲ ἅμα
 143 καὶ ὠφελειῶν τυγχάνειν, ἢ δ' αὖ γυναικωνίτις καὶ τὸ νεώτερον, ὅπερ ὄχλος φιλεῖ, θεωρίαις
 144 τὲ καὶ μονομαχίαις καὶ τινων κρεανομιῶν ἡδοναῖς ἐνείλημμένοι, λόγῳ μὲν ἐπὶ θεραπείᾳ
 145 τῆς πληθύνος, τὸ δ' ἀληθὲς διὰ Γαῖου τὴν ὁμότητα· οἱ δὲ δοῦλοι διὰ τὸ ῥάδιον ψευσα-
 146 μένους τὲ κατὰ τῶν κυρίων πιστεῖσθαι καὶ τὰ χρήματα ἐνδείξασιν αὐτῶν ἐλευθέρους τὲ
 147 εἶναι καὶ πλουσίους μισθῷ τῶν κατηγοριῶν, διὰ τὸ ἅθλα αὐτοῖς προκεῖσθαι τὰς ὀδύας τῶν
 148 οὐσιῶν. ἐπεφοιτῇκει μέντοι καὶ ἕτερος λόγος ὁμιληκέναι μὲν Γαῖον τραύμασιν, οὐ μὴν ἀπο-
 149 θανεῖν, ἀλλὰ ζῶντα ἐν θεραπείαις εἶναι. ἐλέγετο δὲ ὑπὸ τινων, οἱ καὶ μάλιστα τοῖς
 150 εὐπατρίδαις ἡγάνιζον τὸ εὐθυμοῦν, ἐν ἀμελείᾳ κινδύνων γεγονότα καὶ ἀφροντιν κομιδῆς
 151 τῶν τραυμάτων, ὥσπερ εἶχεν ματωμένον ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς διεκπεσεῖν καὶ ἐν δημηγορίᾳ
 152 εἶναι. ἐπεὶ δὲ καὶ πληθὺς τῶν Γερμανῶν περιέσχε τὸ θέατρον ἐσπασμένοι τὰ ξίφη,
 153 πᾶσι τοῖς θεωροῖς ἐλπίς ἦν ἀπολέσθαι, ἐν ἀμηχανίᾳ τε ἦσαν οὔτε ἀπιέναι θάρσος εἰσφε-
 154 ρόμενοι οὔτε ἀκίνδυνον τὴν διατριβὴν τὴν ἐπὶ τοῦ θεάτρου πεπιστευκότες. εἰσιπτόντων

2 χρῆσθαι Berol. — 8 κρεουργήσασιν] κροτήσασιν Berol. — πρώτῳ Laur. (?) — 10 πρότερον Berol. ut saepe. — ἀπεσήμανε Busb. Laur. — 13 δὲ] γὰρ Laur. — 15 τυχαίῳ τοῖς γερμανικοῖς Busb. — 23 τοῦ supra scripsit Busb. — 25 τὸ] τὸν Berol. — 27 ἀλλήθες Busb. — 28 ἐνδείξασιν sic codd. —

33 ἡματωμένων Berol.

δὲ ἤδη βοή τοῦ θεάτρου ῥήγνεται καθ' ἑκτεῖραν τρεπομένον τῶν στρατιωτῶν, ὥς πάντων
 ἀγνοίας αὐτῇ γενομένης. φείδεσθαι οὖν καὶ μὴ τόλμης ἀλλοτρίας παρὰ τῶν οὐδὲ ἐν αἰτίᾳ
 γενομένων ἀπολαμβάνειν τιμωρίαν. καὶ οἱ μὲν ταῦτα καὶ περαιτέρω μετὰ δακρύων καὶ
 τύψεως προσώπων ἔλεγον. θραύεται δὲ πρὸς ταῦτα τῶν στρατιωτῶν ἡ ὀργὴ καὶ μετα-
 5 μελήσαντος αὐτοῖς τοῦ ἐπὶ τοῖς θεωροῖς βουλευματος, ὥμῳν τὲ γὰρ ἦν ὅτε καὶ ἐκείνοις
 καίπερ ἐξηγριωκόσιν ἐδόκει, τὰς κεφαλὰς τῶν περὶ τὸν Ἀσπρίναν ἐπὶ τὸν βωμόν ἀπερεί-
 σαντο. πρὸς ᾧς μειζρόνως ἔπαθον οἱ θεωροὶ λογισμῷ ἀξιώσεως τῶν ἀνδρῶν καὶ ἐλέῳ τοῦ
 10 πάθους, ὥστε παρ' ὀλίγον καὶ αὐτοῖς οὐδὲν ἐλλιπεστέως τὸν κίνδυνον ἐπανασεῖσθαι.

Ἦν δὲ Εὐάρεστος Ἀρουντίος τῶν κηρυσσόντων τὰ πωλούμενα καὶ δι' αὐτὸ φωνῆς τε
 10 μεγέθει χρώμενος καὶ χρήματα περιβεβλημένος ὅμοια τοῖς Ῥωμαίων πλουσιωτάτοις. οὗτος
 διαφείδων αὐτὸν ὥς ἐνῆν πενθιμώτατον, καίτοι μίσει καὶ παρ' ὄντινον ἐχρήτο πρὸς Γαῖον,
 καὶ στρατηγία τοῦ κερδήσαι τὴν σωτηρίαν παρασκευασάμενος ὥς ἂν τις ἐπὶ τοῖς τιμω-
 147 τάτοις ἀπολώλοι, θρηγῶν ἀποσημαίνει τοῦ Γαῖου τὸν θάνατον ἐπὶ τὸ θέατρον παρελθὼν
 καὶ ἔπανσε τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ πλέον ἀγνοίᾳ συμπεριφέρεσθαι τοῦ γεγονότος. ἡδὴ δὲ
 15 καὶ Στίλας Ἀρουντίος παρῆν ἀνακαλῶν τοὺς Γερμανοὺς καὶ οἱ χιλιάρχοι σὺν αὐτῷ κελύ-
 οντες κατατίθεσθαι τὸν σίδηρον καὶ διασαφούντες Γαῖον τὴν τελευτήν. τοῦτο σαφέστατα
 149 ἔσωσε τοὺς ἐν τῷ θεάτρῳ συνειλεγμένους καὶ πάντας, οἵπερ ἂν τοῖς Γερμανοῖς περιτύχοιεν
 παύονται γὰρ τοῦ ὠρηγώτος μαθήσεως σαφοῦς παραγενομένης αὐτοῖς ἐπὶ τῇ τελευτῇ
 151 Γαῖου. Χαιρέας δὲ, σφόδρα γὰρ περὶ Μινουκιανῷ ἔδισε, μὴ διαφθαρεῖν μανίᾳ τῶν Γερ-
 152 μανῶν περιπεσόντων, ἑκαστὸν τε τῶν στρατιωτῶν μετῆι προμηθεῖσθαι τῆς σωτηρίας αὐτοῦ
 20 δεόμενος καὶ μὴ ἀπολώλοι πολλὴν ἐξέτασιν ποιούμενος. καὶ Μινουκιανὸν μὲν Κλήμης,
 153 ἀνάγεται γὰρ ἐπὶ τοῦτον, μεθίησι πολλῶν μετὰ ἄλλων συγκλητικῶν δικαιοσύνην τῇ πράξει
 μαρτυρῶν καὶ ἀρετῇ· λόγῳ μὲν γὰρ εἶναι τούτους οἱ ἀνερῆκας Γαῖον, ἔργῳ δὲ αὐτὸν
 154 ὕψ' ἑαυτοῦ κεῖσθαι διολωλότα.

Ἦδη δὲ καὶ τὸ θέατρον ἐξανίστατο. ἐν τούτῳ βουλῆς τὲ γίνεται σύνοδος καὶ ὁ
 25 δῆμος ἤπερ καὶ εἰώθασιν ἐκκλησιάζειν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς καταστάς ἐπὶ ζητῆσει τῶν σφαγῶν
 τοῦ Γαῖου ἦσαν, ὁ μὲν δῆμος καὶ πάντες ἐκθύμως, δοκεῖν δὲ ἡ βουλή. ἦν δὲ καὶ Ἀσιατικὸς
 159 Οὐαλλέριος ὑπατικὸς ἀνὴρ, οὗτος ἐπὶ τῶν δόμων καταστάς θορυβούντων καὶ ἐν δεινῷ
 τιθεμένων τὸ ἔτι λανθάνον τῶν τὸν αὐτοκράτορα ἀπεκτακότων, ἐπεὶ προθύμως αὐτὸν
 30 ἤρροντο, τίς ὁ πράξας τυγχάνει, „εἴθε γὰρ ἔγωγε“ φησί. προὔθεσαν δὲ καὶ οἱ ὑπατοὶ
 160 διάγραμμα Γαῖου μὲν κατηγορίας ποιούμενοι, κελεύοντες δὲ τῷ δήμῳ καὶ τοῖς στρατιώταις
 ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἀπιέναι, καὶ τῷ μὲν δήμῳ πολλὴν ἀνέσεως ἐπαγγελλόμενοι ἐλπίδα, τῷ στρατιω-
 τικῷ δὲ τιμῶν, εἰ ἐν κόσμῳ μείνειαν τῷ εἰωθότι μηδὲν ὑβρίζειν ἐξαγόμενοι· δέος γὰρ ἦν, μὴ
 ἐξαργισάντων ἀπολαύσειε τοῦ κακοῦ ἢ πόλις καθ' ἀρπαγὰς αὐτῶν καὶ συλήσεις τῶν

2 γενομεν supra scripsit m. 2 Busb. — 5 γὰρ om. Berol. — καὶ om. Berol. — 6 τῶν] τὸν Busb.

Laur. — τὸν] τὴν Busb. — 8 ἐπανασεῖσθαι Berol. — 11 πενθιμώτατα Laur. πενθιμώ Berol. Busb. —
 13 ἀποσημαίνει Laur. et man. 1 Busb. — 15 στίλας Berol. Laur. — 17 ἔσωσε Berol. — 17 περιτύχοιεν
 13 γεωργικότος in ras. Berol. — 18 ὠρηγώτος] γεωργικότος ex ὠρηγικότος corr. Berol. — 21 ἀπολώλει
 Berol. ἀπολώλοι Busb. Laur. — 23 οὕτως Berol. — 28 δεινῷ] δεινὰ Berol. — ἀπεκτακότων, litt.
 ἀγκό in ras. Laur. — 30 τυγχάνειν man. 1 Berol. — 32 ἐπαγγελλόμενος Berol. — 33 ὑβρίζειν Berol.

- 161 ἱερῶν τραπομένων. ἐφθάκει δ' ἤδη τῶν βουλευτῶν τὸ πᾶν πληθος συνειλεγμένον καὶ
 μάλιστα οἱ τοῦ Γαΐου συνθέντες τὸν νόμον θράσει τε ἤδη χρώμενοι καὶ φρονήματι
 μεγάλῳ ὄντες ὥς εἰς αὐτοὺς ἀνακειμένων ἤδη τῶν πραγμάτων.
 162 Ἐν τούτῳ δὲ ὄντων αἰφνίδιον ἀρπάζεται Κλαύδιος ἐκ τῆς οἰκίας· οἱ γὰρ στρατιῶται
 συνόδου γενομένης αὐτῶν ἀλλήλοις λόγον δόντες περὶ τοῖς ποιητέοις ἐσθλῶν δημοκρατίαν
 ἀδύνατόν γε ὃν ἐν κράτει τοσῶνδε γενέσθαι πραγμάτων ἐξικομένην τε οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ τῷ
 163 αὐτῶν γενήσεσθαι τὴν ἀρχήν, εἴ τέ τις τῶν κατὰ ἓνα σχήσοι τὴν ἡγεμονίαν, εἰς πάντα
 164 λυπηρὸν αὐτοῖς εἶναι μὴ οὐ συνεργοῖς τῆς ἀρχῆς καταστῆσιν. καλῶς οὖν ἔχειν ἀκρίτων
 ἔτι ὄντων τῶν πραγμάτων ἡγεμόνα αἰρεῖσθαι Κλαύδιον πατρῶν τε ὄντα τοῦ τεθνεῶτος
 165 καὶ τῶν εἰς τὴν βουλήν συλλεγομένων ἀξιολογώτατον. κατασταθέντα γὰρ αὐτοκράτορα
 τιμήσειν τὰ τὰ εἰκότα καὶ ἀμείψασθαι δωρεαῖς. ταῦτα διανοοῦνται καὶ ἔπραξαν ἐκ τοῦ
 166 παραχρῆμα. ἤρπαστο μὲν δὴ Κλαύδιος ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ. νέος δ' ἔτι ὢν Σατορνίνος
 καίτοι πεπεισμένος τὴν Κλαυδίου ἀρπαγὴν, καὶ ὥς ἐπιδικάζοιτο τῆς ἀρχῆς ἄκων μὲν δοκεῖν,
 τὸ δὲ ἀληθές καὶ βουλήσει τῇ αὐτοῦ, καταστάς ἐπὶ τῆς συγκλήτου καὶ μηδὲν καταπλαγεῖς
 167 ἔλευθέρους τὰ καὶ γενναίους ἀνδράσι προεπόντως ποιεῖται παραίνεσιν τάδε λέγων „ἄνδρες
 173 Ῥωμαῖοι, ἀφ' οὗπερ Καῖσαρ Ἰούλιος φρονήσας ἐπὶ καταλύσει τῆς δημοκρατίας καὶ βιασάμενος
 τὸν κόσμον τῶν νόμων τὴν ἐκκλησίαν διετάραξεν, οὐκ ἔστιν ὃ τι τῶν κακῶν οὐδ' ἐπὶ
 174 στρεψε τὴν πόλιν φιλοτιμηθέντων πρὸς ἀλλήλους ἀπάντων, οἱ ἐκείνου τῆς ἀρχῆς διάδοχοι
 κατέστησαν, ἐπ' ἀφανισμῷ τοῦ πατρῖου καὶ ὥς ἂν μάλιστα τῶν πολιτῶν ἐρήμειαν τοῦ
 γενναίου καταλίποιν, διὰ τὸ οἴεσθαι πρὸς ἀσφαλείας εἶναι τῆς αὐτῶν τὸ κιβδήλοισι ἀν-
 20 δράσιν ὁμιλεῖν καὶ τῶν ἀρετῇ προὔχειν πεπιστευμένων οὐ μόνον ὑφαιρεῖσθαι τι τοῦ
 175 αὐτήματος, ἀλλ' εἰς τὸ πᾶν ἐπιψηφίζειν αὐτῶν τοῖς ὀλέθοις. ὢν ἀπάντων ἀριθμῷ τὰ
 πολλῶν ὄντων καὶ βαρύτερα ἀνύποιστον ἐπιδειξαμένων ὁ σήμερον τεθνεὺς Γαῖος πλείω
 πάντων δεινὰ ἀπέδειξεν οὐ μόνον εἰς τοὺς συμπολίτας, ἀλλὰ καὶ εἰς συγγενεῖς καὶ φίλους
 177 ἀπαίδευστον ἀφίεις τὴν ὀργὴν ὁμοίως τοῖς ἄπασιν.“ ταῦτα εἰπὼν Σέντιος καὶ τὴν ἔλεν-
 25 182 θερίαν ἐκθείαςας καὶ τοὺς ταύτης πειραθέντας μακαρίους ἀποφήνας, συμβουλευσας τὰ
 τοῖς ἀραμένοις τὸν τύραννον τιμὰς μεγίστας εἰσενεγκεῖν, μάλιστα δὲ Χαιρέα τῷ Κασσίῳ,
 185 τὸν λόγον ἔπαυσε, τῶν βουλευτῶν ἡδοιγὴ τὰ λεγόμενα δεχομένων καὶ ὅποσοι παρήσαν
 186 ἱππέων. προεληλύθει δὲ ἡ νύξ ἐπὶ μέγα, καὶ Χαιρέας σημεῖον ἤτει τοὺς ὑπάτους, οἱ δὲ
 188 ἔλευθερίαν ἔδοσαν. ἐν θανάματι τε ἦν αὐτοῖς καὶ ἀπιστίᾳ τὰ δρώμενα. Χαιρέας δὲ τὸ
 30 σημεῖον λαβὼν παρεδίδου τῶν στρατιωτῶν τοῖς πρὸς τὴν σύγκλητον ἐστηκόσιν. ἦσαν δὲ
 189 εἰς σπείρας τέσσαρας, οἷς τὸ ἀβασίλευτον τῆς τυραννίδος τιμιώτερον προὔκειτο. καὶ οἶδε
 μὲν ἀπῆσαν μετὰ τῶν χιλιάρχων, ἀνεχώρει δὲ ἤδη καὶ ὁ δῆμος περιχαρής. καὶ τὰ
 190 πάντα ἦν ὁ Χαιρέας αὐτοῖς. ὁ δὲ ἐν δεινῷ τιθέμενος περιεῖναι τὴν θυγατέρα Γαίου καὶ

4 i. marg. β' Busb. — 4 ὄντων (ν finale ex corr.) καὶ φνίδιον Berol. — 7 τῶν κατὰ ἀνασχῆσοι

Berol. — ἡγεμονοίαν Berol. — 9 ἡγεμόνα] Iosephus. ἡγεμόνων Berol. ἡγεμονίαν Busb. Laur. — κλαυ-
 δίου πατρῶιον Busb. Laur. — 10 συλλεγομένην Berol. — αὐτοκράτωρ Berol. — 12 ὑπὸ] ἀπὸ Berol. —
 13 πεπυσμένος Iosephus. — 14 ἀληθές καὶ] καὶ ἀληθές Busb. — 17 ἐκκλησίαν] πολιτείαν Iosephus. —
 18 διετάξεν Berol. — 23 βαρύτερα Berol. — 24 δεινὰ om. Busb. — 25 σέντιος Berol. — πειρασθέντας
 Busb. Laur. — 30 τὰ, τ supplavit corrector Berol. — 31 τὴν om. Busb. Laur.

τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ μὴ πανοικί τὸν ὄλεθρον αὐτῷ συντυχεῖν, Ἰούλιον ἐκπέμπει Λοῦππον
 ἓνα τῶν χιλιαρχῶν κτενοῦντα τὴν τε γυναῖκα Γαίου καὶ τὴν θυγατέρα. ἐνίοις δὲ τῶν
 192 συνωμοτῶν ὥμὸν ἐδόκει τὸ τὴν γυναῖκα κτανθῆναι, καὶ συμβουλῇ τῇ ἐκείνης τὰ πάντα
 πράξας ἦν Γαῖος, ἐξ ὧν πόλις τὴν ἀπηγορεύσει τοῖς κατειληφόσι κακοῖς καὶ τῶν πολιτῶν
 5 ὃ τι καὶ ἄνθος ἦν ἀπώλετο. οἱ δὲ καὶ τῶν ἐπὶ τοιοῦτοις μὲν ἐνεκάλουν αὐτῇ γνωμῶν, τὸ
 193 δὲ πᾶν καὶ τῶν ὑπὸ Γαίου πεπραγμένων κακῶν ἐκείνη τὴν αἰτίαν ἐπέφερον γάρμακον τῷ
 Γαίῳ δοῦσαν ἐννοιῶν δούλωσιν καὶ ἐρώτων ἐπαγωγὰς αὐτῷ ψηφιοῦμενον, ὥς εἰς μανίαν
 μεταστάντος τὰ πάντα αὐτὴν εἶναι. καὶ πέρας κυρωθὲν αὐτὴν τελευτᾶν, οὐδὲν γὰρ οἱ
 194 ἀποσπεύδοντες οἱοί τε ὠφελεῖν ἦσαν, ἐστελλετο Λοῦππος· παρελθὼν δὲ ἐπὶ τοῦ βασιλείου
 195 καταλαμβάνει τὴν Κεσσωνίαν, γυνὴ δὲ ἦν τοῦ Γαίου, παρακατακειμένη τῷ σώματι τοῦ ἀνδρός
 χαμαιπετεῖ αἵματι τε ἀναπεφυρμένην ἐκ τῶν τραυμάτων τῆς θυγατρὸς παρερριμμένης·
 ἠκούετό τε ἐν τοῖς τοιοῖσδε οὐδὲν ἕτερον ἢ κατάμεμψις τοῦ Γαίου, ὥς πιθανὴν οὐ σχόντος
 10 πολλάκις προηγορευομένην αὐτήν. ἡ δὲ ἐπεὶ θεᾶται τὴν πρόσοδον τοῦ Λοῦππου τὸ τε
 198 σῶμα τοῦ Γαίου προῦδέκευ καὶ ἄσπον ἵνατι παρεκάλει μετ' ὀλοφυρμοῦ καὶ δακρύων.
 15 ἐπεὶ δὲ τῇ διανοίᾳ συνεστηκότα ἑώρα τὸν Λοῦππον καὶ μηδὲν προσιόντα, τὴν τε σφαγὴν
 199 ἐγύμνον καὶ πᾶν προθύμως ποτινωμένη ἐκέλευε μὴ μέλλειν ἐπὶ τελειώσει τοῦ δράματος
 οὐ ἐπ' αὐτῇ συνεθέσαν. καὶ ἴδε μὲν εὐψύχως ταύτη τελευτᾶ ὑπὸ τοῦ Λοῦππου καὶ
 200 ἐπ' αὐτῇ τὸ θυγάτριον.

Γαῖος μὲν δὴ τέταρτον ἐνιαυτὸν ἡγεμονεύσας Ῥωμαίων λείποντα τεσσάρων μηνῶν
 20 οὕτως τελευτᾷ, ἀνὴρ καὶ πρότερον ἢ τῇ ἀρχῇ συνῆλθεν σκαιὸς τε καὶ κακοτροπίας εἰς τὸ
 ἄκρον ἀφιγμένος τῆς τε ἐξουσίας ἐφ' ἐνὶ μόνῳ πιμπλάμενος τῷ ὑβρίζειν, εἰς οὓς ἥμιστα
 ἐχρὴν ἀλόγῳ μεγαλοφυχίᾳ χρώμενος καὶ ποριστὴς ἐκ τοῦ κτείνειν καὶ παρανομεῖν, ἐπὶ
 203 πᾶσι τὰ οἷς κελεύσεις τὴν ἐπιθυμίαν λαμβάνων· ὅθεν καὶ ἀδελφῇ γησίᾳ συνῆν. ἔργον δὲ
 205 μέγα ἢ βασιλείου οὐδὲν αὐτῷ πεπραγμένον εἶποι ἂν τις πλην τοῦ περὶ Ῥήγιον καὶ Σικελίαν
 25 ἐπινοηθέντος ἐν ὑποδοχῇ τῶν ἀπ' Αἰγύπτου σιτηγῶν πλοίων. τοῦτο δὲ ὁμολογουμένως
 206 μέγιστόν τε καὶ ὠφελιμώτατον τοῖς πλέουσιν, οὐ μὴν ἐπὶ τέλος ἀφίκετο, ἀλλ' ἡμίεργον
 ὑπὸ τοῦ ἀμβλυτέρως αὐτῷ ἐπιπονεῖν κατελείφθη. αὐτίον δ' ἦν ἡ περὶ τὰ ἀχρεῖα σπουδή.
 207 ἄλλως δὲ ῥήτωρ τε ἄριστος καὶ γλώσση τῇ τε Ἑλληνίδι καὶ τῇ Ῥωμαίοις πατρίῳ σφόδρα
 208 ἡσκημένος συνίει τὰ ἐκ τοῦ παραχρῆμα καὶ τοῖς ὑφ' ἐτέρων συντεθείσιν ἀντιπῶν ἐκ τοῦ
 30 ὀξέως φανῆναι πιθανώτερος παρ' ὄντινόν εἰς τοῦτο γενόμενος, ἐπρώτευσέ τε τῶν κατ'
 209 αὐτὸν πολιτῶν. οὐ μὴν ἀντισχεῖν οἶα τὰ ἐγένετο αὐτῷ τὰ ἐκ τῆς παιδείας συλλεγόμενα
 210 ἀγαθὰ πρὸς τὸν ἐπελθόντα ὄλεθρον αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐξουσίας· οὕτως ἄρα δυσπόριστον ἢ
 ἀρετὴ τοῦ σωφρονεῖν, οἷς ἀνυπεύθυνον τὸ πράσσειν ἡστώνη πάρεστι.

Κλαύδιος δὲ, καθάπερ ἀνωτέρω δεδήλωται, ἀπορρήξεως αὐτῷ τῶν σὺν Γαίῳ ὁδῶν
 35 γενομένης καὶ τοῦ οἴκου θορυβηθέντος πάθει τῆς Καίσαρος τελευτῆς, ἐν ἀμυχάνοις ὢν
 περὶ τῆς σωτηρίας ἔν τι στενωπῷ κατειλημμένος ἐκρυπτεν ἑαυτὸν οὐδεμίαν κινδύνων

4 πόλεις Busb. Laur. — 5 αὐτῇ] αὐτοῖ Busb. Berol. — 6 ἐκεῖνοι Berol. — ἐπέφερον Berol. —
 15 συνεστηκότα] στηκότα Berol. — 17 ταύτη om. Berol. — 20 συνῆλθε Busb. Laur. — 20 εἰς] ἐς
 Busb. Laur. — 23 ἔργο Berol. — βασιλείος Berol. — εἶποι, ποι supra scripsit m. 2 Busb. — 25 σιτηγῶν]
 σιγῶν Berol. — 25 ὁμολογουμένως Busb. Laur. — 27 αὐτῶν Berol. — 28 τε] δὲ Busb. — 29 ἀπειπῶν
 Berol. — 30 ὀξέως Berol. — ἐπρώτασέ Berol. — 32 ὄλεθρον αὐτῷ] αὐτῶν ὄλεθρον Berol. — 36 ἐν] καὶ ἐν Berol.

213 αἰτίαν πλὴν τῆς μετριότητος ὑφορώμενος· μέτριον γὰρ ἰδιώτης ὢν ἦγεν αὐτόν· καὶ τοῖς
 πᾶσιν ἀρχῶν ἦν, παιδεῖν τε συνῶν καὶ μάλιστα τῇ Ἑλληνίδι καὶ παντὸς τοῦ εἰς Θούρυβον
 214 ἀνακειμένου παντοίως ἀπαλλάσσων αὐτόν. τότε δὲ πτοίας κατεληφνείας τὸν ὄχλον καὶ
 215 τοῦ βασιλείου στρατιωτικῆς μανίας ἀνάπλεω γεγονότος καὶ τῶν Γερμανῶν ἐν τιμωρίαις
 216 τῶν σφαγῶν ὄντων ὁμοότητος χάριτι τῆς ἐαντῶν μᾶλλον ἢ τοῦ συμφέροντος πᾶσιν, ὁ
 Κλαύδιος ἐθουρβεῖτο δεδιὼς περὶ τῆς σωτηρίας, ἄλλως δὲ ἐπειδὴ καὶ τῶν περὶ τὸν
 Ἀσπρίναν ἐτεθέατο τὰς μεγάλας παραφερομένας· εἰστήκει δὲ κατὰ τι προσβατὸν ὀλίγαις
 217 βαθυμίσι χωρίον ὑπεσταλκῶς τὸ κατ' αὐτὸ σκότῳ. καὶ Γράτος τῶν περὶ τὸ βασιλείον τις
 στρατιωτῶν θρασυάμενος καὶ τοῦ μὲν ἀκριβοσομένου τὴν ὄψιν ἀμαθῆς ὢν διὰ τὸν σκότον,
 τοῦ δὲ ἄνθρωπον εἶναι τὸν ὑπολοχῶντα κριτῆς εἶναι μὴ ἀπηλλαγμένος, προσήει τὲ ἔγγυ- 10
 τερον καὶ ὑποχωρεῖν ἡξιωκός τις ἐπέκειτο καὶ καταλαβὼν ἐπιγινώρξει καὶ „Γερμανικός μὲν
 218 οὗτος, φησὶ πρὸς τοὺς ἐπομένους, καὶ στησώμεθα τοῦτον ἡγεμόνα φερόμενοι.“ Κλαύδιος
 δὲ ἐφ' ἀρπαγῇ παρεσκευασμένους αὐτοὺς ὁρῶν καὶ δείσας μὴ ἀποθάνοι, φειδῶ σκεῖν ἡξίου
 219 τοῦ κατ' αὐτόν ἀνεπαχθοῦς ἀναμνηστικῶν αὐτοῦς. καὶ ὁ Γράτος μειδιάσας ἐπισπᾶται
 τῆς δεξιᾶς, καὶ „παῦσαι, φησί, μικρολογούμενος περὶ τῆς σωτηρίας, δεόν μεγαλοφρονεῖσθαι 15
 περὶ τῆς ἡγεμονίας, ἣν οἱ Θεοὶ Γαῖον ἀφηρημένοι τῇ σῇ συνεχορήγησαν ἀρετῇ πρόνοϊαν
 220 τῆς οἰκουμένης λαβόντες. ἀλλ' ἔθι καὶ τῶν προγόνων ἀπολάμβανε τὸν θρόνον.“ ἀνε-
 βάσταξε δὲ αὐτόν οὐ πᾶν βαίνειν τοῖς ποσὶ δυνάμενθον ὑπὸ τε φόβου καὶ χάματος τῶν
 221 εἰρημέων. συνεστρέφοντο δὲ περὶ τὸν Γράτον ἤδη καὶ πλείους τῶν σωματοφυλάκων καὶ
 θεωροῦντες τὸν Κλαύδιον ἀγόμενον ἐσκυθρόπαζον δόξῃ τοῦ ἐπὶ κόλασιν ἔλκεσθαι ὡς ἄνδρα 20
 ἀπράγμονα καὶ κινδύνους οὐτι μετρίως ὠμικηκότα ἐπὶ Γαῖου, τινὲς δὲ καὶ τοῖς ὑπάτοις
 222 ἐπιτρέπειν ἡξίουσαν κρίσιν τὴν ἐπ' αὐτῷ. καὶ πλείονων τοῦ στρατιωτικοῦ συστρεφομένων
 223 φηγαί τε ἦσαν τοῦ ὁμίλου καὶ προόδων ἀπορία τῷ Κλαυδίῳ. ἐν εὐρυχωρίᾳ δὲ τοῦ Παλατίου
 γεινομένοις, πρῶτον δὲ οἰκηθῆναι τῆς Ῥωμαίων πόλεως τοῦτο παραδίδωσιν ὁ περὶ αὐτῆς
 λόγος, καὶ ἡδὴ τοῦ δημοσίου ἀντιλαμβανομένοις πολὺ πλείων ἢ ἐπιφοίτησις ἦν τῶν στρα- 25
 τιωτῶν χαρᾷ τὴν ὄψιν δεχομένων τοῦ Κλαυδίου, περὶ πλείστου τὲ ἦν αὐτοῖς αὐτοκράτορα
 στήσεσθαι τὸν ἄνθρωπον εὐνοίᾳ τὲ τῇ Γερμανικοῦ, ἀδελφὸς δὲ ἦν αὐτοῦ ἐπὶ μέγα πᾶσι
 224 τοῖς ὠμικηκόσι καταλελοιπῶς κλέος αὐτοῦ, καὶ ἀναλογισμὸς εἰσῆει αὐτοῦς τῆς τε πλεο-
 νεξίας τῶν ἐν τῇ συγκλήτῳ δυναστευόντων καὶ ὁπόσα ἐπὶ τῆς πρὶν ἀρχῆς ἡμάρτητο αὐτῇ,
 225 καὶ ὡς εἰ εὐνοίᾳ τῇ αὐτῶν λάβοι Κλαύδιος τὴν ἀρχήν, μνημονεύσει τὲ χάριτος αὐτοῖς καὶ 30
 226 ἀποδιδόη τιμὴν, ἢ ἐπὶ τοιούτοις γένοιτ' ἂν ἀρκοῦσα. ταῦτα πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐαντοὺς
 διεξήσαν καὶ τοῖς αἰὲ προσπίπτουσι διηροῦντο. οἱ δὲ πυνθανόμενοι προθύμως ἐδέχοντο
 τὴν πρόκλησιν, συμφράξαντές τε ἦγον ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου φοράδην ἀναβαστάσαντες.
 227 διειστήκεισαν δὲ αἱ γινώμαι τοῦ δήμου καὶ τῶν ἐκ τῆς βουλῆς, οἱ μὲν ἀξιώματός τε τοῦ
 προτέρου ὀρεγόμενοι καὶ δουλείαν ἐπακτὴν αὐτοῖς ὕβρει τῶν τυράννων γενομένην φιλοτι- 35
 228 μούμενοι διαδιδράσκειν, ὁ δὲ δῆμος φθόνῳ τὲ πρὸς ἐκείνον καθιστάμενος καὶ τῶν

3 παντοίων Busb. — δὲ] δὴ Berol. — 5 συμφέροντα Berol. — 6 τῆς] τῇ Berol. — δ' Busb. Laur. — 10 ἐγγύτερον καὶ] καὶ ἐγγύτερον Berol. — 11 γὰρ μανικός Berol. — 12 ἡγεμόνας Berol. — 20 ἐσκυθρόπαζον om. codd. Iosephi. — 21 οὕτε] ὅτι Berol. — 23 ἀπορίαν man. 1 Berol. — 28 κλέους Busb. — ἀναλογισμὸς Berol. — 30 ὡς εἰ] Berol. ὡς Busb. ὅσα Laur.

πλεονεξιῶν αὐτῆς ἐπιστόμισμα τοὺς αὐτοκράτορας εἰδὼς καὶ αὐτοῦ καταφυγὴν, ἔχαιρε τοῦ
 Κλαυδίου τῇ ἀρπαγῇ. γνοῦσα δὲ ἡ βουλὴ τὸν Κλαύδιον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀφιγμένον 229
 εἰς τὸ στρατόπεδον πέμπει πρὸς αὐτὸν ἄνδρας ἀρετῇ τοὺς ἐξ αὐτῶν προῖχοντας, οἱ
 διδάξαιαν μὴδὲν ἐπὶ καθέξει τῆς ἀρχῆς βιάζεσθαι, παραχωρεῖν δὲ τῇ συγκλήτῳ τοσῶνδε 230
 5 ἀνδρῶν ἕνα ὄντα ἡσώμενον καὶ τῷ νόμῳ παραχωροῦντα τοῦ ἐπὶ τοῖς κοινοῖς κόσμου τὴν
 πρόνοιαν, μνημονεύοντα ὧν τὲ οἱ πρότερον τύραννοι κακώσαιαν τὴν πόλιν καὶ ὧν ὑπὸ
 Γαῖου καὶ αὐτὸς κινδυνεύσειε σὺν αὐτοῖς, μὴδὲ μισίσαντα τὴν βαρύντητα τῆς τυραννίδος
 ὑφ' ἐτέρων πρᾶσσομένης τῆς ὕβρεως αὐτὸν ἐθελουσίως ἐπὶ παροινίᾳ θαρσεῖν τῆς πατρίδος.
 καὶ πειθομένῳ μὲν καὶ τοῦ πρότερον ἀπράγμονος τὴν ἀρετὴν ἐπιδεικνυμένῳ βέλαιον τιμὰς 231
 10 τὲ ὑπάρξειν, αἱ ὑπὸ ἐλευθέρων ψηφισθεῖεν τῶν πολιτῶν, καὶ ἐπιχωρήσει τοῦ νόμου τὸ μέρος
 ἄρχοντά τε καὶ ἀρχόμενον κερδαίνειν ἔπαινον ἀρετῆς. εἰ δὲ ἀπονοοῖτο μὴδὲν ἐκ τῆς 232
 Γαῖου τελευτῆς σωφρονιζόμενος οὕτι γε αὐτοὺς ἐπιτρέψειν· τῆς τε γὰρ στρατιᾶς πολὺ εἶναι
 τὸ συνεστηκὸς αὐτοῖς ὀπλῶν τὲ εὐπορίαν καὶ πληθὺν οἰκετῶν, οἱ χρῆσαιντο αὐτοῖς. μέγα 233
 δὲ μέρος τὴν τε ἐλπίδα εἶναι καὶ τὴν τύχην, τοὺς τε Θεοὺς οὐκ ἄλλοις συμμαχεῖν, ἀλλὰ
 15 τοῖς μετ' ἀρετῆς καὶ τοῦ καλοῦ τοὺς ἀγῶνας ποιουμένοις. εἶναι δὲ τούτους, οἱ ἂν περὶ
 ἐλευθερίας μάχωνται τῆς πατρίδος. καὶ οἱ μὲν πρὸς βενταὶ Οὐράνιος τε καὶ Βρόγχος, 234
 δῆμαρχοι δὲ ἦσαν ἀμφοτέρω, καθικέτευον τοῖς γόνασιν αὐτοῦ προσπεσόντες μὴ πολέ-
 μοις κακοῖς ἐμβάλλειν τὴν πόλιν, θεωροῦντες δὲ στρατιᾶς πληθύει τὸν Κλαύδιον πεφραγ-
 μένον καὶ τὸ μὴδὲν τοὺς ὑπάτους ὄντας συγκρίσει τῇ πρὸς αὐτόν, ἐπῆγον, εἰ δὲ τῆς ἀρχῆς 235
 20 δέχοιτο, παρὰ τῆς βουλῆς δέχεσθαι διδομένην· αἰσιώτερον γὰρ καὶ εὐδαιμονέστερον
 χρῆσθαι τὸν μὴ μετὰ ὕβρεως ἀλλὰ εὐνοίᾳ τῶν διδόντων παραλαμβάνοντα.
 Κλαύδιος δὲ ἡπίστατο μεθ' οἷας αὐθαδεῖας ἀποσταλεῖν, καὶ πρὸς τὸ παρὸν ἐπὶ τὸ 236
 μετρίωτερον ἐτέτραπτο, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῷ περὶ αὐτοὺς αὐθις φόβῳ διαναστάς ἅμα μὲν
 θάρσει τῶν στρατιωτῶν ἅμα δὲ Ἀγρίππῳ τοῦ βασιλέως κελεύοντος μὴ προῖεσθαι τῶν
 25 χειρῶν τηλικαύτην ἀρχὴν ἤκουσαν αὐτόματον. ὅς πρᾶξας καὶ περὶ Γαῖον οἷα εἰκὸς ἄνδρα 237
 ὑπ' αὐτοῦ διὰ τιμῆς ἡγμένον, καὶ γὰρ τὸν νεκρὸν περιέπεσε τοῦ Γαῖου καὶ ἀναθήμενος
 ἐπὶ κλίνης καὶ περιστείλας ἐκ τῶν ἐνδεχομένων εἰς τοὺς σωματοφύλακας ὑπεχώρει, ζῆν
 μὲν τὸν Γαῖον ἀπαγγέλλων κακοπαθοῦντα δὲ ὑπὸ τῶν τραυμάτων ἰατροὺς μετελθεῖν
 λέγων, πυνθόμενος δὲ τοῦ Κλαυδίου τὴν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀρπαγὴν ὠθεῖτο πρὸς αὐτόν 238
 30 καὶ καταλαβὼν τεταραγμένον καὶ οἷόν τε ἐκχωρεῖν τῇ συγκλήτῳ, ἀνήγειρεν ἀντιλαμβάνεσθαι
 κελεύων τῆς ἡγεμονίας. ταῦτα δὲ πρὸς τὸν Κλαύδιον εἰπὼν προσεχώρει πρὸς αὐτόν, καὶ 239
 μετακαλούσης αὐτόν τῆς βουλῆς παρῆν καὶ ἤρετο τοὺς βουλευτάς, τί πέπραχε Κλαύδιος.
 τῶν δὲ τὰ τε ὄντα φαιμένων καὶ προσανερομένων, ἦντινα γνώμην ἔχοι περὶ τοῖς ὅλοις, 240
 τελευτᾶν μὲν ὑπὲρ τοῦ κατ' ἐκείνην εὐκλεοῦς ἔτοιμος ἦν τοῖς λόγοις, σκοπεῖν δὲ ἐκέλευε

1 αὐτῆς] αὐτοῖς Busb. fort. recte — ἐπιστομισμένα Berol. — αὐτοκράτορας] Iosephus αὐτο-
 κράτορος Busb. Laur. Berol. — 3 προῖχοντας om. Iosephi codd. — 5 παραχωροῦντι Busb. Laur. —
 6 πρότεροι Busb. Laur. — ὧν] ὧ Berol. — 7 μισήσαντες Berol. — 9 πειθομένων Berol. — 11 ἄρχοντά
 Berol. — 16 Οὐρανίος Iosephus — βρόχος Busb. βρόχος Laur. — 17 καθικετεύοντες τοῖς Busb. Laur. —
 19 ἐπῆγον om. Iosephi codd. — 20 αἰσιώτερον Busb. — 22 i. marg. γ' Busb. — 22 ἀποσταλεῖν] Iosephus
 ἀποσταλοῖεν Busb. Laur. ἀποστελοῖεν Berol. — 23 τῷ] τὸ Busb. Laur. — 27 κλίνης Busb. — 27 ἐδεχο-
 μένων Berol. — 29 ἀπαγγέλλων Berol. — 29 ὠθεῖται Berol. — 31 τὸν om. Busb. Laur.

241 περὶ τοῦ συμφέροντος πᾶν ὃ τι καὶ εἰς ἡδονὴν φέρει ὑπεξελομένους· χρεῖαν γὰρ εἶναι
τοῖς ἀρχῆς μεταποιουμένοις καὶ ὀπλων καὶ στρατιωτῶν, οἳ γράζαιτο αὐτοῖς, μὴ καὶ
242 ἀπαράσκειν καταστάντες εἰς τὰδε σφαλεῖν. ἀποκριναμένης δὲ τῆς βουλῆς ὀπλων τε
εὐπορίαν καὶ χρήματα εἰσοίσειν, καὶ στρατιᾶς τὸ μὲν τι αὐτοῖς εἶναι συνεστηκός, τὸ δὲ
συγκροτήσιν ἐλευθερώσεως δούλων γενομένης. „εἴη μὲν, ὦ βουλή, φησὶν ὁ Ἀγρίππας
ὑποτυχῶν, πρᾶσσειν ὅποσα θυμὸς ὑμῖν, λεκτέον δὲ οὐδὲν ἐνδοιάσαντί μοι διὰ τὸ ἐπὶ
243 σωτηρίᾳ γέρειν τὸν λόγον. ἴστε δὴ στρατόν, ὃς ὑπὲρ Κλαυδίου μαχεῖται, πλήθει χρόνου
ὀπλιτεύειν μεμελετηκότα, τὰ δ' ἡμέτερα, συγκλύδων ἀνθρώπων πληθὺς ἔσται καὶ τῶν
παρὰ δόξαν τῆς δουλείας ἀπηλλαγμένων δυσκράτητα, πρὸς δὲ τεχνίτας μαχούμεθα
244 προαγαγόντες ἄνδρας μὴδὲ ὅπως σπάσειεν τὰ ξίφη εἰδότας. ὥστε μοι δοκεῖ πέμπειν ὡς
245 Κλαύδιον πείσοντας κατατίθασθαι τὴν ἀρχήν, πρεσβεύειν τὲ ἑτοιμός εἰμι.“ καὶ ὁ μὲν
ταῦτα εἶπε, καὶ συγκαταθεμένων πεμφθεῖς σὺν ἑτέροις τὴν τε ταραχὴν τῆς βουλῆς διη-
γεῖται κατὰ μόνας πρὸς τὸν Κλαύδιον ἐδίδασκέ τε ἡγεμονικώτερον ἀποκρίνασθαι καὶ τῷ
246 ἀξιώματι τῆς ἐξουσίας χρώμενον. ἔλεγεν οὖν Κλαύδιος, οὐ θανατῶν τὴν βουλὴν ἡδονῇ
μὴ φέρουσαν ἄρχεσθαι διὰ τὸ ὁμότητι τετρῦσθαι τῶν πρότερον ἐπὶ τῷ ἡγεμονεύειν κατα-
15 στάντων, γεύσειν δὲ ἐπιεικέα τῶν κατ' αὐτὸν μετρίων καιρῶν, ὀνόματι μὲν μόνῃ τῆς
ἀρχῆς ἐσομένης αὐτῷ, ἔργῳ δὲ κοινῆς πᾶσι προκεισομένης εἰς μέσον. διὰ πολλῶν δὲ καὶ
247 ποικίλων ὠδευκόντων πραγμάτων ἐν ᾧ τῇ ἐκείνων καλῶς ἔχειν μὴ ἀπιστεῖν. καὶ οἱ μὲν
πρέσβεις τοιούτων ἀκροάσει λόγων καθομιληθέντες ἐξεπέμποντο. Κλαύδιος δὲ τῷ στρατῷ
συλλεχθέντι διελέγετο ὄρκους λαμβάνων ἢ μὴν ἐμμένειν πίστει τῇ πρὸς αὐτόν.
20
248 Συνεκάλουν δὲ οἱ ὑπατοὶ τὴν βουλὴν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ νικηφόρου Διὸς· ἔτι δὲ ἦν νύξ.
τῶν δὲ οἱ μὲν ἐν τῇ πόλει κλέπτοντες ἑαυτοὺς ἐνδοιάζον πρὸς τὴν ἀκρόασιν, τοῖς δὲ ἐπὶ
τῶν ἰδίων ἀργῶν ἐγεγόνεισαν ἕξοδοι προσορωμένοις ἢ χωρήσει τὸ πᾶν ἐν ἀπογνώσει τοῦ
ἐλευθέρου γεγονότες, καὶ πολὺν κρεῖττον ἐν ἀκινδύνῳ τὸ δουλεύειν ὑπειληφότες ἢ κτώμενοι
249 τὸ ἀξίωμα τῶν πατέρων περὶ σωτηρίας ἀμφίβολοι καταστήναι. συνελέγησαν δὲ ὅμως
ἐκατὸν οὐ πλείους, καὶ διαβουλευομένων περὶ τῶν ἐν χειρὶν αἰφνίδιον αἴρεται βοῇ τοῦ
συνεστηκότες αὐτοῖς στρατιωτικοῦ στρατηγὸν αὐτοκράτορα κελευόντων τὴν βουλὴν ἐλέσθαι
250 καὶ μὴ φθεῖρειν πολυαρχίᾳ τὴν ἡγεμονίαν. καὶ τὸ κατ' ἑαυτοὺς ἀπεφαίνοντο περὶ τοῦ μὴ
πᾶσιν, ἀλλ' ἐνὶ τὴν ἀρχὴν ἐφρέσιμον εἶναι, ὁρᾶν δὲ ἐκείνους ἐπιτρέπειν, ὅστις τοιαύτης
προστασίας ἄξιος. ὥστε ἐν ἀθημονίᾳ τὰ τῶν συγκλητικῶν ἦν πολὺ πλεον καὶ διαμαρτίᾳ
30 τοῦ κατὰ τὴν ἐλευθερίαν αὐχλήματος φόβῳ τοῦ Κλαυδίου. οὐ μὴν ἀλλ' ἦσαν οἱ ἐγίεμενοι
γένους τὲ ἀξιώματι καὶ οἰκειότητι γάμου· καὶ γὰρ Μινουκιανὸν Μάρκον καὶ τὸ κατ' αὐτὸν
γενναιότητι ἀξιόλογον ὄντα καὶ ἀδελφὴν Γαῖον γεγαμηκότα Ἰουλίαν πρόθυμον ὄντα ἀντι-
ποιεῖσθαι τῶν πραγμάτων κατεῖχον οἱ ὑπατοὶ πρόφασιν ἐκ προφάσεως ἀναρτῶντες.
252 Οὐαλέριόν τε Ἀσιατικὸν ἐκ τῶν Γαῖου σφαγῶν Μινουκιανὸς ἀνείχε τοιούτων διανοιῶν.
ἐγεγόνει δ' ἂν φόβος οὐ τις ἐλάσσων συγχωρηθέντων τῶν ἐπιθυμούντων τῆς ἡγεμονίας

2 τοῖς] τῆς Berol. — 4 εἰσοίσειν, litt. οἱ ex corr. Berol. — 7 χρόνων Berol. — 9 παραδόξαν ex
παραδόξων corr. Berol. — 10 μοι] μὴ Berol. — δοκεῖν Busb. — 12 ταραχὴν Berol. — 15 πρότερον
Busb. — 17 αὐτῷ om. Iosephi codd. — 17 προκειμένης Busb. Laur. — 18 ὠδευκόντι Iosephus. —
μὴ] μὴ δὲ Berol. — 29 συγκαθωμιληθέντες Busb. — 21 δὲ] δὲ καὶ Berol. — 24 ἀκινδύνους Busb.
Laur. — 29 ἐκείνοις Iosephus et fort. Laur. — 30 ἀθημονίᾳ] ἀνίᾳ Iosephus. — 32 μηνουκιανὸν Berol. —
33 οὐαλέριόν Berol.

ὥστε ἀντιτάξασθαι Κλαυδίῳ. ὥστε τῶν μειόντων τὴν ἀρχὴν οἱ μὲν φειδοὶ τῆς πόλεως, 253
οἱ δὲ φόβῳ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀπέστησαν.
Ὑπὸ δὲ πρώτῃν ἀρχὴν ἡμέρας καὶ Χαιρέας καὶ οἱ σὺν αὐτῷ παρελθόντες ἐν ἐπιχειρήσει 254
λόγων ἦσαν πρὸς τοὺς στρατιώτας. οἱ δ' ἀνεθορύβουν ὠρμημένοι πάντες ἐπὶ τὸ μονα-
5 χεῖσθαι, τὸν δὲ ἡγησόμενον ἐκάλουν ὡς οὐκ ἀνεξόμενοι τῆς τριβῆς. ἐν τοιούτοις δὲ τῶν
πραγμάτων ὄντων σπασάμενοι τὰς μαχαίρας καὶ τὰ σημεῖα ἀράμενοι ᾤχοντο ὡς τὸν 255
Κλαύδιον κοινωνήσοιτες τοῖς ὀμνύουσιν αὐτῷ. κατελείπετο δὲ ἢ τε σύγκλητος ἐν ἐρημίᾳ
τῶν ἀμνησούντων καὶ οἱ ὑπατοὶ μὴδὲν ἰδιωτῶν διαφέροντες, ἀλλήλοις τὲ ἐλοιδοροῦντο, καὶ 260
μετάμελος ἦν αὐτοῖς. καὶ Σαβῖνος εἰς τῶν Γαῖου σφαγῶν σφάζειν πρότερον αὐτὸν ἠπέλπει
10 ἢ Κλαύδιον ἄρχοντα στήσεσθαι καὶ δουλοκρατίαν ἐπόψεσθαι καταλαβοῦσαν, τὸν τε
Χαιρέαν εἰς φιλοψυχίαν ἐπέπλησσειν, εἰ καταφρονήσας Γαῖου πρῶτος ἀγαθὸν ὑπολαμβάνει
τὸ ζῆν τῆς ἐλευθερίας οὐδ' οὕτως δυναμένης ἀποδοθῆναι τῇ πατρίδι. Χαιρέας δὲ περὶ 262
μὲν τοῦ θνήσκειν ἐνδοιαστὸν οὐδὲν φρονεῖν ἔλεγε, βούλεσθαι μέντοι διακωδονίζειν διάνοιαν
τὴν Κλαυδίου. καὶ οἱ μὲν ἐν τοιοῦσδε ἦσαν. ἐπὶ δὲ τοῦ στρατοπέδου πᾶς πανταχόθεν 263
15 ὠφεῖτο κατὰ θεραπείαν. καὶ τῶν ὑπάτων ὁ ἕτερος Κόιντος Πομπηῖος δι' αἰτίας ἦν τῷ
στρατιωτικῷ μᾶλλον ὡς ἐπ' ἐλευθερίαν τὴν σύγκλητον παρακαλῶν, ὠρμησάν τε σπασά-
μενοι τὰ ξίφη, καὶ ἐπέπρακτο αὐτοῖς μὴ Κλαυδίου διακεκωλυκότες. παρακαθίξεται δ' 264
αὐτῷ τὸν ὑπατον ἐξαρκάσας τοῦ κινδύνου, τὸν δὲ συγκλητικὸν ὃς ἦν σὺν τῷ Κοῖντῳ οὐ
μεθ' ὁμοίας ἐδέχετο τιμῆς· τινὲς δὲ καὶ πληγὰς ἔλαβον αὐτῶν ἀνωθούμενοι τῆς πρὸς
20 αὐτὸν ἐντεύξεως, Ἀπώνιος δὲ τραυματίας ἀνεχώρει, ἦν δὲ κίνδυνος περὶ πάντας αὐτούς.
καὶ Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς προσελθὼν τῷ Κλαυδίῳ ἀξιοῖ τοῖς συγκλητικοῖς ἡπιώτερον κατα- 265
στήναι· γενομένου γάρ τινος κακοῦ περὶ τὴν βουλὴν οὐκ ἔχειν ὦν ἄρξειεν ἑτέρων. περὶ 266
θεται δὲ Κλαύδιος καὶ συγκαλεῖ τὴν βουλὴν ἐπὶ τοῦ Παλατίου διὰ τῆς πόλεως φερόμενος
παραπέμποντος αὐτὸν τοῦ στρατιωτικοῦ σὺν πολλῇ πάνυ κακώσει τῆς πληθύνους. προ- 267
25 ἐξήσαν δὲ τῶν Γαῖου σφαγῶν εἰς τὸ φανερὸν Χαιρέας καὶ Σαβῖνος εἰργόμενοι προσόδων
κατ' ἐπιστολὰς Πολλίωνος, ὃν μικρῷ πρότερον Κλαύδιος στρατηγὸν ἡρεῖτο τῶν σωματο-
φυλάκων. Κλαύδιος δὲ συναγαγὼν τοὺς ἐταίρους ψῆφον ἀνεδίδου περὶ Χαιρέου. τοῖς δὲ 268
τὸ μὲν ἔργον λαμπρὸν ἐδόκει, ἀπιστίαν δ' ἐπεκάλουν τῷ πεπραχότι καὶ αὐτῷ τιμωρίαν
ἐπιβάλλειν δίκαιον ἡγοῦντο ἐπ' ἀποτροπῇ τοῦ μέλλοντος. ἀπήγετο οὖν Χαιρέας τὴν ἐπὶ 269
30 θάνατον καὶ σὺν αὐτῷ Λοῦππος καὶ Ῥωμαίων πλείους. λέγεται δὲ Χαιρέαν μεγαλοφρόνως
ἐνεγκεῖν τὴν συμφορὰν οὐ μόνον τῷ κατ' αὐτὸν ἀμεταπτύτῳ τοῦ σχήματος, ἀλλὰ καὶ οἷς
ὀνειδίσει Λοῦππον εἰς δάκρυα ἐκτετραμμένον. πλήθους τὲ ἀνθρώπων ἐπομένου κατὰ 270
θέαν, ὡς ἦκεν ἐπὶ τὸ χωρίον, ἤρετο τὸν στρατιωτὴν, εἰ διὰ μελέτης αὐτῷ γεγόνοιεν αἱ
σφαγαὶ ἢ πρῶτον ἔχοι τὸ ξίφος, ἐκέλευε τε κομίζειν ὃ Γαῖον διαχειρίσαιο αὐτός. θνήσκει
35 δὲ εὐδαιμόνως μιᾶς πληγῆς αὐτῷ γενομένης. Λοῦππος δὲ οὐ πάνυ δεξιῶς ὑπεξῆλθεν 271
ἀθρυμῖα καὶ πληγῶν πλείονων γενομένων διὰ τὸ μαλακῶς τὸν τράχηλον παρασχεῖν.
ὀλίγαις δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐναγισμῶν ἐνεστηκόντων Ῥωμαίων τὸ πληθὺς τὰ αὐτῶν ἐπι- 272

4 τὸ] τὸν Berol. — μονομαχεῖσθαι Busb. Laur. — 8 ἀμνησούντων Busb. — 9 σφάζειν] φράζειν Busb.
Laur. — 10 στήσεσθαι Berol. — 12 δυναμένης Berol. — 19 ἀνωθούμενοι Berol. — 20 δὲ] τε Busb. Laur. —
23 συγκλεῖ Berol. — 24 παραπέμποντα Berol. — 25 προσόδων Iosephus. — 29 Χαιρέας om. codd. Iosephi. —
30 σὺν αὐτοῦ Berol — Λοῦππος man. 1 Busb item 32. 35. — 32 ἐκτετραμμένην Berol. — 34 ἐκέλευσε
τε Berol. — αὐτῆς Berol.

Zonaras I p. 499 Bonn.

- 273 ² φέροντες καὶ Χαιρέαν μοίραις ἐτίμησαν εἰς τὸ πῦρ τιθεμέναις, ἵλεων καὶ ἄμηνιν εἶναι τῆς εἰς αὐτὸν ἀχαριστίας παρακαλοῦντες. Σαβῆνος δὲ Κλαυδίου μὴ μόνον τῆς αἰτίας ἀπολύοντος αὐτὸν ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρχὴν ἣν εἶχεν ἐφίεντος, ἄδικον ἡγεῖτο τὴν ἐκλειπίαν τῆς πρὸς τοὺς ὁμωμοκότας πίστεως σφάζει τε ἐαυτὸν περιπεσῶν τῷ ξίφει μέχρι δὴ καὶ τὴν κώπην τῷ τραύματι συνελθεῖν.
- 274 Κλαύδιος δὲ τοῦ στρατιωτικοῦ πᾶν ὃ τι ἦν ὑποπτον ἀποσκευασάμενος διάγραμμα προὔτιθαι τὴν τε ἀρχὴν Ἀγρίππα βεβαιῶν, ἣν ὁ Γαῖος παρέσχε, καὶ δι' ἐγκωμίων ἄγον τὸν βασιλέα. προσθήκην τὲ αὐτῷ ποιεῖται πᾶσαν τὴν ὑπὸ Ἡρώδου βασιλευσείσαν, ὅς ἦν πάππος αὐτοῦ, Ἰουδαίαν καὶ Σαμάρειαν. καὶ ταῦτα μὲν ὡς ὀφειλόμενα τῇ οἰκειότητι τοῦ γένους ἀπεδίδου. Ἀβηλαν δὲ τὴν Αὐσανίου καὶ ὁπόσα ἐν τῷ Αἰβάνῳ ὄρει ἐκ τῶν αὐτοῦ προσετίθει, ὅρκια τε αὐτῷ τέμνεται πρὸς τὸν Ἀγρίππαν. Ἀντίοχον δὲ ἣν εἶχε βασιλείαν ἀφελόμενος Κιλικίας μέρει τινὶ καὶ Κομμαγενῇ δωρεῖται. λύει δὲ καὶ Ἀλεξανδρον Αὐσίμαχον τὸν ἀλαβάρχη γίλον ἀρχαῖον αὐτῷ γεγονότα καὶ Ἀντωνίαν αὐτοῦ ἐπιτροπεύσασαν τὴν μητέρα ὀργῇ τῇ Γαῖου δεδωμένην, καὶ αὐτοῦ υἱὸς Βερνίκην τὴν Ἀγρίππου 277 γαμεῖ θυγατέρα. καὶ ταύτην μὲν, τελευτᾷ γὰρ Μάρκος ὁ τοῦ Αὐσιμάχου υἱὸς παρθέον λαβὼν, ἀδελφῷ τῷ αὐτοῦ Ἀγρίππας Ἡρώδῃ δίδωσι Χαλκίδος αὐτῷ τὴν βασιλείαν αἰτησάμενος παρὰ Κλαυδίου.
- 278 Στασιάζεται δὲ κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον Ἰουδαίους τὰ πρὸς Ἕλληνας ἐπὶ τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως. τελευτήσαντος γὰρ τοῦ Γαῖου τὸ Ἰουδαίων ἔθνος ἐπὶ ἀρχῆς τῆς ἐκείνου τεταπεινωμένον καὶ δεινῶς ὑπὸ τῶν Ἀλεξανδρέων βιαζόμενον ἀνεθάρσυνε καὶ ἐν ὅπλοις 279 εὐθέως ἦν. καὶ Κλαύδιος ἐπιστέλλει τῷ ἱππαρχοῦντι κατὰ τὴν Αἴγυπτον ὥστε τὴν στάσιν καταστείλαι, πέμπει τὲ καὶ διάγραμμα παρακεκληκότων αὐτὸν Ἀγρίππου τὲ καὶ Ἡρώδου 280 τῶν βασιλέων εἰς τε τὴν Ἀλεξανδρείαν καὶ Συρίαν οὕτως ἔχον. „Τιβέριος Κλαύδιος Καίσαρ 284 Σεβαστὸς Γερμανικὸς δημαρχικῆς ἐξουσίας ὑπατος λέγει. Ἀλεξανδρεῖς ἐπαρῶνται συνέβη 281 κατὰ τῶν παρ' αὐτοῖς Ἰουδαίων ἴσης πολιτείας τοῖς ἄλλοις Ἀλεξανδρεῦσι τετυχηκότων 284 ἀνέκαθεν ἐπὶ τῶν Γαῖου Καίσαρος χρόνων τοῦ διὰ πολλὴν ἀπόνοιαν καὶ παραφροσύνην, ὅτι μὴ παραβῆναι ἠθέλησε τὸ Ἰουδαίων ἔθνος τὴν πατριὸν θρησκείαν καὶ θεὸν προσα- 285 γορεύειν αὐτόν, ταπεινώσαντος αὐτοῦς. βούλομαι οὖν μηδὲν διὰ τὴν Γαῖου παραφροσύνην τῶν δικαίων τῷ Ἰουδαίων ἔθνει παραπεπτωκέναι, φυλάσσεσθαι δὲ αὐτοῖς τὰ πρότερον 286 τὸ διάγραμμα.“ καὶ εἰς τὴν ἄλλην δὲ οἰκουμένην ἔστειλε διάγραμμα ταῦτα φράζον.

2 ἀπολύοντι ut vid. Berol. — αὐτὸν om. Busb. — 3 ἡγεῖται Berol. — 4 ὁμωκότας Busb. Laur. —

6 i. marg. δ' Busb. — διαγραμμένα Berol. — 7 ἀγρίππου Berol. — 8 τοῦ βασι^λ Berol. — ποιεῖται]

ποιεῖτὸν Berol. — 9 αὐτῷ Berol. — 10 ἀπὸδίδου Berol. — 10 τὴν] τὸν Berol. — 12 κομμαγενῇ Berol. — 19 ἔθνος] γένος Busb. Laur. — 19 ἀρχῆς] τῆς ἀρχῆς Busb. Laur. — 20 δεινῶς] δει γὰρ Berol. — ἀλεξάνδρων, sed q in ras. corr. Berol. — 24 ὑπατος abest a Iosephi codd. — 25 τοῖς] τῷ Busb. — 29 τῷ] Iosephus et Laur. τῶν Berol. Busb. — ἔθνη Berol. — φυλάσσεσθαι Berol. — πρότερα Busb.

Laur. — 30 ἔθνεσιν Berol. — 31 μηδὲνμίαν Berol. — 32 καὶ διάγραμμα om. Berol.

Zonaras I p. 500 Bonn.

- „Τιβέριος Κλαύδιος Καίσαρ Σεβαστὸς Γερμανικὸς ἀρχιερεὺς μέγιστος δημαρχικῆς ἐξουσίας 287 ὑπατος χειροτονηθεὶς τὸ δεύτερον λέγει. αἰτησαμένων με βασιλέων Ἀγρίππου καὶ Ἡρώδου 288 τῶν φιλάτων μοι, ὅπως συγχωρήσαιοι τὰ αὐτὰ δίκαια καὶ τοῖς ἐν πάσῃ τῇ ὑπὸ Ῥωμαίους ἡγεμονίᾳ Ἰουδαίοις φυλάσσεσθαι, καθὰ καὶ τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἥδιστα συνεχώρησα 289 τοῦτο αὐτοῖς αἰτησαμένοις με χαρίζομενος. καλῶς οὖν ἔχειν καὶ Ἰουδαίους τοὺς ἐν παντὶ 290 κόσμῳ τῷ ὑφ' ἡμᾶς τὰ πατρια ἔθνη ἀνεπικωλύτως φυλάσσειν.“
- Τούτοις μὲν δὴ τοῖς διατάγμασιν εἰς Ἀλεξανδρείαν τε καὶ τὴν οἰκουμένην πᾶσαν 292 ἀποσταλεῖσιν ἐδήλωσεν ἣν περὶ Ἰουδαίων ἔχει γνώμην Κλαύδιος Καίσαρ· αὐτίκα δὲ Ἀγρίππαν κομιούμενον τὴν βασιλείαν ἐπὶ τιμαῖς λαμπροτέραις ἐξέπεμπε. ὁ δὲ ὡς εἰκὸς 293 ἦν τὸν ἐπὶ κρείττοσι τύχαις ἀνερχόμενον, μετὰ τάχους ὑπέστρεψεν, εἰς Ἱεροσόλυμα δὲ ἐλθὼν χαριστήριους ἐξεπλήρωσε θυσίας οὐδὲν τῶν κατὰ νόμον ὁσίων παραλιπών. διὸ καὶ 294 ναζιραίων διέταξε μάλα ξυρᾶσθαι συχνούς, τὴν δὲ χρυσὴν ἄλυσιν τὴν δοθείσαν αὐτῷ ὑπὸ Γαῖου ἰσόσταθμον τῇ σιδηρᾷ, ἣ τὰς ἡγεμονίδας χεῖρας ἐδέθη, τῆς στυγνῆς εἶναι τύχης ὑπόμνημα καὶ τῆς ἐπὶ τὸ κρείττον μαρτυρίαν μεταβολῆς τῶν ἱερῶν ἐντὸς ἀνεκρέμασε 295 περιβόλων ὑπὲρ τὸ γαζοφυλάκιον, ἵν' εἷη δαῖγμα καὶ τοῦ τὰ μεγάλα δύνασθαι ποτὲ πεσεῖν καὶ τοῦ τὸν θεὸν ἐγείρειν τὰ πεπτωκότα· πᾶσι γὰρ τοῦτ' ἐνεγάνιζεν ἢ τῆς ἀλύσεως 297 ἀνάθεσις. ἐντελῶς οὖν θρησκευσας τὸν θεὸν Ἀγρίππας Θεόφιλον μὲν τὸν Ἀνάνου τῆς 298 ἀρχιερωσύνης μετέστησε, τῷ δὲ Βοηθοῦ Σίμωνι, τούτῳ Κανθηρᾷ ἐπίκλησις ἦν, τὴν ἐκείνου προσέειμε τιμὴν. δύο δ' ἦσαν ἀδελφοὶ τῷ Σίμωνι καὶ πατὴρ Βοηθός, οὗ τῇ θυγατρὶ 299 βασιλεὺς συνώκησεν Ἡρώδης, ὡς ἀνωτέρω δεδήλωται. σὺν τοῖς ἀδελφοῖς οὖν τὴν ἱερω- 300 σύνην ἔσχεν ὁ Σίμων καὶ σὺν τῷ πατρὶ, καθὰ καὶ πρότερον ἔσχον οἱ Σίμωνος τοῦ Ὀνίου παῖδες τρεῖς ὄντες ἐπὶ τῆς Μακεδόνων ἀρχῆς. καταστησάμενος δὲ τὰ περὶ τοὺς 301 ἀρχιερεῖς οὕτως ὁ βασιλεὺς τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἡμεῖψατο τῆς εἰς αὐτὸν εὐνοίας· ἀνῆκε γὰρ αὐτοῖς τὰ ὑπὲρ ἐκάστης οἰκίας. ἱππαρχον δὲ ἀπέδειξε παντὸς τοῦ στρατεύματος 302 Σίλαν ἄνδρα πολλῶν αὐτῷ πόνων συμμετασχόντα. ὀλίγον δὲ διελεύοντος χρόνου Λωρίται 303 τετυχηκότας εἰς τὴν Ἰουδαίων συναγωγὴν μετατεθεικότας τὸν ἀνδριάντα, ἐν ᾧ καὶ αὐτοὶ ἡγανάκτησαν οἱ δοκοῦντες αὐτῶν ἐξέχειν οὐ τῇ ἰδίᾳ προαιρέσει γεγενῆσθαι λέγοντες, ἀλλὰ τῇ τοῦ πλήθους ὀρμῇ, ὑπὸ ἑκατοντάρχου Πρόκλου Οὐῖτενίου ἐκέλευσα ἐπ' ἐμὲ ἀχθῆναι

2 ἀντωσαμένων Berol. — ἀγρίππα Berol. — 4 φυλάσσεσθαι Berol. — 4 ἀλεξανδρεῖα Berol. — 6 ἡμᾶς Busb. — 7 i. marg. ε' Busb. — τοῖς] τῆς Berol. — 7 εἰς 8 ἀποσταλεῖσιν om. Berol. — 8 ἔχειν Berol. — 9 ἀγρίππας Berol. — 12 συχνὰς Berol. — 13 ἡγεμονίας Busb. — 15 περὶβόλων Berol. — 16 πεπτωκότα Berol. — 20 ἀνωτερον Berol. — 21 σίμωνες Berol. — 28 ἡδύνατο Berol. — ἀμελητὶ

Busb. Laur. — 29 Πούπλιον Zon. cum Iosepho. — 30 δωρεων Berol. — ἐπὶ τὸ Berol. — χαλεπῖνα

sic Berol. — 31 δωρητῶν Berol. — 31 i. marg. ε' Busb. — 32 αὐτοῖ] αὐτὸν Busb. — 33 ἐξέχειν αὐτῶν tr. Busb. Laur. — 34 Οὐῖτελλίου Iosephus.

344

Zonaras I p. 501 Bonn.

EPIT. IOSEPHI ANTIQ. IUD. XIX 307—323.

305 τῶν πεπραγμένων λόγον ἀποδώσοιτας, παρανομοῦντας αὐκ εἰς μόνους Ἰουδαίους, ἀλλὰ
 308 καὶ εἰς τὸν αὐτοκράτορα. τοῖς δὲ πρώτοις ἄρχουσι παραινῶ, εἰ μὴ βούλονται δοκεῖν κατὰ
 τὴν αὐτῶν προαίρεσιν γεγενησθαι τὸ ἀδίκημα, ἐπιδείξαι τοὺς αἰτίους τῷ ἑκατοντάρχῳ μὴ-
 δέμιᾱς στάσεως μὴδὲ μάχης ἐῶντας ἀφορμὴν γενέσθαι, ἥνπερ δοκοῖσί μοι θηρεῦεσθαι
 309 διὰ τῶν τοιούτων ἔργων, καμοῦ καὶ τοῦ τιμωτάτου μοι βασιλέως Ἀγρίππου οὐδενὸς ἵκτον⁵
 προνοουμένων, ἢ ἵνα μὴ ἀφορμῆς δραξάμενον τὸ τῶν Ἰουδαίων ἔθνος ὑπὲρ τῆς ἀμύνης
 311 προφάσει συναθροισθὲν εἰς ἀπόνοιαν χωρήσῃ. εἰς τε οὖν τὸ λοιπὸν παραγγέλλω μὴδὲμίαν
 πρόφασιν στάσεως μὴδὲ ταραχῆς ζητεῖν, ἀλλ' ἐκάστους τὰ ἴδια ἔθῃ θρησκεύειν⁶.
³¹² Περώνιος μὲν ταῦτα ἔγραψεν. Ἀγρίππας δὲ ὁ βασιλεὺς ἀφείλετο τὴν ἱερωσύνην τὸν
³¹³ Κανθήρᾱν Σίμωνα, Ἰωνάθην δὲ πάλιν ἐπ' αὐτὴν ἤγε τὸν Ἀνανίου τοῦτον ἀξιώτερον τῆς 10
 τιμῆς ὁμολογῶν εἶναι. τῷ δ' οὐκ ἀσμενιστὸν ἐφάνη τὴν ἰσοαύτην ἀπολαβεῖν τιμὴν,
 314 παρητεῖτο δὲ ταῦτα λέγων· „σοὶ μὲν, ὦ βασιλεῦ, τετιμημένος χαίρω διὰ ψυχῆς ἔχων
 τοῦθ' ὃ μοι γέρας σῇ δίδως βουλήσει, καὶ πρὸ σοῦ δέ με τῆς ἀρχιερωσύνης ἄξιον ἔκρινεν
 ὁ θεός. ἅπαξ δὲ ἐνδὺς στολισμὸν ἱερὸν ἀρκοῦμαι· τότε γὰρ αὐτὸν ἡμφιασάμην ὀσιώτερον
 315 ἢ νῦν αὐτὸν ἀπολήψομαι. σὺ δ', εἰ βούλει τὸν ἀξιώτερον ἐμοῦ νῦν τὸ γέρας λαβεῖν, 15
 διδάχθῃτι· πάσης καὶ πρὸς τὸν θεὸν ἀμαρτίας καὶ πρὸς σέ, βασιλεῦ, καθαροὺς ἀδελγὸς
 316 ἔστι μοι· πρέποντα τῇ τιμῇ τοῦτον συνίστημι.“ τοῦτοις ὁ βασιλεὺς ἤσθεις τοῖς λόγοις
 τὸν Ἰωνάθην μὲν ἡγάσαστο τῆς γνώμης, ἀδελφῷ δὲ αὐτοῦ Ματθαίῳ τὴν ἱερωσύνην ἔδωκε.
 καὶ μετ' οὐ πολὺ Περώνιον μὲν Μάρκος διεδέξατο καὶ διεῖπε Συρίαν.
 317 Σίλας δ' ὁ τοῦ βασιλέως ἱππαρχος ἐπεὶ διὰ πάσης αὐτοῦ τύχης ἐγεγόνει πιστὸς καὶ 20
 τοὺς σφαλερωτάτους ὑποδὺς ὑπὲρ αὐτοῦ πολλάκις πόνους καὶ κινδύνους, πεποιθήσεως
 318 ἀνάπλεως ἦν προσήκειν ὑπολαμβάνων ἰσοτιμίαν βεβαιότητι φιλίας. οὐδαμῇ τοῖνυν ὑπο-
 κατεκλίνετο τῷ βασιλεῖ, παρρησίαν δὲ διὰ πάσης ὁμιλίας ἤγε, καὶ ταῖς φιλοφρονήσεσιν
 ἐγένετο φορτικὸς σεμνύνων ἑαυτὸν ἀμέτρως καὶ πολλάκις τῷ βασιλεῖ τὰ στυγρὰ τῆς τύχης
 319 ἄγων εἰς ἀνάμνησιν, ἵνα τὴν ἑαυτοῦ τότε σπουδὴν παραδεικνύῃ. τούτων οὖν τὸ πλεονάζον 25
 ὀνειδισμὸς ἐδόκει· διὸ προσάντως ὁ βασιλεὺς ἐδέχετο τὴν ἀταμίευτον παρρησίαν τοῦ ἀνδρός·
 οὐχ ἡδεῖται γὰρ αἱ τῶν ἀδόξων χρόνων ἀναμνήσεις, εὐήθεις δ' ὁ διηνεκῶς ἅ ποτ' ὠφέλησε
 320 προσέργων. τέλος γοῦν ἀντηρέθισε σφόδρα ὁ Σίλας τοῦ βασιλέως τὸν θυμὸν, ἀκκείνος ὀργῇ
 πλέον ἢ λογισμῷ διδοὺς οὐ τῆς ἱππαρχίας μόνον μετέστησε τὸν Σίλαν, ἀλλὰ καὶ παρέδωκε
 321 δευτησόμενον εἰς τὴν ἐκείνου πατρίδα πέμψας. χρόνῳ δὲ τὸν θυμὸν ἡμβλύνθη καὶ λογι- 30
 σμοῖς εἰλικρινέσι τὴν περὶ τοῦ ἀνδρός κρίσιν ἀφῆκεν ἐν ἡῷ λαμβάνων ὅσους ὑπὲρ ἐκείνου
 πόνους ἀνέτλη καὶ ταλαιπωρίας. ἡμέραν οὖν ἐορτάζων αὐτοῦ γεγενησθαι τὸν Σίλαν ἀνεκάλει
 322 παραντίκα συνέστιον αὐτῷ γενησόμενον. τῷ δὲ τρόπῳ ἔλευθέριος ὢν ἐδόκει προσειληφῆναι
 323 δικαίαν αἰτίαν ὀργῆς, ἦν οὐκ ἀπεκρύπτετο πρὸς τοὺς μετιόντας αὐτὸν λέγων· „ἐπὶ ποίαν
 ὁ βασιλεὺς τιμὴν ἀνακαλεῖ με τὴν μετὰ μικρὸν ἀπολουμένην; οὐδὲ γὰρ τὰ πρῶτά μοι 35

1 λόγων Berol. — παρανομοῦντας ... 2 αὐτοκράτορα om. codd. Iosephi. — 2 κατὰ in marg. suppl. m. 2 Busb. — 5 ἵκτον] μᾶλλον Iosephus. — 6 ἀμύνης καὶ προφάσει Berol. — 7 παραγγέλλω Berol. — 8 τὰ] τοὺς Berol. — 9 ἱερωσύνην Berol. — 12 ἔχων] ἔ in fine versus Berol. — δίδως Berol. — πρὸ σοῦ δέ] Berol. πρὸς οὐδέ Busb. Laur. — 18 δέ om. Berol. — 19 Μάρκος Iosephus. — 20 i. marg. ζ' Busb. — 24 ἐγένετο Busb. — 29 πλέων Berol. — μόνων Berol. — 31 ἐκείνους Busb. — 32 σίλα Berol. — 33 ἐλεύθερος Busb. — 34 ἀπέκρυπτε Busb. Laur.

Zonaras I p. 502 Bonn.

γέρα τῆς εἰς αὐτὸν εὐνοίας ἐτήρησεν, ἀπεσύλησε δ' ὑβρίσας. ἢ πεπαῦσθαι νεόμικε τῆς 324
 παρρησίας, ἦν ἀπὸ ποίου συνειδότητος ἔχω; νῦν βοήσομαι μᾶλλον, ὅσων αὐτὸν ἐξελευσάμην
 δεινῶν, ὅσους ἤνεγκα πόνους ἐκείνῳ ποριζόμενος σωτηρίαν καὶ τιμὴν, ὧν γέρας ἡνεγάμην
 δεσμὰ καὶ σκότιον εἰρκτήν. οὐκ ἐγὼ ποτε τούτων λήσομαι, τάχα μοι τὴν τῆς ἀριστείας συν- 325
⁵ ἐποιεῖται μνήμην καὶ μεταναστᾶσα τῆς σαρκὸς ἢ ψυχῆ.“ ταῦτα ἀνεβόα καὶ διετάττετο
 τῷ βασιλεῖ λέγειν αὐτά. ὁ δὲ ὡς ἀνιάτως ἑώρα διακείμενον, πάλιν εἶασεν ἐν φρουρᾷ.

Τὰ δὲ τῶν Ἱεροσολύμων τείχη τὰ πρὸς τὴν καινὴν νεύοντα πόλιν δημοσίαις ὠχύρου 326
 δαπάναις, τὴν μὲν εὐρύτων εἰς πλάτος, τὴν δὲ εἰς ὕψος ἐξαίρων, κἂν ἐξειργάσαστο ταῦτα
 πάσης ἀνθρωπίνης κρείττονα βίας, εἰ μὴ Μάρκος ὁ τῆς Συρίας ἡγεμὼν Κλαυδίου Καίσαρι
 10 διὰ γραμμάτων ἐδήλωσε τὸ πραττόμενον. καὶ νεωτερισμὸν τινὰ Κλαύδιος ὑποπτεύσας 327
 ἐπέστειλεν Ἀγρίππᾳ μετὰ σπουδῆς παύσασθαι τῆς τῶν τειχῶν ἐξοικοδομήσεως. ἐπεφύκει 328
 δὲ ὁ βασιλεὺς οὗτος εὐεργετικὸς εἶναι ἐν δωρεαῖς καὶ μεγαλοφρονήσαι ἔθνη φιλότιμος κατ'
 οὐδὲν Ἡρώδῃ τῷ πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖ τὸν τρόπον συμπερόμενος· ἐκείνῳ ποιηρὸν ἦν ἡθὺς 329
 ἐπὶ τιμωρίαν ἀπότομον καὶ κατὰ τῶν ἀπήχθημένων ἀταμίευτον, Ἑλλήσι πλέον ἢ Ἰουδαίοις
 15 οἰκείως ἔχειν ὁμολογούμενον· ἀλλοφύλων γέ τοι πόλεις ἐσέμνυνε δόσει χρημάτων βαλανείων
 τὰ καὶ θεάτρων ἄλλοτε κατασκευαῖς, ἔστιν αἷς ναοὺς ἀνέστησε, στοὰς ἄλλαις, ἀλλ' Ἰου-
 δαίων οὐδεμίαν πόλιν οὐδὲ ὀλίγης ἐπισκευῆς ἡξίωσεν οὐδὲ δόσεως ἀξίας μνημονευθῆναι.
 πρᾶς δὲ ὁ τρόπος Ἀγρίππᾳ καὶ πρὸς πάντας τὸ εὐεργετικὸν ὅμοιον. τοῖς ἄλλοις 330
 ἦν φιλάνθρωπος ἀκκείνοις ἐνδεικνύμενος τὸ φιλόδωρον τοῖς ὁμοφύλοις ἀναλόγως χρηστὸς
 20 καὶ συμπαθὴς μᾶλλον. ἡδεῖα γοῦν αὐτῷ διαίτα καὶ συνεχὴς ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἦν καὶ 331
 τὰ πάτρια καθαρῶς ἐτήρει. διὰ πάσης γοῦν αὐτὸν ἤγεν ἀγνείας οὐδ' ἡμέρα τις παρῶδευεν
 αὐτῷ τῆς νομίμου χηρεύουσα θυσίας. καὶ δὴ τις ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἀνὴρ ἐπιχώριος 332
 ἐξακριβοῦν δοκῶν τὰ νόμιμα, Σίμων ἦν ὄνομα τούτῳ, πληθὺς εἰς ἐκκλησίαν ἀλίσας τηρι-
 κάδε τοῦ βασιλέως εἰς Καισάρειαν ἐκδεδημηκότος ἐτόλμησεν αὐτοῦ κατεῖπεῖν, ὡς οὐχ ὅσιος
 25 εἶη, δικαίως δ' ἂν εἴργοιτο τοῦ ναοῦ τῆς εἰσόδου προσηκούσης τοῖς εὐγενέσιν. δηλοῦται 333
 μὲν δὴ διὰ γραμμάτων ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ τῆς πόλεως τῷ βασιλεῖ δημηγορήσας Σίμων
 ταῦτα, μεταπέμπεται δ' αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, καθέζετο δ' ἐν τῷ θεάτρῳ τότε, καὶ καθεσθῆναι
 παρ' αὐτὸν ἐκέλευσεν ἡρέμα τὰ καὶ πρῶτως „εἰπέ μοι, φησί, τί τῶν ἐνθάδε γινομένων
 ἐστὶ παράνομον;“ ὁ δὲ εἰπεῖν ἔχων οὐδὲν τυχεῖν ἐδεῖτο συγγνώμης. καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῷ 334
 30 ἢ προσεδόκησέ τις διηλλάττετο τὴν προφύτητα κρίνων βασιλικωτέραν ὀργῆς καὶ πρέπειν
 εἰδὼς τοῖς μεγέθεσι θυμοῦ πλέον ἐπιείκειαν. τὸν Σίμωνα γοῦν καὶ δωρεὰς τινος ἀξιώσας
 ἀπεπέμψατο. πολλοῖς δὲ κατασκευάσας πολλὰ Βηρυτίους ἐξαιρέτως ἐτίμησε· θεάτρον 335
 γὰρ αὐτοῖς κατεσκεύασε πολυτελεῖα τὰ καὶ κάλλει πολλῶν διαφέρειν ἀμφιθέατρόν τε πολλῶν
 ἀναλωμάτων βαλανεῖα τὰ πρὸς τούτοις καὶ στοὰς, ἐν οὐδενὶ τῶν ἔργων στενότητι δαπανη-
 35 μάτων ἢ τὸ κάλλος ἀδικήσας ἢ τὸ μέγεθος. ἐπεδαψιλεύσατο δ' αὐτῶν τὴν καθιέρωσιν 336
 μεγαλοπρεπῶς, ἐν τῷ θεάτρῳ μὲν θεωρίας ἐπιτελῶν πάνθ' ὅσα μουσικῆς ἔργα παράγων

1 ἐτήρησεν Berol. — 4 εἰρκτή Laur. — 4 τάχα 5 μνήμην om. Busb. — 4 συμπεποιεῖται Berol. — 9 κρείττονος Berol. — Μάρκῳ Berol. — 11 ἀπέστειλεν Berol. — 14 πλέων Berol. — 15 ἔχειν οἰκείως tr.

Busb. Laur. — 15 ἐσέμνυνε Berol. — βαλανίων Berol. — 16 ἀνέστησεν Berol. — 17 δώσεως Berol. — 19 ἦν] ὢν Berol. — 20 συνεχῶς Berol. — 29 τυχεῖν] τόχῃν Berol. — 31 μεγέθεσιν Berol. — πλέων Berol.

καὶ ποικίλης ποιητικῆς τέρψεως, ἐν δὲ τῷ ἀμφιθεάτρῳ πλήθει μοινομάχων τὴν αὐτοῦ δεικνὺς
337 μεγαλόνοϊαν. ἔνθα καὶ τὴν κατὰ πληθὺς ἀντίταξιν βουλευθεὶς γενέσθαι τῶν θεωμένων
τέρψιν ἑπτακοσίους ἀνδρας ἑπτακοσίους μαχησομένους ἐπέπεμψε κακούργους ὄσους εἶχεν
ἀποτάξας εἰς τήνδε τὴν πρᾶξιν, ἥν' οἱ μὲν κολασθῶσιν, τὸ πολέμου δ' ἔργον γένηται
τέρψις εἰρήνης.
338 Ἐν Βηρυτῷ δὲ τελέσας τὰ εἰρημένα μετήλθεν εἰς Τιβεριάδα πόλιν τῆς Γαλιλαίας.
ἦν δὲ ἄρα τοῖς ἄλλοις βασιλεῦσι περιβλεπτός· ἦκε γοῦν παρ' αὐτὸν Κομμαγενῆς· μὲν
βασιλεὺς Ἀντίοχος, Λαμίας δὲ Σαμψιγεράμου καὶ Κότυς τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας καὶ
Πολέμων τὴν Πόντου κεκτημένος δυναστείαν Ἡρώδης τέ, ὃς ἀδελφὸς ἦν αὐτοῦ, ἦρχε δὲ
339 τῆς Χαλκίδος. ὠμίλησε δὲ πᾶσι κατὰ τὰς ὑποδοχὰς καὶ φιλοφρονήσεις· ὡς μάλιστα δια-
δείξας φρονήσεως ὕψος καὶ διὰ τοῦτο δοκεῖν δικαίως τῇ τῆς βασιλείας παρουσίᾳ τιμηθῆναι.
340 ἀλλὰ γὰρ τούτων διατριβόντων ἔτι παρ' αὐτῷ Μάρσος ὁ τῆς Συρίας ἡγεμὼν παρεγένετο.
πρὸς Ῥωμαίους οὖν τιμητικὸν τηρῶν ὑπαντησόμενος αὐτῷ τῆς πόλεως ἀπωτέρω σταδίου
341 ἑπτὰ προῆλθεν ὁ βασιλεὺς. τοῦτο δὲ ἄρα ἔμελλε τῆς πρὸς τὸν Μάρσον ἀρχῇ γενήσεσθαι
διαφορᾶς· συγκαθεζομένους δ' ἐπὶ τῆς ἀπῆνης ἐπήγετο τοὺς ἄλλους βασιλέας. Μάρσῳ δ'
ἢ τούτων ὁμόνοια καὶ μέχρι τοσοῦδε φιλία πρὸς ἀλλήλους ὑποπτέυθη· συμφέρειν οὐχ
ὑπολαμβάνοντι Ῥωμαίοις δυναστῶν τοσούτων συμφρόνησιν. εὐθὺς οὖν ἐκάστῳ τῶν ἐπι-
342 τηδείων τινὰς πέμπων ἐπέστελλεν ἐπὶ τὰ αὐτοῦ δίχα μελλήσεως ἀπέρχεσθαι. ταῦτα
Ἀγρίππας ἀνιαρῶς ἐξεδέχετο καὶ Μάρσῳ διαφῶρος ἔσχεν ἐκ τούτου. τὴν ἀρχιερωσύνην δὲ
Ματθίαν ἀφελόμενος ἀντ' αὐτοῦ κατέστησεν ἀρχιερέα Ἐλιωναῖον τὸν τοῦ Κιθαίρου παῖδα.
343 Τρίτον δὲ ἔτος αὐτῷ βασιλεύοντι τῆς ὅλης Ἰουδαίας πεπλήρωτο, καὶ παρῇν εἰς πόλιν
Καيسάρειαν, ἣ πρότερον Στρατίωνος πύργος ἐκαλεῖτο. συνετέλει δ' ἐνταῦθα Θεωρίας εἰς
τὴν Καίσαρος τιμὴν, καὶ ἡθροιστο τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ὅσον ἐν τέλει καὶ προβεβή-
344 κώτων εἰς ἄξιαν πληθὺς. δευτέρᾳ δὲ τῶν Θεωριῶν ἡμέρᾳ στολὴν ἐνδὺς ἐξ ἀργύρου πεποιη-
μένην πᾶσαν, ὡς Θανμάσιον τὴν ὑφὴν εἶναι, παρῆλθεν εἰς τὸ θέατρον ἀρχομένης ἡμέρας.
345 ἀπέστειλε μαρμαίρων τί φοβερόν καὶ τοῖς εἰς αὐτὸν ἀτενίζουσι φρικῶδες. εὐθὺς δὲ οἱ
κόλακες ἄλλος ἄλλοθεν ἀνεβόων Θεὸν προσαγορεύοντες εὐμενῆς τὸ εἶης ἐπιλέγοντες, εἰ καὶ
μέχρι νῦν ὡς ἀνθρώπον ἐφοβήθημεν, ἀλλὰ τοῦντεῦθεν κρείττονά σε θνητῆς φύσεως ὁμο-
346 λογοῦμεν.“ οὐκ ἐπέπληξε τούτοις ὁ βασιλεὺς οὐδὲ τὴν κολακείαν ἀσεβοῦσαν ἀπετρίψατο.
ἀνακύψας δ' οὖν μετ' ὀλίγον τὸν βουβῶνα τὸν ὄρνιν τῆς ἐαυτοῦ κεφαλῆς ὑπερκαθεζόμενον
εἶδε. ἄγγελόν τε τοῦτον εὐθὺς ἐνόησε κακῶν εἶναι τὸν καὶ ποτε τῶν ἀγαθῶν γενόμενον
καὶ διακάρδιον ἔσχεν ὀδύνην, ἄθροον δ' αὐτῷ τῆς κοιλίας προσέθυσεν ἄλγημα μετὰ σφοδρό-
347 τητος ἀρξάμενον. ἀναθεωρῶν οὖν πρὸς τοὺς φίλους, „ὁ Θεὸς ἐγώ, φησὶν, ὕμῃν ἤδη
καταστρέφειν ἐπιτάττομαι τὸν βίον, παραχρῆμα τῆς εἰμαρμένης τὰς ἄρτι μου καταψευ-
σαμένης φωνᾶς ἐλεγχούσης, καὶ ὁ κληθεὶς ἀθάνατος ἐξ ὑμῶν ἤδη θανεῖν ἐπέιγομαι.
δεκτέον δὲ τὴν πεπρωμένην, ἣ Θεὸς βούλεται· καὶ γὰρ βεβιώκαμεν οὐδαμῇ φεύλως, ἀλλ'
348 ἐπὶ τῆς μακαριζομένης λαμπρότητος.“ ταῦθ' ἅμα λέγων ἐπιτάσσει τῆς ὀδύνης κατεπόνεῖτο.

1 τῷ om. Busb. — ἀμφιθεάτρων Berol. Busb. — 4 ἀποτάξαι Berol. — [ἦν] ἦν Berol. —
κολασθῶσι Berol. — 15 τοὺς om. Berol. — 18 μελήσεως Busb. Laur. — 28 εὐμανῆς Berol. — 32 τοῦτο
Laur. — 34 ἐγώ] ἐσά Berol.

μετὰ σπουδῆς οὖν εἰς τὸ βασίλειον ἐκομίσθη καὶ διῆξε λόγος εἰς πάντας, ὡς ἔχει τοῦ
τεθνάναι παντάπασι μετ' ὀλίγον. καὶ πληθὺς δὲ αὐτίκα σὺν γυναιξὶ καὶ παισὶν ἐπὶ
349 σάκκον καθεσθῆῖσα τῷ πατρίῳ νόμῳ τὸν Θεὸν ἰκέτευον ὑπὲρ τοῦ βασιλέως, οἰμωγῆς δὲ
πάντα ἦν ἀνάπλεα καὶ θρήνων. ἐν ὑψηλῷ δὲ ὁ βασιλεὺς δοματίῳ κατακείμενος καὶ κάτω
5 βλέπων αὐτοὺς πρηγεῖς προσπίπτοντας οὐδὲ αὐτὸς ἄδακρυς ἦν. συνεχῶς δ' ἐφ' ἡμέρας
πέντε τῷ τῆς γαστροῦ ἀλγήματι διεργασθεὶς τὸν βίον κατέστρεψεν, ἀπὸ γενέσεως ἄγων
πενητηκοστὸν ἔτος καὶ τέταρτον, τῆς βασιλείας δ' ἑβδομον. τέτταρας μὲν γὰρ ἐπὶ Γαίου
351 ἐνιαυτοὺς ἐβασίλευσε τῆς Φιλίππου μὲν τετραρχίας εἰς τριετίαν ἄρξας, τῷ τετάρτῳ δὲ καὶ
τὴν Ἡρώδου προσειληφώς, τρεῖς δ' ἐπιλαβὼν τῆς Κλαυδίου Καίσαρος αυτοκρατορίας, ἐν οἷς
10 τῶν τε προειρημένων ἐβασίλευσε καὶ τὴν Ἰουδαίαν προσέλαβε Σαμαρείαν τε καὶ Καيسάρειαν.
προσωδύεσθαι δὲ ὅτι πλείστας αὐτῶν πρὸς εἰσφορὰς διακοσίας ἐπὶ χιλίαις μυριάδας,
πολλὰ μέντοι προσεδανείσατο· τῷ γὰρ φιλόδορος εἶναι θαυμάσιον τῶν προσιόντων ἀνή-
λισκεν, ἦν δὲ ἀφειδὲς αὐτοῦ τὸ φιλότιμον. ἀγνοουμένης γε μὴν τοῖς πλήθεσι τῆς ἐκπνοῆς
353 αὐτοῦ συμφρονησάντες Ἡρώδης ὁ τῆς Χαλκίδος δυναστεύων καὶ Ἑλκίας ὁ ἑπαρχος καὶ
15 φίλος τοῦ βασιλέως Ἀρίστονα ἐπεμψαν τῶν ὑπηρετῶν τὸν ἐπιτήδειον καὶ Σίλαν, ἐχθρὸς
γὰρ ἦν αὐτοῖς, κατέσφαξαν ὡς δὴ τοῦ βασιλέως κελεύσαντος.
Ἀγρίππας μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς τῷ τρόπῳ τούτῳ κατέστρεψε τὸν βίον, γένει δ' αὐτοῦ
354 καταλείπειτο υἱὸς μὲν Ἀγρίππας ἄγων ἔτος ἑπτακαίδεκατον, τρεῖς δὲ θυγατέρες, αὐν
ἢ μὲν Ἡρώδῃ τῷ πατρὸς ἀδελφῷ γεγάμητο, Βερνίκη δ' ἐκέκλητο, ἐξακαίδεκατον ἔτος
20 γεγονυῖα, παρθένου δ' ἦσαν αἱ δύο Μαριάμ τε καὶ Ἀρούσιλα. καθωμολόγητο δ' ὑπὸ τοῦ
πατρὸς πρὸς γάμον Ἰουλίῳ μὲν Ἀρχελαῦ τοῦ Χελκίου παιδὶ Μαριάμ, Ἀρούσιλα δὲ Ἐπι-
φανεῖ, τοῦ δὲ τῆς Κομμαγενῆς βασιλέως Ἀντιόχου υἱὸς ἦν οὗτος. ἀλλὰ γὰρ ὅτε ἐγνώσθη
356 τὸν βίον ἐκλιπὼν Ἀγρίππας, Καίσαρεῖς καὶ Σεβαστηνοὶ τῶν εὐποιῶν αὐτοῦ λαθόμενοι
τὰ τῶν δυσμενεστάτων ἐποίησαν· βλασφημίας τὲ γὰρ εἰς τὸν κατοικχόμενον ἀπρεπεῖς
357 ἀπερρίπτουν καὶ ὅσοι στρατευόμενοι τότε ἔτυχον, συχνοὶ δ' ἦσαν, οἵκαδε ἀπῆλθον καὶ
τοὺς ἀνδριάντας τῶν τοῦ βασιλέως θυγατέρων ἀρπάσαντες ὁμοθυμαδὸν ἐκόμισαν εἰς τὰ
πορνεία καὶ στήσαντες ἐπὶ τῶν τεγῶν ὡς δυνατὸν ἦν ἐφύβριζον ἀσχημονέστερα διηγήσεως
358 δρῶντες, ἐπὶ τε τοῖς δημοσίοις κατακλινόμενοί τόποις πανδήμους ἐστιάσεις ἐπετελοῦν
στεφανούμενοι καὶ μυριζόμενοι καὶ σπένδοντες τῷ Χάροντι προπόσεις τὲ τῆς τοῦ βασι-
30 λέως ἐκπνοῆς ἀλλήλοις ἀνταποδιδόντες. ἀμνήμονες δ' ἦσαν οὐκ Ἀγρίππου μόνον
χρησαμένου πολλὰς εἰς αὐτοὺς φιλοτιμίαις, καὶ τοῦ πάππου δὲ Ἡρώδου, ὃς τὰς πόλεις
αὐτοῖς ἔκτισε λιμένας τὲ καὶ ναοὺς κατεσκεύασε λαμπροῖς δαπανήμασιν. ὁ δὲ τοῦ
360 τεθνεῶτος υἱὸς Ἀγρίππας ἐπὶ Ῥώμῃς ἦν ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ τρεφόμενος παρὰ Κλαυδίῳ
Καίσαρι. πυθόμενός γε μὴν Καίσαρ, ὅτι τέθνηκε μὲν Ἀγρίππας, Σεβαστηνοὶ δὲ καὶ
361 Καίσαρεῖς ὑβρίκασιν εἰς αὐτόν, ἐπ' ἐκείνῳ μὲν ἤλγησεν, ἐπὶ δὲ τοὺς ἀχαριστήσαντας

2 καὶ πλ.] ἢ πλ. Busb. Laur. — 5 αὐτὸς] αὐτῆς Berol. — 7 ἑβδομον Berol. — γαίου Berol. —
8 τῆς] τὰ Berol. — 8 τῷ iterat in confinio paginarum Laur. — 11 δὲ om Berol. — 11 διακοσίαις
Busb. Laur. — 12 προσεδανείσατο Berol. — 14 ὑπαρχος Zonaras. — 15 ἀρίστονα Berol. — 19 τῷ]
Busb. τοῦ Berol. τῶν Laur. — 20 et 21 θρουσίλλα Laur. — καθωμολόγηντο Laur. — 22 γὰρ om.
Busb. — 27 ἐφύβριζον Zonaras cum Iosepho. — 29 τὲ] δὲ Berol. — 30 ἀγρίππα Berol. — 31 αὐτοῦς]
αὐτὸν Busb. Laur. — 31 δὲσ ἡρώδης Berol. — 35 ἤλγησαν Berol.

Zonaras I p. 505 Bonn.

362 ὠργίσθη. πέμπειν οὖν εὐθὺς ὥρμητο τὸν νεώτερον Ἀγρίππαν τὴν βασιλείαν διαδεξόμενον ἅμα βουλόμενος ἐμπεδοῦν τοὺς ὁμωμοσμένους ὄρκους, ἀλλὰ τῶν ἐξελευθέρων καὶ φίλων οἱ πολὺ παρ' αὐτῷ δυνάμενοι ἀπέστρεψαν, σφαλερὸν εἶναι λέγοντες κομιδῇ νέφῃ μὴ τοὺς παιδὸς ἐκβεβηκότες χρόνους ἐπιτρέπειν βασιλείας τηλικούτων μέγεθος, ᾧ μὴ δυνατόν 5
363 τὰς τῆς διοικήσεως φροντίδας ἐνεγκεῖν. ἔδοξεν οὖν αὐτοὺς εἰκότα λέγειν ὁ Καίσαρ. 5
ἐπαρχον οὖν τῆς Ἰουδαίας καὶ τῆς ἀπάσης βασιλείας ἀπέστειλε Κούσπιον Φάδον τῷ κατοικομένῳ διδούς τιμὴν τὸ μὴ Μάρσον ἐπαγαγεῖν εἰς τὸ βασίλειον αὐτῷ, ἐπεὶ καὶ 364 διάφορον τοῦτον ἐγνώκει. πρὸ πάντων δ' ἐπέστειλε τῷ Φάδῳ Καισαρεῦσι καὶ Σεβαστῇ- 365 νοῖς ἐπιπλῆξαι τῆς εἰς τὸν κατοιχόμενον ὕβρεως καὶ παροινίας εἰς τὰς ἔτι ζώσας, τὴν ἱλὴν δὲ τῶν Καισαρέων καὶ τῶν Σεβαστηῶν καὶ τὰς πέντε σπείρας εἰς Πόντον μετα- 10 γαγεῖν, ἐν' ἐκεῖ στρατεύονται, τῶν δ' ἐν Συρίᾳ Ῥωμαϊκῶν ταγμάτων ἐπιλέξαι σιρατιώτας γαγεῖν, κατ' ἀριθμούς καὶ τὸν ἐκείνων ἀναπληρῶσαι τόπον. οὐ μὴν οἱ κελευσθέντες μετέστησαν 366 πρεσβευσάμενοι γὰρ Κλαύδιον ἀπεμειλίξαντο καὶ μένειν ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἐπέτυχον, οἱ καὶ τοῖς ἐπιούσι χρόνοις τῶν μεγίστων Ἰουδαίους ἐγένοντο συμφορῶν ἀρχή, τοῦ κατὰ Φλῶρον πολέμου σπέρματα λαβόντες. ὅθεν Οὐεσπασιανὸς κρατήσας, ὥς μετ' ὀλίγον 15 ἐροῦμεν, ἐξεβαλεν αὐτοὺς τῆς ἐπαρχίας.

Φλαυίου Ἰωσήπου Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγος κ'

περιέχει ὁ λόγος χρόνον ἐτῶν εἰκοσιέξ.

Τελευτήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως Ἀγρίππα [καθὼς ἐν τῇ πρὸ ταύτης ἀπηγγέλαμεν βίβλῳ] πέμπει Μάρσῳ διάδοχον Κλαύδιος Καίσαρ Κάσσιον Λογγῖνον, μνήμη τῇ τοῦ 20 βασιλέως τοῦτο χαριζόμενος, πολλὰ διὰ γραμμάτων ὑπ' αὐτοῦ περιόντος ἀξιοθεῖς μνηκεῖ 2 Μάρσον τῶν κατὰ τὴν Συρίαν πραγμάτων προΐστασθαι. Φάδος δ' ὡς εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐπίτροπος ἀφίκετο, καταλαμβάνει στασιάζαντας τοὺς εἰς τὴν Περσίαν κατοικοῦντας Ἰουδαίους πρὸς Φιλαδελφίους περὶ ὅρων κόμης Μιᾶς λεγομένης πολεμικῶν ἀνδρῶν ἀνά- 25 πλεω· καὶ δὴ οἱ τῆς Περσίας χωρὶς γνώμης τῆς τῶν πρώτων ἀνδρῶν παρ' αὐτοῖς ἀναλα- 3 βόντες τὰ ὅπλα πολλοὺς τῶν Φιλαδελφινῶν διαφθείρουσι. ταῦτα πυθόμενον Φάδον σφόδρα παρώξυνεν, ὅτι μὴ τὴν κρίσιν αὐτῷ παραλίποιν [εἴπερ ὑπὸ τῶν Φιλαδελφινῶν

1 ἀγρίππα Berol. — 2 ὁμωσμένους Berol. ὁμωμησμένους (η ex corr. vid) Busb. — 2 τῶν] ἐκ τῶν

Berol. — 3 πολλοὶ Berol. — 4 βασιλείας] Zonaras βασιλ Berol. βασιλείαν Busb. Laur. — 5 τὰς] τῷ Berol. — 6 φάδων Berol. — 7 μάρσῳ Busb. — 7 καὶ om. Busb. Laur. — 9 κατοικοῦμενον Berol. — 10 δέ] καὶ Berol. — 12 τὸν om. Busb. — ἐκείνων Busb. — 12 κελευσθέντες Berol. — 13 ἐπὶ τοῖς Ἰουδαίοις Busb. — 14 ἀρχὴν m. 1 Busb. — 16 τέλος τοῦ ιθ' λόγου subscribit Berol. — 18 λόγος εἰκοστός Laur. βιβλίον εἰκοστόν Berol. — 19 ὁ] δὲ ὁ Busb. Laur. — 20 ἀγρίππου Laur. — καθὼς ... 21 βίβλῳ]

om. Laur., i. marg. suppl. man. 1 Berol. — 21 μάρσων Laur. — Καίσαρ om. Laur. — κάσιον Berol. — 23 τὴν om. Busb. — 23 δ' ὡς om. Busb. — εἰς] κατὰ Berol. — καταλαμβάνει] καὶ καταλαμβάνει Busb. —

24 εἰς om. Busb. fort. recte. — 25 πρὸς] πρὸς τοὺς Busb. — 25 μιᾷ Berol. — πολεμίων Berol. — 26 ἀνδρῶν om. codd. Iosephi. — 26 ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα om. Laur. — 28 περιλίποιν Berol. — εἴπερ ... 349, 1 ἀδικεῖσθαι] om. Laur., i. marg. supplet man. 1 Berol.

Zonaras I p. 505 Bonn.

ἐνόμιζον ἀδικεῖσθαι] ἀλλ' ἀδεῶς ἐφ' ὅπλα χωρήσειαν. λαβὼν οὖν τρεῖς τοὺς πρώτους 4 αὐτῶν τοὺς καὶ τῆς στάσεως αἰτίους καὶ δήσας [τοῖς αὐτοῦ δορυφόροις προσέταξε] εἶτα τὸν μὲν αὐτῶν ἀνείλεν, Ἀντίβας ὄνομα τούτῳ, Ἀμαράνῳ δὲ καὶ Ἐλεαζάρῳ φρυγὴν ἐπέβαλεν. ἀναιρεῖται δὲ καὶ Θοδομαῖος ὁ ἀρχιληστής μετ' οὐ πολλὸν χρόνον ἀχθεὶς δέσμιος ὑπ' 5 αὐτόν, διατεθεικὼς μέγιστα κακὰ [τοὺς] τὴν Ἰδουμαίαν [κατοικοῦντας] καὶ τοὺς Ἀραβας, ἐκα- 6 θάρθη δὲ ληστηρίων ἅπανα τούντεῦθεν ἢ τ' Ἰουδαία καὶ Ἀραβία φροντίδι καὶ προνοίᾳ τῇ Φάδου· ὃς δὴ καὶ τότε μεταπεμψάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς πρώτους τῶν Ἱεροσολυ- 6 μιτῶν [κατὰ τὴν κέλευσιν τοῦ αὐτοκράτορος] παρήνευσεν αὐτοῖς τὸν ποδῆρη χιτῶνα καὶ τὴν ἱερὰν στολὴν, ἣν φορεῖν μόνος ὁ ἀρχιερεὺς ἔθος ἔχει, εἰς τὴν Ἀντωνίαν, ἥπερ ἐστὶ τὸ 10 φρούριον, καταθέσθαι κεισομένην ὑπὸ τὴν Ῥωμαίων ἐξουσίαν, καθὰ δὴ καὶ πρότερον ἦν. οἱ δὲ ἀντιλέγειν μὲν [τοῖς ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος λεγομένοις] οὐκ ἐτόλμων, παρεκάλουν δὲ ὅμως 7 τὸν Φάδον καὶ τὸν Λογγῖνον [τὸν τῆς Ἀραβίας ἐπίτροπον], ἀφίκετο γάρ καὶ οὗτος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα πολλὴν ἐπαγόμενος δύναμιν φόβῳ τοῦ μὴ διὰ τὰ προστάγματα Φάδου τὸ πλήθος τῶν Ἰουδαίων νεωτερίζειν ἀναγκασθεῖν, πρῶτον μὲν αὐτοῖς ἐπιτρέψαι πρέσβεις ὡς Καίσαρα 15 πέμψαι τοὺς αἰτησόμενους παρ' αὐτοῦ τὴν ἱερὰν στολὴν ὑπὸ τὴν αὐτῶν ἐξουσίαν ἔχειν, εἶτα δὲ περιμεῖναι ἕως ἂν γνῶσι, τί πρὸς ταῦτα Κλαύδιος ἀποκρίνεται. οἱ δὲ ἐπιτρέψαν 8 αὐτοῖς ἔφασαν ἀποστεῖλαι τοὺς πρέσβεις, εἰ λάβοιεν τοὺς παῖδας ὁμηρεύσοντας. ὑπακου- σάντων δὲ ἐτοίμως ἐκείνων καὶ δόντων ἐξεπέμφθησαν οἱ πρέσβεις. παραγενομένων δὲ 9 εἰς τὴν Ῥώμην αὐτῶν γνοὺς ὁ νεώτερος Ἀγρίππας ὁ τοῦ τετελευτηκότος παῖς καθ' ἣν 20 ἤκουσιν αἰτίαν, ἐτύγχανε δὲ ὦν παρὰ Κλαυδίῳ Καίσαρι, παρακαλεῖ τὸν Καίσαρα συγχωρήσαι τοῖς Ἰουδαίοις ἅπερ ἠξίουεν περὶ τῆς ἱερᾶς στολῆς. καλέσας δὲ Κλαύδιος τοὺς πρέσβεις 10 ἔφη ταῦτα συγχωρεῖν δέ' Ἀγρίππαν. ἔγραψε δὲ περὶ τούτων καὶ Κουσπίῳ Φάδῳ, 14 ἠτήσατο δὲ καὶ Ἡρώδης, ὁ ἀδελφὸς μὲν Ἀγρίππου τοῦ τετελευτηκότος, Χαλκίδος δὲ τὴν 15 ἀρχὴν κατὰ τὸν χρόνον ἐκείνων πεπιστευμένος, Κλαύδιον Καίσαρα τὴν ἐξουσίαν τοῦ νεώ 25 καὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων καὶ τὴν τῶν ἀρχιερέων χειροτονίαν, καὶ πάντων ἐπέτυχεν. ἐξ 16 ἐκείνων τὲ πᾶσι τοῖς ἀπογόνις αὐτοῦ παρέμεινεν ἡ ἐξουσία μέχρι τῆς τοῦ πολέμου τελευτῆς.

1 ἀδικεῖσαι Berol. — ἀδεῶς om. Iosephi codd. — 2 καὶ ... προσέταξε] δῆσαι προσέταξεν Iosephus. — δήσας] δῆσαι man. 2 Busb. — τοῖς ... προσέταξε] om. Laur. i. marg. suppl. m. 1 Berol. — 4 ὁ om. Berol. — δέσμιος Iosephus. — 4 ὑπ' αὐτῶν Berol. — 5 τοὺς et κατοικοῦντας om. Laur. Berol. — ἄραβας Berol. — 6 πᾶσα Laur. — post τούντεῦθεν deletum καὶ Berol. — ἢ τ' (τε Busb.) Ἰουδαία καὶ Ἀραβία] Berol. Busb. Ἰουδαία Iosephus et fort. cod. Laur. — 7 βάδου Laur. — τῶν Ἱεροσολυμιτῶν]

Ἱεροσολυμί Berol. — 8 κατὰ — αὐτοκράτορος] om. Laur., i. marg. suppl. m. 1 Berol. — 9 ἥπερ ἐστὶ om.

ἐστὶν Laur. — ἐστὶ] γάρ (γὰρ deletum) Berol. — 10 καταθέσθαι Berol. — τῇ ... ἐξουσία Laur. et ex corr. Busb. — 11 τοῖς ... λεγομένοις om. Laur. Berol. Zonaras i. marg. suppl. τῶν τῆς ἀραβίας ἐπίτροπον Berol. cf. v. 12. — δέ om. Busb. — 12 τὸν] τὸν τε Busb. — 12 καὶ τὸν] καὶ Busb. — τὸν ἐπίτροπον om. Laur. Berol. vide ad 11. — καὶ om. Laur. — οὗτος] αὐτὸς Busb. — 13 πολλὴν Berol. — διὰ om.

Berol. Laur. — 14 ἀναγκάσθαι, ἣ (εἰ ex ἡ corr.) Berol. ἀναγκάση Laur. — καίσαρα Berol. — 15 πέμψας

Berol. — 16 ἀποκρίνων Berol. — ἐπιτρέψαν Laur. ἐπιτέρψαν Berol.; hucusque collatus Laur. — 17 αὐτοὺς Berol. — 19 τελευτηκότος Berol. — 20 παρὰ] περὶ Busb. — καίσαρει Berol. — 22 κοσπίῳ

σπιῳ Busb. κοιν Berol. — 23 τελευτηκότος Berol. — 26 ἡ om. Berol.

Zonaras I p. 506 Bonn.

καὶ δὴ ὁ Ἡρώδης μεθίστησι τῆς ἀρχιερωσύνης τὸν ἐπικαλούμενον Κανθηρᾶν Ἰωσήφω τῷ τοῦ Καμει ἀντ' ἐκείνου τὴν διαδοχὴν τῆς τιμῆς παρασχόμενος.

- 17 Κατὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν τῶν Ἀδιαβηνῶν βασιλὶς Ἑλένη καὶ ὁ παῖς αὐτῆς Ἰζάτης
18 εἰς τὰ Ἰουδαίων ἔθῃ τὸν βίον μετέβαλον διὰ τοιαύτην αἰτίαν· Μονόβαζος ὁ τῶν Ἀδιαβηνῶν
βασιλεὺς, ὃ καὶ Βαζαῖος ἐπικλήσις ἦν, τῆς ἀδελφῆς Ἑλένης ἀλοὺς ἔρωτι πρὸς γάμου
κοινωνίαν ἄγεται καὶ κατέστησεν ἐγκύμονα. σιγκαθεύδων δὲ ποτε τῇ γαστρὶ τῆς γυναικὸς
τὴν χεῖρα προσαναπαύσας ἡνίκα καθύπνωσε, φωνῆς τινὸς ἔδοξεν ἀκούειν κελουούσης
19 ἀρχῆς τυχόν καὶ τέλους εὐτυχοῦς τευξόμενον. ταραχθεὶς οὖν ὑπὸ τῆς φωνῆς καὶ διεγερθεὶς
20 ἔφραξε τῇ γυναικὶ ταῦτα, καὶ τὸν υἱὸν Ἰζάτην ἐπεκάλεσεν. ἦν δὲ αὐτῷ Μονόβαζος τούτου
πρεσβύτερος ἐκ τῆς Ἑλένης γενόμενος ἄλλοι τε παῖδες ἐξ ἐτέρων γυναικῶν. τὴν μὲντοι
21 πᾶσαν εὐνοίαν ὥς εἰς μοιρογενῇ Ἰζάτην ἔχων φανερὸς ἦν. φθόνος δὴ τούντεϋθεν παρὰ
τῶν ὁμοπατρῶν ἀδελφῶν ἐφύετο καὶ τούτου μῖσος ἠϋξέτο λυπουμένων ἀπάντων, ὅτι τὸν
22 Ἰζάτην αὐτῶν ὁ πατὴρ προτιμῶν. ταῦτα δὲ καίπερ σαφῶς αἰσθανόμενος ὁ πατὴρ ἐκείνοις
μὲν συνεγίνωσκε τὸν δὲ Ἰζάτην, σφόδρα γὰρ ἐδεδοίκει περὶ αὐτῷ, πολλὰ δωρησάμενος πρὸς
Ἀβερνήριον ἐκπέμπει τὸν Σπασίνου χάρακος βασιλέα, καταθέμενος ἐκείνῳ τὴν τοῦ παιδὸς
23 σωτηρίαν. ὁ δὲ ἀσμένως δέχεται τὸν νεανίαν καὶ διὰ πολλῆς ἄγων εὐνοίας γυναῖκα μὲν
αὐτῷ τὴν θυγατέρα, Συμμαχῶ δὲ ἦν ὄνομα ταύτῃ, δίδωσι, δωρεῖται δὲ χώραν, ἐξ ἧς
24 μεγάλας λήψοιτο προσόδους. Μονόβαζος δὲ ἤδη γηραιὸς ὢν ἠθέλησεν εἰς ὅψιν ἀμικέσθαι τῷ
παιδί πρὸ τοῦ τελευτῆσαι. μεταπεμφάμενος οὖν αὐτὸν ἀσπάζεται φιλοφρονέσστατα, καὶ
25 χώραν δίδωσι Καρεῶν λεγομένην. γέρειν δὲ ἡ γῆ πλεῖστον τὸ ἄμωμον ἀγαθὴ· ἔστι δ' ἐν
αὐτῇ καὶ τὰ λείψανα τῆς λάρνακος, ἣ Νῶχος ἐκ τῆς ἐπομβρίας διασέσωστο, καὶ μέχρι νῦν
26 ταῦτα τοῖς ἰδεῖν βουλομένοις ἐπιδείκνυται. διέτριβεν οὖν ὁ Ἰζάτης ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ
μέχρι τελευτῆς τοῦ πατρὸς. ἣ δ' ἐξέλιπεν ἡμέρᾳ τὸν βίον ὁ Μονόβαζος ἡ βασιλὶς
Ἑλένη μεταπέμπεται πάντας τοὺς μεγιστᾶνας καὶ τοὺς σατράπας καὶ τοὺς τὰς δυνάμεις
27 πεπιστευμένους. οἷς ἀμικόμενοις, „ὅτι μὲν ὁ ἐμὸς ἀνὴρ, εἶπε, τῆς βασιλείας αὐτῷ διά-
δοχον ἠϋξάτο Ἰζάτην γενέσθαι καὶ τοῦτον ἄξιον ἔκρινεν, οὐδαμῶς λεληθέναι δοκῶ, περι-
μένω δὲ ὅμως καὶ τὴν ὑμετέραν κρίσιν· μακάριος γὰρ οὐχ ὁ παρ' ἐνὸς ἀλλὰ παρὰ πλείονων
28 καὶ ἐκουσίως βουλομένων τὴν ἀρχὴν λαμβάνων.“ ἡ μὲν ταῦτα εἶπεν, οἱ δ' ἀκούσαντες
πρῶτον μὲν προσεκύνησαν τὴν βασιλίδά, εἰτ' ἔφασαν τὴν τοῦ βασιλέως γνώμην βεβαιοῦν
καὶ ὑπακούσεσθαι χαίροντες Ἰζάτῃ δικαίως ὑπὸ τοῦ πατρὸς προκριθέντι τῶν ἀδελφῶν
29 κατὰ τῶν εὐχὰς τῶν ἀπάντων. βούλεσθαι τ' ἔφασαν προαποκτεῖναι πρῶτον αὐτοῦ τοὺς
30 ἀδελφούς καὶ συγγενεῖς ὑπὲρ τοῦ τὴν ἀρχὴν Ἰζάτην μετ' ἀσφαλείας κατασχεῖν. πρὸς

1 ἀρχιερωσύνης Berol. — 3 i. marg. β' Busb. — βασιλὶς ex βασιλεὺς corr. Berol. — ἐλένη in libris saepe extat, in Berol. fere semper. — 4 μνρόβαζος Busb. — 5 γάμου Busb. — 6 καθέστησεν Busb. — 10 μονάζος Berol. — 12 παρὰ] περὶ Berol. — 13 καὶ Busb. — ἠϋξαιτο Busb. — 14 ὁ om. Berol. — 16 ἀβερνήριον Berol. — 17 δέχεται] δέχων Berol. — 21 καρεῶν, x ex v corr. Busb. — 22 νῦν] δὴ Busb. — 24 μονόβαζος, β ex μ corr. Berol. — 26 εἶπε om. Berol. — 27 οὐδαμῶς] οὐδ' ὑμᾶς Iosephus, quod fort. habuit etiam Zonaras. — 28 ὑμετέραν] ex Zonara ἡμετέραν Busb. Berol. — 29 ἐκουσίως βουλομένων] θελότων Iosephus. — 30 προσεκύνησαν, v i. ras. Berol. — 30 ἔφθασαν Berol. — 31 ὑπακούσασθαι Berol. — 32 ἔφθασαν Berol.

Zonaras I p. 507 Bonn.

- ταῦτα ἡ Ἑλένη χάριν μὲν αὐτοῖς ὁμολόγει τῆς πρὸς αὐτὴν καὶ τὸν Ἰζάτην εὐνοίας, παρε-
κάλει δ' ἐπισχεῖν τὴν περὶ τῆς ἀναιρέσεως τῶν ἀδελφῶν γνώμην μέχρι ἂν Ἰζάτης παρα-
γενόμενος συνδοκιμάσῃ. οἱ δ' ἀλλὰ φυλάσσειν αὐτοὺς δεσμίους παρήνουν μέχρι τῆς ἐκείνου
31 παρουσίας. συνεβούλευον δ' αὐτῇ μεταξὺ τινὰ προστήσασθαι τῆς ἀρχῆς ἐπίτροπον, ὃ
5 μάλιστα πιστεύει. πείθεται τούτοις Ἑλένη, καὶ καθίστησι τὸν πρεσβύτατον παῖδα βασιλέα
32 περιθεῖσα τὸ διάδημα καὶ δοῦσα τὸν σημαντῆρα τοῦ πατρὸς δακτύλιον, διοικεῖν τε τὴν
βασιλείαν παρήνευσε μέχρι τῆς τοῦ ἀδελφοῦ παρουσίας. ἦκε δ' οὗτος ταχέως ἀκούσας τὴν
33 τοῦ πατρὸς τελευτὴν καὶ διαδέχεται τὸν ἀδελφὸν Μονόβαζον ὑπεκστάντα τῆς ἀρχῆς αὐτῷ.
Καθ' ὃν δὲ καιρὸν ὁ Ἰζάτης ἐν τῷ Σπασίνου χάρακι διέτριβεν Ἰουδαῖος τίς ἔμπορος
34 Ἀνανίας ὄνομα πρὸς τὰς γυναῖκας εἰσιὼν τοῦ βασιλέως ἐδίδασκεν αὐτὰς τὸν θεὸν εὖσεβεῖν,
ὡς Ἰουδαῖοις πάτριον ἦν, καὶ δὴ δι' αὐτῶν εἰς γνώσιν ἀφικόμενος τῷ Ἰζάτῃ κακέινον
35 ὁμοίως συνανέπεισε μετακληθέντι τε ὑπὸ τοῦ πατρὸς εἰς τὴν Ἀδιαβηνὴν συνεξῆλθε κατὰ
πολλὴν ὑπακούσας δέησιν. συμβεβήκει δὲ καὶ τὴν Ἑλένην ὑφ' ἐτέρον τινὸς Ἰουδαίου
διδασχθεῖσαν εἰς τοὺς ἐκείνων μετακεκομίσθαι νόμους. ὁ δὲ Ἰζάτης ὡς παρέλαβε τὴν
36 βασιλείαν, ἀφικόμενος εἰς τὴν Ἀδιαβηνὴν καὶ θεασάμενος τοὺς ἀδελφούς καὶ τοὺς ἄλλους
συγγενεῖς δεδemeνους ἐδυσχεραίνειν τῷ γεγονότι. καὶ τὸ μὲν ἀνελεῖν ἢ φυλάττειν δεδε-
37 μένους ἀσεβὲς ἡγούμενος, τὸ δὲ μνησικακοῦντας ἔχειν σὺν αὐτῷ μὴ δεδemeνους σφαλερὸν
εἶναι νομίζων, τοὺς μὲν ὁμηρεύσαντας μετὰ τέκνων εἰς τὴν Ῥώμην ἐξέπεμψε Κλανδίῳ
Καίσαρι, τοὺς δὲ πρὸς Ἀρταβάνην τὸν Πάρθον ἐφ' ὁμοίαις προφάσεσιν ἀπέστειλε.
38 πυθόμενος δὲ πάνν τοις Ἰουδαίων ἔθεισι χαίρειν τὴν μιτέρα τὴν ἑαυτοῦ ἔσπευσε καὶ
αὐτὸς εἰς ἐκεῖνα μετατίθεσθαι, νομίζων τὲ μὴ ἂν εἶναι βεβαίως Ἰουδαῖος, εἰ μὴ περιτέ-
μοιτο, πράττειν ἦν ἔτοιμος. μαθοῦσα δὲ ἡ μήτηρ κωλύειν ἐπειράτο ἐπιφέρειν αὐτῷ κίν-
39 δυνον λέγονσα· βασιλέα γὰρ εἶναι, καὶ καταστήσειν εἰς πολλὴν δυσμένειαν τοὺς ὑπηκόους
μαθόντας, ὅτι ξένων ἐπιθυμήσεις καὶ ἀλλοτρίων ἐθῶν, οὐκ ἀνέξεσθαι τε βασιλεύοντος
40 αὐτῶν Ἰουδαίου. καὶ ἡ μὲν ταῦτα ἔλεγε καὶ τέως ἐκώλυεν. ὁ δὲ εἰς τὸν Ἀνανίαν τοὺς
λόγους ἀνέφερε. τοῦ δὲ τῇ μητρὶ συμγάσκοντος καὶ συναπειλήσαντος ὡς εἰ μὴ πείθοιτο
καταλιπὼν αὐτὸν ἄπεισι, δεδοικέναι γὰρ ἔλεγε, μὴ τοῦ πράγματος ἐκδήλου πᾶσι γενομένου
41 κινδυνεύσειε τιμωρίαν ὑποσχεῖν ὡς αὐτὸς αἴτιος τούτων γενόμενος, ἐπείσθη μὲν τότε
42 τούτου τοῖς λόγοις ὁ βασιλεὺς. μετὰ δὲ ταῦτα Ἰουδαῖος τίς ἕτερος ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἀφι-
43 κόμενος Ἐλεάζαρος ὄνομα περὶ τὰ πάτρια δοκῶν ἀκριβὴς εἶναι προετρήσατο πράξαι
τοῦργον. καταλαβὼν γὰρ αὐτὸν τὸν Μωσέως νόμον ἀναγινώσκοντα, „λανθάνεις, εἶπεν,
44 ὦ βασιλεῦ, τὰ μέγιστα τοὺς νόμους καὶ δι' αὐτῶν τὸν θεὸν ἀδικῶν· οὐ γὰρ ἀναγινώσκεις
σε δεῖ λόγους μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ προστασσόμενα ποιεῖν ὑπ' αὐτῶν. μέχρι τίνος ἀπερ-
45 τμητος μένεις; ἀλλ' εἰ μὴ τὸν περὶ τούτου νόμον ἀνέγνως, ἔν' εἰδῆς τίς ἐστιν ἡ εὐσέβεια,

2 γνώμη Busb. — 2 μέχρις Busb. — 3 δοκιμάσῃ Berol. — δὲ Berol. — φυλάσσειν ex φυλάσσοι corr. Busb. — 4 αὐτὴν Berol. — προστήσεσθαι Busb. — 5 πιστεύει Berol. — πρεσβύτερον Berol. — 6 τῆς βασιλείας Berol. — 7 litt. ηνεσε μέχρι τῆς i. m. Berol. — ταχέως Berol. — 8 αὐτῷ αὐτοῦ Berol. — 9 ὁ om. Berol. — 12 διαβηνὴν Berol. — 14 τοὺς] τὰς Berol. — 15 διαβηνὴν Berol. — 16 ἐδυσχεραίνειν 17 δεδμενους om. Busb. — 24 ἐθῶν] αὐτοῖς ἐθῶν Busb. ἐθῶν Berol. — 26 εἰ om. Berol. — 27 αὐτὸν om. Busb. cum Iosephi codd. — ἐκδήλου i. ras. Berol. — 28 κινδυνεύσεις Busb. — 29 τούτου τοῖς ex τούτοις corr. Busb. — 29 μετὰ ταῦτα δὲ tr. Busb.

Zonaras I p. 509 Bonn.

46 τὴν ἀνάγνωθι.“ ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς οὐχ ὑπερεβάλετο τὴν πρᾶξιν, μεταστὰς δὲ εἰς ἕτερον οἶκημα καὶ τὸν λατρὸν εἰσκαλεσάμενος τὸ προσταχθὲν ἐτέλει καὶ μεταπεμψάμενος τὴν τε μητέρα καὶ τὸν διδάσκαλον Ἀνανίαν ἐσήμανεν αὐτοῖς πεπραχέναι τοῦτον. 47 τοὺς δ' ἐκπληξίς ἔλαβε καὶ φόβος, μὴ τῆς πράξεως εἰς ἔλεγχον ἐλθούσης κινδυνεύσεις μὲν ὁ βασιλεὺς τὴν ἀρχὴν ἀποβαλεῖν οὐκ ἀνασχομένων τῶν ὑπηκόων ἄρχειν αὐτῶν ἄνδρα τῶν 5 48 παρ' ἐτέροις ζηλωτῆν ἐθῶν, κινδυνεύσειαν δὲ καὶ αὐτοὶ ὥς αἵτιοι τούτων. θεὸς δὲ ἦν ἄρα ὁ κωλίσων τοὺς ἐκείνων φόβους εἰς τέλος ἐλθεῖν· πολλοῖς γὰρ αὐτὸν τὲ τὸν Ἰζάτην περιπεσόντα κινδύνους καὶ παῖδας τοὺς ἐκείνου διέσωσεν ἐξ ἀμηχάνων πόρον εἰς σωτηρίαν 49 παρασχών. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον. Ἑλένη δὲ ἡ τοῦ βασιλέως μήτηρ ὁρῶσα τὰ μὲν κατὰ τὴν βασιλείαν εἰρηνεύοντα, τὸν δὲ νῖδον αὐτῆς μακάριον καὶ παρὰ πᾶσι 10 ζηλωτὸν διὰ τὴν ἐκ θεοῦ πρόνοιαν, ἐπιθυμίαν ἔσχεν εἰς τὴν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν ἀφικομένη τὸ πᾶσι περιβόητον ἱερὸν τοῦ θεοῦ προσκυνῆσαι καὶ χαριστηρίους θυσίας προσεργεῖν, καὶ τοῦ παιδὸς ἐπιτρέψαντος καὶ χρήματα πλεῖστα δόντος καταβαίνει εἰς 50 Ἱεροσόλυμα. γίνεται δὲ αὐτῆς ἡ ἄφιξις πᾶν συμφέροντα τοῖς Ἱεροσολυμίταις· λιμοῦ γὰρ αὐτῶν τὴν πόλιν καταλαβόντος κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον καὶ πολλῶν ὑπ' ἐνδείας ἀναλω- 15 51 μάτων φθιρομένων ἡ βασίλισσα Ἑλένη πέμπει τινὰς τῶν αὐτῆς, τοὺς μὲν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν πολλῶν σῆτον ὠνησομένους χρημάτων, τοὺς δὲ εἰς Κύπρον ἰσχυάδων φόρτον 52 οἷσοντας. ὥς δ' ἐπαγγέλθον ταχέως κομίζοντες τοῖς ἀπορουμένοις διένειμε τροφήν. πνθ- 53 53 μείνος δὲ καὶ ὁ παῖς αὐτῆς Ἰζάτης τὰ περὶ τὸν λιμὸν ἔπεμψε πολλὰ χρήματα τοῖς πρώτοις τῶν Ἱεροσολυμιτῶν. ἀλλὰ γὰρ ἃ τοῖς βασιλεῦσι τούτοις εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν πέπρακται 20 ἀγαθὰ μετὰ ταῦτα δηλώσομεν. 54 Ὁ δὲ τῶν Πάρθων βασιλεὺς Ἀρταβάνης αἰσθόμενος τοὺς σατράπας ἐπιβουλὴν εἰς 55 αὐτὸν συντεθεικότας, ἀφικνεῖται πρὸς Ἰζάτην συγγενῶν τὲ καὶ οἰκετῶν περὶ χίλιους τὸν 56 ἀριθμὸν ἐπαγόμενος συντυγχάνει τε τῷ Ἰζάτῃ καὶ ὁδὸν γινώσκων οὐ γινωσκόμενος, καὶ πλησίον παραστὰς προσεκύνησεν αὐτόν, εἶτα „βασιλεῦ, γησί, μὴ με περιῖδης μηδὲ ὑπερ- 25 57 ηφανήσης δευμένον· ταπεινὸς γὰρ ἐκ μεταβολῆς γενόμενος καὶ ἐκ βασιλέως ἰδιώτης τῆς σῆς ἐπικουρίας χρήζω. ταῦτ' ἔλεγε δακρύων καὶ τῇ κεφαλῇ κάτω νεύων. ὁ δὲ Ἰζάτης ὡς 58 ἤκουσε τοῦτομα κατεπήδησεν ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ „θάρσεισον, εἴπειν, ὦ βασιλεῦ, 59 ἤκουσε τοῦτομα κατεπήδησεν ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ „θάρσεισον, εἴπειν, ὦ βασιλεῦ, 60 καταστήσω βασιλείαν πάλιν ἢ τῆς ἐμῆς ἐκστήσομαι.“ ταῦτα εἰπὼν ἀνεβίβαζεν 30 ἐπὶ τὸν ἵππον Ἀρταβάνην, παρείπετο δὲ αὐτὸς πεζὸς τιμὴν ἀπονέμων ταύτην ὡς μείζονι βασιλεῖ. ὁ δὲ Ἀρταβάνης βαρέως ἤνεγκε καὶ τὴν ἐγεστώσαν αὐτῷ τύχην 61 ἐπωμόσατο ἢ μὴν καταβήσεσθαι μὴ ἐκείνου πάλιν ἀναβάντος καὶ προηγουμένου. ὁ δὲ πεισθεὶς ἐπὶ τὸν ἵππον ἤλλατο καὶ ἀγαγὼν αὐτὸν εἰς τὰ βασίλεια πᾶσαν τιμὴν ἀπένειμεν 62 ἔν τε συνεδρίαις καὶ ταῖς περὶ τὰς ἐστιάσεις προκατακλίσει. γράφει τὲ πρὸς τοὺς Πάρθους 35

1 ὑπερεβάλλετο Berol. — 4 ἐκπληξιν Berol. — 5 ἄν ἐσχομένων Berol. ἀνασχομένων Busb. — ἄνδρα] ἄν Berol. — 5 τῶν] τὸν Busb. — 6 ἐθῶν Berol. — 7 εἰς] ἐπὶ Busb. — ἰαζάτην Berol. — 13 προσεργεῖν Berol. — 15 καταλαβόντος] πιεζούντος Iosephus. — 20 ἱεροσολυμητῶν Berol. — 23 ἐκεῖν Berol. — 24 γινωσκόμενος Berol. — 25 ὑπερηφανήσεις Busb. — 31 δέ] δὲ καὶ Busb. — 32 ἐφ' ἑστώ αὐτοῦ Berol. — 34 ἐπὶ τὸν ἵππον supra versum Berol. — 35 προδσκατακλίσει Berol.

Zonaras I p. 510 Bonn.

πεῖθων αὐτοὺς τὸν Ἀρτάβανην ὑποδέξασθαι. τῶν Πάρθων δὲ δεξασθαι μὲν αὐτὸν οὐκ 63 ἀρνούμενων, μὴ δύνασθαι δὲ λεγόντων διὰ τὸ τὴν ἀρχὴν ἐτέρῳ πεπιστευκέναι, μαθὼν 64 τὴν προαίρεσιν αὐτῶν ὁ Κινάμωμος, τοῦτο γὰρ ὄνομα τῷ τὴν βασιλείαν παρειληφότε, αὐτὸς γράφει τῷ Ἀρταβάνῃ, τέθραπτο γὰρ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἦν ἀγαθός, παρακαλῶν αὐτὸν 5 πιστεῦσαντα παραγενέσθαι τὴν ἀρχὴν ἀποληψόμενον τὴν αὐτοῦ. καὶ ὁ Ἀρταβάνης 65 πιστεύσας παρῇν, ὑπήντα δὲ αὐτῷ ὁ Κινάμωμος προσκυνήσας τε καὶ βασιλέα προσαγορεύσας περιτίθῃσιν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ τὸ διάδημα ἀφελὼν τῆς ἑαυτοῦ. καὶ Ἀρταβάνης 66 οὕτω διὰ ἑξαετοῦς χρόνου πάλιν εἰς τὴν ἀρχὴν καθίσταται. οὐκ ἐγένετο μὴν ἀμνήμων τῶν εἰς αὐτὸν εὐεργεσιῶν, ἀλλ' ὠρεῖται τὸν Ἰζάτην ταῖς μεγίσταις τιμαῖς παρ' αὐτοῖς· 10 τὴν τε γὰρ τιάραν ὀρθῇ ἐπέτρεψεν αὐτῷ φορεῖν καὶ ἐπὶ χρυσῆς κλίνης καθεῖναι, ἅπερ 67 μόνων ἐστὶ γέρας καὶ σημεῖα τῶν Πάρθων βασιλέων. ἔδωκε δὲ καὶ χώραν αὐτῷ πολλήν 68 καὶ ἀγαθὴν τῆς τῶν Ἀρμενίων βασιλείας ἀποτεμώμενος, Νίσιβις δὲ ἐστὶν ὄνομα τῇ γῇ, καὶ ἐν αὐτῇ πρότερον Μακεδόνες ἔκτισαν πόλιν Ἀντιόχειαν, ἣν Μυγδονίαν προσηγόρευσαν. μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον Ἀρταβάνης τελευτᾷ τὴν βασιλείαν τῷ παιδὶ Οὐαρδάνῃ καταλι- 69 15 πῶν. οὗτος δὲ πρὸς Ἰζάτην ἀφικόμενος ἡξίου αὐτὸν μέλλων πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον ἐκφέρειν συστρατεῦσθαι καὶ συμμαχεῖν. οὐ μὴν ἔπειθεν· ὁ γὰρ Ἰζάτης τὴν Ῥωμαίων 70 δύναμιν τε καὶ τύχην ἐπιστάμενος ἀδυνάτοις αὐτὸν ἐνόμιζεν ἐπιχειρεῖν. ἔτι δὲ πεπομφῶς 71 πέντε μὲν τὸν ἀριθμὸν νείους τὴν ἱλικίαν νέους γλῶττιαν τὴν παρ' ἡμῖν πάτριον καὶ παιδείαν ἀκριβῶς μαθησομένους, τὴν τε μητέρα προσκυνούσαν τὸ ἱερὸν, ὡς προεῖπον, ὀκνηρό- 20 72 72 73 74 75 76

75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

3 τούτω Busb. τούτων Berol. — 4 αὐτὸν] αὐτῶν Berol. — 5 πιστεύεται Berol. — ἀρτάβανος Busb. — 6 αὐτοῦ Berol. — τε ex θε corr. Berol. — προαγορεύσας Berol. — 8 ἑξαετοῦς χρόνου] Ἰζάτου Iosephus. — 11 αὐτοῦ Berol. — 14 δέ] δὴ Busb. cum Iosephi codd. — 15 ἡξίου] ἔπειθεν Iosephus. — 17 ἀκριβῶς, ἀκ i. ras. m. 2 ex corr. Busb. — 20 ἰαζάτην Berol. — 22 ἀναιροῦσιν man. 1 Berol. — 25 τῷ ἀδελφῷ Zonaras cum Iosepho. — ἰκοτάρδῃ Busb. — 26 οὐλέγσης Busb. — 27 πακάρω

Berol. — τῷ om. Berol. — πρεσβυτά Berol. — 30 καὶ χρηστότητα om. Iosephus. — 32 καὶ ... ἐξήνεγκαν om. Iosephus. — 33 χαλεπίναντες Berol. — καὶ ... διατεθέντες om. Iosephus. — διαθέντες man. 1 Busb. — μὴνίδα] ὀργὴν Iosephus.

Zonaras I p. 511 Bonn.

τὴν μήνιδα, κατὰ νοῦν δ' ἔχοντες καιρὸν ἐπιτήδειον ἐζήτουν δίκην εἰσπράξασθαι παρ' αὐτῶν. καὶ δι' γράφουσι πρὸς Ἀβίαν τῶν Ἀράβων βασιλέα χρήματα πολλὰ δώσειν ὑπισχνούμενοι στρατεύσασθαι θελήσαντι κατὰ τοῦ σφῶν βασιλέως. ἐπηγγέλλοντο δὲ καὶ περὶ τὴν πρώτην συμβολὴν καταλείψειν αὐτόν· θέλειν γὰρ αὐτὸν τιμωρήσασθαι καταλείψαντα τὰ πάτρια αὐτῶν· καὶ ὕρκους τὴν πρὸς ἀλλήλους ἐνδησάμενοι πίστιν σπεύδειν 5 τομῶς παρεκάλουν. πείθεται ὁ Ἀραψ, καὶ πολλὴν ἐπαγόμενος δύναμιν ἤκεν ἐπὶ τὸν Ἰζάτην μηδὲν μελλήσας. πρώτη δὲ τοῦ πολέμου προσβολὴ πρὶν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν καταλείπουσι τὸν Ἰζάτην ἐκ συνθήματος πάντες καὶ τὰ νῶτα τοῖς πολεμίοις ἐντρέψαντες 79 ἔφευγον. οὐ μὴν ὁ Ἰζάτης κατεπλήγη, νοήσας δὲ προδοσίαν ὑπὸ τῶν μεγιστάνων γεγενῆσθαι καὶ αὐτὸς εἰς τὸ στρατόπεδον ὑπεχώρησε, καὶ τὴν αἰτίαν ζητήσας ὥς ἔμαθε 10 συντεταγμένους πρὸς τὸν Ἀραβα, τοὺς μὲν αἰτίους ἀναιρεῖ, τῇ δὲ ἐπιούσῃ συμβαλὼν πλείστους μὲν ἀπέκτεινε, πάντας δὲ φυγεῖν ἠνάγκασεν, αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα διώκων εἰς τι φρούριον συνήλασεν Ἀρσαμον καλούμενον ἐλὼν τε τὸ φρούριον καὶ διαρπάσας τὰ ἐν αὐτῷ, πολλὰ δὲ ἦν, ὑπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀδιαβηνήν. ὁ δὲ Ἀβίας περικαταλαμβάνόμενος 81 ἑαυτὸν ἀνεῖλεν. ἀποτυχόντες δὲ οἱ τῶν Ἀδιαβηνῶν μεγιστᾶνες οὐδ' ὥς ἠρέμησαν, ἀλλὰ 15 γράφουσι πάλιν Οὐβολογέσῃ τῷ Πάρθων βασιλεῖ παρακαλοῦντες ἀποκτεῖναι μὲν τὸν Ἰζάτην, καταστῆσαι δὲ αὐτοῖς ἑτερον δυνάστην τῷ γένει Πάρθων· μισεῖν γὰρ τὸν ἑαυτῶν βασιλέα 82 ξένων ἐραστὴν ἐθῶν γενόμενον. διὰ ταῦθ' ὁ Πάρθος ἐπήρθη πρὸς τὸν πόλεμον, καὶ πρόφασιν δικαίαν μὴ ἔχων τὰς ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῷ δοθείσας τιμὰς ἔπεμψεν ἀπαιτῶν, 83 ἀπειθήσαντι δὲ κατήγγειλε πόλεμον. ταράσσεται δὲ τὴν ψυχὴν οὐχὶ μετρίως ὁ Ἰζάτης, 84 κατὰγνωσιν μὲν φέρειν αὐτῷ νομίσας τὸ τῶν δωρεῶν ἐξίστασθαι διὰ φόβον, εἰδὼς δέ, ὅτι καὶ ἀπολαβὼν ὁ Πάρθος τὰς τιμὰς οὐκ ἂν ἠρέμησιν. ἔκρινεν οὖν ἐπιτρέψαι τῷ θεῷ 86 τὸν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς κίνδυνον. παραγενομένου δὲ τοῦ Πάρθου μετὰ πολλῆς δυνάμεως θᾶπτον ἐλπίδος, ὥδενσε γὰρ συντόνως, βαλομένου τε χάρακα καὶ ὁ Ἰζάτης ἀντεστρατοπε- 87 δεύσατο ἔχων ἵππεῖς ἐξακισχιλίους. ἀφικνεῖται δὲ πρὸς τὸν Ἰζάτην ἄγγελος παρὰ τοῦ 25 Πάρθου πεμφθεὶς, ὅς τὴν Πάρθων δύναμιν ὅση τις ἐστὶν ἠγγελεν. ἠπεῖλει δὲ δώσειν αὐτὸν δίκας ἀχάριστον περὶ δεσπότας γενόμενον, καὶ ῥύεσθαι τῶν βασιλέως αὐτὸν χειρῶν 89 οὐδὲ τὸν θεὸν ὃν σέβει δυνήσεσθαι. ταῦτα τοῦ ἀγγέλου φράσαντος ὁ Ἰζάτης εἰδέναι μὲν τὴν Πάρθων δύναμιν ἔφη, γινώσκειν δ' ἀνθρώπων κρείσσω τὸν θεόν. ἐφ' ἡκεῖταιν τε οὖν ἐτρέπετο τοῦ θεοῦ καὶ χαμαὶ ῥίψας ἑαυτὸν καὶ σποδῶ τὴν κεφαλὴν καταισχύνας 91 μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων ἐνήστευεν ἀνακαλῶν τὸν θεόν καὶ δακρύων ἐποτινῶτο. ἐπήκοος δ' ὁ θεὸς ἐγένετο, καὶ κατ' ἐκείνην εὐθὺς τὴν νύκτα δεξάμενος Οὐβολογέσης ἐπιστολάς, ἐν αἷς ἐγγράπτο Λακῶν καὶ Σακῶν χεῖρα μεγάλην ἐπιστρατευσαμένην διαρπάζειν τὴν Παρ- θυηνήν, ἄπρακτος ἀνέξευξεν εἰς τοῦπίσω. καὶ Ἰζάτης οὕτω κατὰ θεοῦ πρόνοιαν τὰς

3 ἐπηγγέλλοντο man. 1 Busb. — 5 ἐνδυσάμενοι Berol. — τομῶς om. Iosephus. — 10 ὥς om. Berol. — 11 συντεταγμένα Busb. — τὸν] τὴν Berol. — τῇ ... 12 ἀπέκτεινε om. Busb. — 13 τι] Zonaras cum Iosepho τε Berol. τὸ Busb. — συνήλασε Berol. — 14 ἦν] ἦν ἐν αὐτῷ Berol. — διαβηνήν Berol. — 15 διαβηνῶν Berol. — 16 οὐβολογέση Berol. — 18 ταῦτα Busb. — 19 ἔπεμψεν Berol. — 20 κατήγγελλε Busb. — 21 ἰδὼς Berol. — 22 ἠρεμήσειεν Iosephus. — 24 βαλλομένου Busb. — 25 ἵππαις (aἷς compendio scripturae exaratum) Berol. — 26 ὅς] ὥς Berol. — ἠγγελεν Berol. — ἠπεῖλη Berol. — 27 δεσπόταις Berol. — 29 γινώσκει Berol. — δέ Busb. — 29 τε om. Busb. — 30 καὶ χαμαὶ] χαμαὶ τε Busb. — 33 τὴν παρθουῶν Busb.

Zonaras I p. 512 Bonn.

ἀπειλὰς τοῦ Πάρθου διαφεύγει. μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον πεντηκοστὸν μὲν καὶ πέμπτον 92 ἀπὸ γενεᾶς πληρώσας ἔτος τέταρτον δὲ πρὸς εἰκοστῷ δυναστεύσας, καταλιπὼν παῖδας εἰκοσι καὶ τέσσαρας καὶ θυγατέρας τοσαύτας καταστρέφει τὸν βίον. τὴν μέντοι διαδοχὴν τῆς 93 ἀρχῆς τὸν ἀδελφὸν Μονόβαζον ἐκέλευε λαβεῖν, ἀμειβόμενος αὐτὸν ὅτι μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς 5 θάνατον πιστῶς φυλάξειεν αὐτῷ τὴν βασιλείαν. ἡ δὲ μήτηρ Ἑλένη παραγενομένη εἰς τὴν 94 Ἀδιαβηνήν μετὰ τὸν Ἰζάτου θάνατον οὐ πολὺν χρόνον αὐτῷ ἐπεβίωσεν. ὁ Μονόβαζος δὲ τὰ 95 τε ἐκείνης ὅσα καὶ τὰ τοῦ ἀδελφοῦ πέμψας εἰς Ἱεροσόλυμα θάψαι προσέταξεν ἐν ταῖς πυραμίσιν, ἃς ἡ μήτηρ κατεσκευάκει τρεῖς οὐσας τρία τε στάδια τῶν Ἱεροσολύμων ἀπεχούσας. Φάδου δὲ τῆς Ἰουδαίας ἐπιτροπεύοντος γόης τις ἀνὴρ Θευνδᾶς ὄνομα πείθει τὸν 97 10 πλείστον ὄχλον ἀναλαβόντα τὰς κτήσεις ἐπεσθαι πρὸς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν αὐτῷ· προφήτης γὰρ ἔλεγεν εἶναι, καὶ προστάγματι τὸν ποταμὸν σχίσας δίοδον ἔφη παρέξειν αὐτοῖς ῥαδίαν, καὶ πολλοὺς ἠπάτησεν. οὐ μὴν εἴασεν αὐτοὺς τῆς ἀφροσύνης ὄνασθαι 98 Φάδος, ἀλλ' ἔπεμψεν Ἴλην ἱππέων ἐπ' αὐτούς, ἡ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀνεῖλε, πολλοὺς δὲ ζῶντας ἔλαβεν, αὐτὸν δὲ τὸν Θευνδᾶν ζωγρήσαντες ἀποτέμνουσι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ 15 κομίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα. ἦλθε δὲ Φάδφ Τιβέριος Ἀλέξανδρος διάδοχος Ἀλεξάνδρου 100 παῖς τοῦ καὶ ἀλαβαρχήσαντος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ πλούτῳ πρωτεύσαντος τῶν ἐκεῖ, ὃς διήνεγκε τῇ πρὸς θεὸν εὐσεβείᾳ τοῦ παιδὸς Ἀλεξάνδρου· τοῖς γὰρ πατρίοις οὐκ ἐνέμεινεν οὗτος ἔθειν. ἐπὶ τούτου δὲ καὶ τὸν μέγαν λιμὸν κατὰ τὴν Ἰουδαίαν συνέβη γενέσθαι, 101 καθ' ὃν καὶ ἡ βασιλὶς Ἑλένη πολλῶν χρημάτων ὠνησαμένη σίτον ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου 20 διένεμε τοῖς ἀπορουμένοις, ὡς προεῖπον. πρὸς τούτοις δὲ καὶ οἱ παῖδες Ἰούδα τοῦ Γαλι- 102 λαίου ἀνῆρθεύθησαν τοῦ τὸν λαὸν ἀπὸ Ῥωμαίων ἀποστήσαντος Κυρηνίου τῆς Ἰουδαίας τιμη- τεύοντος, Ἰάκωβος καὶ Σίμων, οὓς ἀνασταυρῶσαι προσέταξεν Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ τῆς Χαλ- 103 κίδος βασιλεὺς Ἡρώδης μεταστήσας τῆς ἀρχιερωσύνης Ἰώσηπον τὸν τοῦ Κεμεδῆ τὴν διαδοχὴν τῆς τιμῆς Ἀνανία τῷ τοῦ Νεδεβαίου δίδωσι. Τιβερίῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ Κούμανος 25 ἀφίκετο διάδοχος. καὶ τελευταῖα τὸν βίον Ἡρώδης ὁ τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀγρίππα ἀδελφός 104 ὁγδόφ' ἔτει τῆς Κλαυδίου Καίσαρος ἀρχῆς καταλιπὼν τρεῖς υἱούς, Ἀριστόβουλον μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτῷ τεχθέντα γυναικός, ἐκ Βερνίκης δὲ τῆς τᾶδελφοῦ θυγατρὸς Βερνικιανὸν καὶ Ὑρκανόν· τὴν δ' ἀρχὴν αὐτοῦ Καῖσαρ Κλαύδιος Ἀγρίππα τῷ νεωτέρῳ δίδωσι. 30 στάσεως δ' ἐμπεσοῦσιν τῇ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πόλει Κουμάνου τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν 105 πρᾶγματα διοικοῦντος ἐφθάρησαν ὑπὸ ταύτης πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων. τῆς πάσχα γὰρ 106 καλουμένης ἑορτῆς ἐνστάσης, καθ' ἣν ἔθος ἐστὶν ἡμῖν ἄζυμα προσφέρεισθαι, πολλῆς πᾶν- τοθεν πληθύος συναχθείσης ἐπὶ τὴν ἑορτὴν δείσας ὁ Κούμανος, μὴ πρὸς νεωτερισμὸν τι

4 μονόμαζον Berol. — 5 βασιλείαν] δυναστείαν Iosephus. — τὴν s. m. 1 Busb. — διαβηνήν Berol. — 6 τὸν iterat Berol. — 7 ἐπέμψας Berol. — προσέτατεν Berol. — 8 κατεσκευάσκει Berol. — 10 αὐτοῦ Berol. — 13 εἴλην m. 1 Busb. — 14 ζωγρούσαντες Berol. — 15 post Φάδω una litt. erasa Berol. — 16 τῶν] τ et spatium vacuum 2 litt. Berol. — 18 Ἰουδαίων Busb. — 20 Ἰούδα] Ἰουδαίου δὲ Berol. — 23 Ἰώσηπος Berol. — τὸν om. Berol. — 24 νεβαίου Berol. — 25 ἀγρίππου Busb. — 26 ἔτει om. Busb. — 27 αὐτοῦ Berol. — τεχθέντος Berol. — δέ] δὲ διὰ Berol. — τᾶδελφοῦ] τᾶδελφοῦ αὐτοῦ Berol. — 27 βερνικιανὸν Busb. — 28 κλαύδιον Berol. — 29 κουμάνω τοῦ κατὰ Berol. — 30 διοικοῦντι Berol. — 31 καλουμένης] προσαγορευομένης Iosephus. — 32 πληθύας Berol.

- παρὰ τούτων προσπέσῃ, κελεύει τῶν στρατιωτῶν μίαν τάξιν ἀναλαβοῦσαν τὰ ὅπλα ἐπὶ
 107 τῶν τοῦ ἱεροῦ στοῶν ἐστάναι καταστελοῦντας τὸν νεωτερισμόν, εἰ ἄρα τίς γένοιτο. τοῦτο
 108 δὲ καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ τῆς Ἰουδαίας ἐπιτροπεύοντες ἐν ταῖς ἐορταῖς ἔπραττον. τετάρτη δ'
 ἡμέρᾳ τῆς ἐορτῆς στρατιώτης τις ἀνακαλύψας ἐπεδείκνυε τῷ πλήθει τὰ αἰδοῖα, καὶ πρὸς
 τοῦτο τῶν θεασαμένων ὀργή καὶ θυμὸς ἦν οὐχ ἑαυτοὺς ὑβριεῖσθαι λεγόντων, ἀλλὰ τὸν
 θεὸν ἡσεβῆσθαι· τινὲς δὲ τῶν θρασυτέρων τὸν Κούμανον ἐβλασφήμουν ὑπ' αὐτοῦ τὸν
 109 στρατιώτην καθελθῆναι λέγοντες. Κούμανος δὲ ἀκούσας οὐ μετρίως ἐρεθίζεται πρὸς τὰς
 110 βλασφημίας, παρήγει μέντοι παύσασθαι μηδὲ στάσεις ἐξάπτειν καὶ ταραχάς. μὴ
 πείθων δέ, μᾶλλον γὰρ ἐπέκειντο βλασφημοῦντες, κελεύει τὸ στράτευμα πᾶν τὰς
 παινοπλίας ἀναλαβόντας ἵκειν εἰς τὴν Ἀντωνίαν, τὸ φρούριον τῷ ἱερῷ ἐπικειμένον.¹⁰
 111 παραγενομένους δὲ τοὺς στρατιώτας θεασάμενον τὸ πλῆθος καὶ φοβηθὲν φεύγειν ὤρμησε,
 τῶν δ' ἐξόδων στενῶν οὐδῶν διώκεσθαι νομίζοντες ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ συνωθούμενοι
 112 κατὰ τὴν φυγὴν πολλοὺς ὑπ' ἀλλήλων ἐν τοῖς στενοῖς θλιβομένους διέφθειρον. δῖο οὖν
 μυριάδες ἡριθμήθησαν τῶν κατὰ τὴν στάσιν ἐκείνην φθαρέντων. πένθος δ' ἦν τὸ
 λοιπὸν ἀντὶ τῆς ἐορτῆς, καὶ πάντες ἐκλαθόμενοι τῶν εὐχῶν καὶ τῶν θυσιῶν ἐπὶ θρήνους¹⁵
 ἐτράποντο. τοιαῦτα μὲν ἐνὸς ἀσέλγεια στρατιώτου παθήματα γενέσθαι παρεσκεύασεν.
 113 οὕτω δ' αὐτῶν τὸ πένθος τοῦτο καὶ ὁ θροῦς ἐπέπαντο καὶ κακὸν ἄλλο τῷ προτέρῳ
 προσεπιγίνεται· τῶν γὰρ ἐφεστῶτων ἐπὶ νεωτερισμῷ τινὲς κατὰ τὴν δημοσίαν ὁδὸν ὡς
 ἑκατὸν σταδίων ἀποθεν ἀπέχονσαν τῆς πόλεως Στέφανόν τινα τοῦ Καίσαρος δοῦλον ὁδοι-
 114 ποροῦντα ληστεύσαντες ἅπασαν αὐτοῦ τὴν κτήσιν διαρπάζουσιν. ἀκούσας δὲ τὸ πραχθὲν²⁰
 ὁ Κούμανος εὐθὺς πέμπει στρατιώτας, κελεύσας αὐτοῖς τὰς πλησίον χώρας διαρπάσαι,
 115 τοὺς δ' ἐπιφανεστάτους αὐτῶν δῆσαντας ἐπ' αὐτὸν ἀγαγεῖν. τῆς δὲ πορθήσεως τῶν χωρίων
 ὑπὸ τῶν πεμφθέντων στρατιωτῶν γινομένης ἀτάσθαλός τις ἐξ αὐτῶν νεανίας τοὺς
 Μωυσεὸς νόμους ἐν τινὶ κόμῃ λαβὼν σεβασμῶς κειμένους, προκομίσας εἰς τὴν πάντων
 ὄψιν ἀναιδῶς διέσχισεν ἐπιβλασφημῶν καὶ πολλὰ κατακερτομῶν καὶ ἀκρατῶς καθυλακτῶν.²⁵
 116 οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ταῦτα ἀκούσαντες καὶ πολλοὶ συνδραμόντες καταβαίνουσιν εἰς Καισάρειαν,
 ἐκεῖ γὰρ ἔτυχεν ὁ Κούμανος ὦν, ἱκετεύοντες μὴ αὐτοὺς ἀλλὰ τὸν θεὸν οὐπερ οἱ νόμοι
 καθυβρίσθησαν ἐκδικῆσαι· ζῆν γὰρ οὐχ ὑπομένειν τῶν πατρίων καὶ νομίμων αὐτοῖς οὕτως
 117 περιωρισμένων. καὶ ὁ Κούμανος δείσας, μὴ πάλιν νεωτερίσειε τὸ πλῆθος τὸν ἐνυβρί-
 σαντα τοῖς νόμοις στρατιώτην πελεκίσας ἔπαυσε τὴν στάσιν.³⁰
 118 Γίνεται δὲ καὶ Σαμαρείταις ἔχθρα πρὸς Ἰουδαίους δι' αἰτίαν τοιαύτην· ἔθος ἦν τοῖς
 Γαλιλαίοις ἐν ταῖς ἐορταῖς εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν παραγινομένοις ὁδεύειν διὰ τῆς Σαμαρέων
 χώρας. καὶ τότε καθ' ὁδὸν αὐτοῖς κόμης Γινάης λεγομένης τῆς ἐν μεθορίῳ κειμένης
 Σαμαρείας τε καὶ τοῦ μεγάλου πεδίου τινὲς συνάψαντες μάχην πολλοὺς αὐτῶν ἀναιροῦσι.
 119 πνθόμενοι δὲ τὰ πραχθέντα τῶν Γαλιλαίων οἱ πρῶτοι πρὸς Κούμανον ἀφίκοντο καὶ³⁵

7 καθῆσθαι Berol. — ἐρεθίζεται evan. Busb. — 11 τοὺς] τοῦ Berol. — 12 ὤρμησαν Berol. —
 13 τὴν om. Busb. — τοῖς] ταῖς Busb. — 19 ἀπέχονσαν om. Iosephus. — 20 κτίσιν Berol. — 21 χώρας]
 κόμας Iosephus. — 24 sq. ab epitomatore aucta sunt. — 24 σεβασμῶς Berol. — 25 ἀνεδῶς Berol. —
 καθυλακτῶν Berol. — 26 καισάρειαν Berol. — 27 τοῦμανος Berol. — 26 litt. καθυβ non extant
 spatium vacuo relicto Berol. — 29 καθυβρισμένων Berol. — 31 in marg. ε' Busb. — 32 ὁδεύει Berol.

- παρεκάλουν αὐτὸν τῶν ἀδίκως ἀνηρημένων μετεῖναι τὸν γόνον. ὁ δὲ χρήμασι πολλοῖς
 ἀποτυφλωθεὶς ὑπὸ τῶν Σαμαρέων κακείοις μᾶλλον πεισθεὶς τὴν ἐκδίκησιν ὀλιγώρησεν.
 ἀγανακτήσαντες δ' ἐπὶ τούτῳ Γαλιλαῖοι τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐπειθον ἐφ' ὅπλα καὶ¹²⁰
 φόνους χωρῆσαι καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀντέχεσθαι. τῶν δ' ἐν τέλει καταπραῦνεν αὐτοὺς¹²¹
 5 καὶ συστέλλειν τὴν ταραχὴν πειρωμένων καὶ πείσειν τὸν Κούμανον ἐπαγγελλομένων δίκας
 εἰσπράξασθαι παρὰ τῶν ἀνηρηκόντων, ἐκείνοις μὲν οὐ προσέσχον, ἀναλαβόντες δὲ τὰ
 ὅπλα καὶ βοηθεῖν Ἐλεάζαρον τὸν τοῦ Λειναίου παρακαλέσαντες, ληστής δ' οὗτος ἦν ἔτη
 πολλὰ τὴν διατριβὴν ἐν ὄρει πεποιημένος, κόμας τινὰς τῶν Σαμαρέων ἐμπρήσαντες διαρ-
 πάζουσι. Κούμανος δὲ ἀναλαβὼν τὴν τῶν Σεβαστηγῶν Ἴλην καὶ πεζῶν τέσσαρα τάγματα¹²²
 10 τοὺς τε Σαμαρεῖς καθοπλίσας ἐξῆλθεν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ συμβαλὼν πολλοὺς μὲν
 αὐτῶν ἀπέκτεινε πλείους δὲ ζῶντας ἔλαβεν. οἱ δὲ πρῶτοι κατὰ τιμὴν καὶ γένος τῶν¹²³
 Ἱεροσολυμιτῶν, ὡς εἶδον εἰς οἶον κακῶν μέγεθος ἤκουσι, μετειδυσάμενοι σάκκους καὶ
 σποδοῦ τὰς κεφαλὰς ἀναπλήσαντες παντοῖοι τοὺς ἀφεστῶτας παρακαλοῦντες ἦσαν καὶ
 πείθοντες πρὸ ὄφθαλμῶν θεμένους κατασκαφησομένην μὲν αὐτῶν τὴν πατρίδα, τὸ δ'
 15 ἱερὸν πυρποληθῆσόμενον, αὐτῶν δὲ καὶ γυναικῶν σὺν τέκνοις ἀνδραποδισμοὺς ἐσομένους,
 μεταθέσθαι τὸν λογισμόν καὶ τὰ ὅπλα ῥίψαντας ἡρεμεῖν ἀποχωρήσαντας εἰς τὰ αὐτῶν.
 ταῦτα δ' ἐπιόντες ἔπεισαν. καὶ οἱ μὲν διελύθησαν, οἱ λησταὶ δ' ἐπὶ τοὺς ὄχυρους τόπους¹²⁴
 πάλιν ἐπανήλθον. ἐξ ἐκείνου τε ἡ σύμπασα Ἰουδαία ληστηρίων ἐπληρώθη. Σαμαρέων¹²⁵
 δὲ οἱ πρῶτοι πρὸς Νουμίδιον Κοναδράτον τῆς Συρίας προεστηκότα κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον
 20 ἐν Τύρῳ τυγχάνοντα παραγερόμενοι κατηγοροῦν τῶν Ἰουδαίων, ὡς τὰς κόμας αὐτῶν ἐμ-
 πρήσειαν καὶ οὐχ οὕτως ἀγανακτεῖν περὶ ὧν αὐτοὶ πεπόνθασιν ἔφασκον, ὡς ὅτι Ῥωμαίων¹²⁶
 καταφρονησίαν, ἐφ' οὗς κριτὰς ἐχρῆν αὐτοῖς εἴπερ ἡδικοῦντο παραγενέσθαι, νῦν δὲ ὡς
 οὐκ ἐχόντων ἡγεμόνας Ῥωμαίους καταδραμεῖν· ἵκειν οὖν ἐπ' αὐτὸν ἐκδικίας τευξόμενοι.
 ταῦτα μὲν οὖν οἱ Σαμαρεῖς κατηγοροῦν. Ἰουδαῖοι δὲ καὶ τῆς μάχης αἰτίους γεγονέναι¹²⁷
 25 Σαμαρεῖς ἔφασαν, πρὸ πάντων δὲ Κούμανον δῶροις ὑπ' αὐτῶν φθαρέντα καὶ παρασιω-
 πήσαντα τὸν τῶν ἀνηρημένων γόνον. καὶ Κοναδράτος ἀκούσας ὑπερτίθεται τὴν κρίσιν,¹²⁸
 εἰπὼν ἀποφανεῖσθαι, ἐπειδὴν εἰς τὴν Ἰουδαίαν παραγερόμενος ἀκριβέστερον ἐπιγνώῃ τὴν
 ἀλήθειαν. καὶ οἱ μὲν ἀπῆσαν ἀπρακτοί. μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον ὁ Κοναδράτος ἵκεν¹²⁹
 εἰς Σαμαρείαν, ἔνθα διακούσας αἰτίους τῆς ταραχῆς ὑπέλαβε γεγονέναι Σαμαρεῖς. ὡς δὲ¹³⁰
 30 καὶ Ἰουδαίους τινὰς νεωτερίσαντας ἔμαθεν, ἀνεσταύρωσεν οὓς Κούμανος ἔλαβεν αἰχμαλώ-
 τους. κακείθεν εἰς κόμην τινὰ παραγερόμενος Λύδδα λεγομένην πόλεως τὸ μέγεθος οὐκ¹³⁰
 ἀποδέουσιν καθίσας ἐπὶ βήματος καὶ δευτέρου τῶν Σαμαρέων διακούσας διδάσκειται παρὰ
 τίνος Σαμαρέως, ὅτι τῶν Ἰουδαίων τίς πρῶτος ὄνομα Λόιτος καὶ τινες σὺν αὐτῷ νεωτερισταὶ

3 sq. aucta ab epitomatore — δὲ Busb. — 5 πείσει Berol. — ἐπαγγελομένων m. 1 Busb. —
 6 παρὰ] περὶ Berol. — 7 περὶ καλέσαντες Berol. — 8 κόμα Berol. — 12 οἶον Berol. — 13 τοὺς] τὰς
 Berol. — ἐφεστῶτας Busb. — 16 τὸν] αὐτὸν Berol. — 17 ἐπιόντες] εἰπόντες Iosephus. — ὄχυρους
 Berol. — 18 πάλιν ἀπῆλθον Busb. — 19 νομὸν διον Berol. νομίδιον Busb. — κοναδράτων Berol. —
 20 περιγερόμενοι Berol. — 22 περιγενέσθαι Berol. — αἶς om. Berol. — 23 ἵκειν ... αὐτὸν evan. Busb. —
 24 οὖν om. Busb. — 25 περισιωπήσαντα Berol. — 26 τὸν evan. Busb. — φόνων Berol. — 28 ἀποφανῆσθαι
 Berol. — 29 ἐνθα δὲ ἀκούσας Berol. — 31 Λύδα Berol. Λύδαν Busb. — 31 λεγομένους Berol. —
 32 διακρίνας Berol. — 32 σαμαρέως Berol.

Xonaras I p. 515 Bonn.

- 131 τέσσαρες τὸν ἀριθμὸν πείσαισαν τὸν ὄχλον ἐπὶ τῇ Ῥωμαίων ἀποστάσει. κακείνους μὲν
ὁ Κουαδράτης ἀνελεῖν προσέταξε, τοὺς δὲ περὶ Ἀνανίαν τὸν ἀρχιερέα καὶ τὸν στρατιγὸν
Ἀνανον δήσας εἰς Ῥώμην ἔπεμψε περὶ τῶν πεπραγμένων λόγον ὑφέζοντας Κλαυδίῳ
132 Καίσαρι. κελεύει δὲ καὶ τοῖς τῶν Σαμαρείων πρώτοις καὶ τοῖς Ἰουδαίων Κουμάνῳ τὴν
ἐπιτρόπῳ καὶ Κέλερι, χιλιάρχος δ' ἦν οὗτος, ἐπὶ τῆς βίας ἀπιέναι πρὸς τὸν αὐτοκράτορα 5
133 κριθησομένους ἐπ' αὐτοῦ περὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους ζητήσεων. αὐτὸς δὲ δείσας, μὴ τὸ
πλῆθος πάλιν νεωτερίσειε τῶν Ἰουδαίων, εἰς τὴν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν ἀφικνεῖται· κατα-
λαμβάνει δ' αὐτὴν εἰρηνευομένην καὶ πάτριον ἐορτὴν τῷ Θεῷ τελοῦσαν. πιστεύσας οὖν
μηδένα νεωτερισμὸν παρ' αὐτῶν γεγενῆσθαι καταλιπὼν ἐορτάζοντας ὑπέστρεφεν εἰς
134 Ἀντιόχειαν. οἱ περὶ Κούμανον δὲ καὶ τοὺς πρώτους τῶν Σαμαρείων ἀναπεμφθέντες εἰς 10
Ῥώμην λαμβάνουσι παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος ἡμέραν, καθ' ἣν περὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους ἀμ-
135 φισβιτήσεων λέγειν ἔμελλον. σπουδῇ δὲ μεγίστῃ τῷ Κουμάνῳ καὶ τοῖς Σαμαρεῦσιν ἦν
παρὰ τῶν Καίσαρος ἀπελευθέρων καὶ φίλων, καὶ περιεγέροντο τῶν Ἰουδαίων, εἰ μὴ περ
Ἀγρίππας ὁ νεώτερος ἐν τῇ Ῥώμῃ τυγχάνων κατασπευδομένους ἰδὼν τοὺς τῶν Ἰουδαίων
πρώτους ἐδεήθη πολλὰ τῆς τοῦ αὐτοκράτορος γυναικὸς Ἀγριππίνης πείσαι τὸν ἄνδρα 15
δικάσαντα πρεπόντως τῇ αὐτοῦ δικαιοσύνῃ τιμωρήσασθαι τοὺς αἰτίους τῆς ἀποστάσεως.
136 καὶ Κλαύδιος τῇ δεήσει ταύτῃ προεντρεπισθεὶς καὶ διακούσας, ὡς εὔρε τῶν κακῶν ἀρχηγούς
τοὺς Σαμαρείτας γενομένους, τοὺς μὲν ἀναβάντας πρὸς αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀναιρεθῆναι, τῷ
Κουμάνῳ δὲ φυγὴν ἐπέβαλε, Κέλλερα δὲ τὸν χιλιάρχον ἐκέλευσεν ἀγαγόντας εἰς τὰ Ἱερο-
σόλυμα πάντων ὁρώτων ἐπὶ τὴν πόλιν πᾶσαν σύραντας οὕτως ἀποκτείνειν. 20
137 Πέμπει δὲ καὶ Κλαύδιος Φίληκα Πάλλαντος ἀδελφὸν τῶν κατὰ τὴν Ἰουδαίαν προστη-
138 σόμενον πραγμάτων. τῆς δὲ ἀρχῆς δωδέκατον ἔτος πεπληρωκὼς δωρεῖται τὸν Ἀγρίππαν
Φιλίππου τετραρχίᾳ καὶ Βαταναίᾳ προσθεὶς αὐτῷ τὴν Τραχωνίτιν σὺν Ἀβέλλᾳ· Λυσανίου
δ' αὐτῇ ἐγεγόνει τετραρχία· τὴν Χαλκίδα δ' αὐτὸν ἀφαιρεῖται δυναστεύσαντα ταύτης ἔτη
139 τέσσαρα. λαβὼν δὲ τὴν δωρεὰν παρὰ τοῦ Καίσαρος ὁ Ἀγρίππας ἐκδίδωσι πρὸς γάμον 25
Ἀζίζῳ τῷ Ἑμεσῶν βασιλεῖ περιτέμνεσθαι θελήσαντι Ἀρουνσίλλαν τὴν ἀδελφὴν· Ἐπιφανῆς
γὰρ ὁ Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως παῖς παρητήσατο τὸν γάμον μὴ βουλευθεὶς εἰς τὰ Ἰουδαίων
140 ἔθνη μεταβαλεῖν. καὶ Μαριάμην ἐξέδωκεν Ἀρχελάῳ τῷ Ἑλκίου παιδὶ πρότερον ὑπὸ
Ἀγρίππα τοῦ πατρὸς ἀρμολογεῖσθαι αὐτῷ, καὶ γίνεται θυγάτηρ αὐτοῖς ὄνομα Βερνίκη.
141 διαλύονται δὲ τῇ Ἀρουνσίλλῃ πρὸς τὸν Ἀζίζον οἱ γάμοι μετ' οὐ πολὺν χρόνον τοιαύτης 30
142 ἐμπεσοῦσης αἰτίας· καθ' ὃν καιρὸν τῆς Ἰουδαίας ἐπετρόπευε Φίληξ Θεασάμενος ταύτην,
καὶ γὰρ ἦν κάλλει πασῶν διαφέρονσα, λαμβάνει τῆς γυναικὸς ἐπιθυμίαν, καὶ Ἄτομον
ὀνόματι τῶν ἐαυτοῦ φίλων Ἰουδαίων, Κύπριον δὲ γένος, μάγον εἶναι σκηπτόμενον πέμπει
πρὸς αὐτὴν ἔπειθέ τε τὸν ἄνδρα καταλιποῦσαν αὐτῷ γήμασθαι, μακαρίαν ποιήσειν

1 πείσαισαν sic Busb. Berol. — 2 ἀνελεῖν] ἀνε et spat. vacuum 4 litt. Berol. — 3 ἀπέπεμψε
Busb. — 4 τοῖς τῶν πρώτοις καὶ om. Busb. — 5 βία Berol. — 6 δὲ om. Berol. — 7 νεωτερίσειε
Berol. — ἀφικνεῖται evan. Busb. — 13 παρὰ] περὶ Berol. — 15 τοῦ om. Busb. — 19 φυγεῖν Berol. —
23 τετραρχίαν Berol. — τραχωνίτην Berol. — ἀβέλα Busb. — 25 litt. βῶν δὲ evan. Busb. — 27 γὰρ]
δὲ Berol. — 28 Ἑλκίου] ἐνκίου Berol. — ἀγρίππου Busb. — 29 θυγάτηρα αὐτῆς Berol. — 30 μετ']
ἐπ' Berol. — χρόνων Berol. — 31 διαφέρονσαν Berol. — 33 μάγον] μάγ, post γ erasum nescio
quid Busb.

Xonaras I p. 516 Bonn.

- ἐπαγγελλόμενος. ἡ δὲ κακῶς πράττουσα παραβῆναι τε τὰ πάτρια νόμιμα πείθεται καὶ 143
τῷ Φίληκι γήμασθαι. τεκοῦσα δ' ἐξ αὐτοῦ παῖδα προσηγόρευσεν Ἀγρίππαν. ἀλλ' ὃν μὲν 144
τρόπον ὁ νεανίας οὗτος σὺν τῇ γυναικὶ κατὰ τὴν ἐκπύρωσιν τοῦ Βεσβίου ὄρους ἐπὶ τῶν
Τίτου Καίσαρος χρόνων ἠφρανίσθη, μετὰ ταῦτα δηλώσω. Βερνίκη δὲ μετὰ τὴν Ἡρώδου 145
5 τελευτὴν, ὃς αὐτῆς ἀνὴρ καὶ θεῖος ἐγεγόνει, πολλὸν χρόνον ἐπιχρηεύσασα, φήμης ἐπισχούσης,
ὅτι τὰδελφῷ συνήει, πείθει Πολέμωνα, Κιλικίας δ' ἦν οὗτος βασιλεύς, περιτεμόμενον ἀγα-
γέσθαι πρὸς γάμον αὐτὴν· οὕτως γὰρ ἐλέγξειν ᾤετο ψευδεῖς τὰς διαβολάς. καὶ ὁ Πολέμων 146
ἐπείσθη μάλιστα διὰ τὸν πλοῦτον αὐτῆς· οὐ μὴν ἐπὶ πολὺ συνέμεινεν ὁ γάμος, ἀλλ' ἡ
Βερνίκη δι' ἀκολασίαν, ὡς ἔφασαν, κατέλιπε τὸν Πολέμωνα. ὁ δ' ἄμα τοῦ τε γάμου καὶ
10 τοῦ τοῖς ἔθνεσι τῶν Ἰουδαίων ἐμμένειν, ἀπήλλακτο. τῷ αὐτῷ δὲ καιρῷ καὶ Μαριάμῃ 147
παραιτησαμένη τὸν Ἀρχελάον συνώκησε Δημητρίῳ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἰουδαίων πρω-
τεύοντι· γενόμενον δ' αὐτῇ παιδίον ἐξ ἐκείνου Ἀγριππῖνον προσηγόρευσε.
Τελευτῇ δὲ Κλαύδιος Καίσαρ βασιλεύσας ἔτη δεκατρία καὶ μῆρας ὀκτὼ πρὸς ἡμέρας 148
εἴκοσι, καὶ λόγος ἦν, ὡς ὑπὸ τῆς γυναικὸς Ἀγριππίνης φαρμάκοις ἀνῆρητο. ταύτης πατήρ
15 μὲν ἦν Γερμανικὸς ὁ Καίσαρος ἀδελφός, ἀνὴρ δὲ γετόμενος ἦν Δομέτιος ὁ βάρβαρος τῶν
ἐπισήμων κατὰ τὴν Ῥωμαίων πόλιν. οὗ τελευτήσαντος χρεεύουσιν αὐτὴν Κλαύδιος ἄγεται 149
ἐπαγομένην καὶ παῖδα Δομέτιον ὁμώνυμον τῷ πατρί. προανηρέκει γὰρ τὴν γυναῖκα
Μεσαλίναν διὰ ζηλοτυπίαν, ἐξ ἧς αὐτῷ παῖδες ἐγεγόνεισαν Βρετανικὸς καὶ Ὀκταούιος
καὶ Ὀκταουία πρεσβυτάτη τῶν ἀδελφῶν, ἦν ἐκ Πετεινῆς τῆς πρώτης γυναικὸς εἶχε. 150
20 καὶ δὴ τὴν Ὀκταουίαν ἤρμωσε τῷ Νέρωνι· τοῦτο γὰρ ὕστερον αὐτὸν ἐκάλεσεν εἰσποιησά-
μενος αὐτὸν ὁ Καίσαρ. δεδοικυῖα δ' ἡ Ἀγριππίνα, μὴ ὁ Βρεττανικὸς ἀνδρωθεὶς αὐτὸς 151
παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν ἀρχὴν παραλάβοι, τῷ αὐτῆς παιδὶ προαρπάσαι βουλομένη τὴν ἡγε-
μονίαν τὰ τε περὶ τὸν θάνατον τοῦ Κλαυδίου ὡς λόγος διεπράξατο, καὶ παραχρῆμα 152
πέμπει τὸν τῶν στρατευμάτων ἑπαρχὸν Βοῦρρον καὶ σὺν αὐτῷ τοὺς χιλιάρχους ἀπάζοντας
25 εἰς τὴν παρεμβολὴν τὸν Νέρωνα καὶ προσαγορεύσοντας αὐτὸν αὐτοκράτορα. Νέρων δὲ 153
τὴν ἀρχὴν οὕτω παραλαβὼν Βρετανικὸν μὲν ἀδήλως τοῖς πολλοῖς ἀναιρεῖ διὰ φαρμάκων,
φανερῶς δὲ οὐκ εἰς μακρὰν τὴν μητέρα τὴν ἐαυτοῦ φονεῖ, κτείνει δὲ καὶ τὴν Ὀκταουίαν,
ἣ συνώκει, πολλοὺς τὲ ἐπιφανεῖς ὡς αὐτῷ ἐπιβουλεύοντας. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων οὐ 154
πλείω. ἐπανέξω δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τὴν τῶν οἰκείων διήγησιν. 157
30 Τῷ γὰρ πρώτῳ τῆς Νέρωνος ἀρχῆς ἔτει τελευτήσαντος τοῦ Ἑμεσῶν δυνάστου Ἀζίζου 158
Σόεμος ἀδελφὸς τὴν ἀρχὴν διαδέχεται, τὴν δὲ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας προστασίαν Ἀριστό-
βουλος Ἡρώδου τοῦ Χαλκίδος βασιλέως παῖς ὑπὸ Νέρωνος ἐγχειρίζεται. καὶ τῷ Ἀγρίππᾳ 159
δεδώρηται μοῖραν τινα τῆς Γαλιλαίας ὁ Καῖσαρ Τιβεριάδα καὶ Ταριχαίας, δίδωσι δὲ καὶ
Λουλίδα πόλιν τῆς Περαιάς καὶ κόμας τὰς περὶ αὐτὴν δεκατέσσαρας.

1 τε om. Busb. — 3 σὺν] καὶ Berol. — 5 χρόνων Berol. — 6 ἀγεσθαι Busb. — 7 ἐλέγξ et
spatium vacuum circ. 4 litt. Berol. — 8 litt. διὰ τὸ non extant spatio vacuo relicto 6 litt. Berol. —
9 litt. ἀλλ' ἡ βερνίκη δι' evan. Busb. — ἔφρσαν Berol. — litt. λέμωνα evan. Berol. — 9 δὲ
Busb. — 11 τῶν] τῷ Busb. — προτεύνοντι Berol. — 17 ἐπαγομένην ... πατρί om. Busb. —
18 μεσαλίναν Berol. — 21 δ' i. ras. Busb. — βρετανικὸς Busb. — 22 παρὰ] περὶ Berol. — 23 τε evan.
Busb. — 25 προσαγορεύσοντες Berol. — 26 φάρκων Berol. — 27 litt. x εἰς μακρὰν τὴν μητέρα τὴν
evan. Busb. — 28 αὐτοῦ Berol. — 29 ἐπανέξω Laur. — 30 τῆς evan. Busb. — ἔτι Berol. — 31 διαδέχων
Berol. — 33 δεδώρηται] δὲ δωρεῖται Iosephus. — 33 ταριχαία Berol. — 34 Λουλίδα] Ἰουλιάδα Iosephus.

- 160 Τὰ δὲ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν πρὸς τὸ χεῖρον αἰεὶ τὴν ἐπίδοσιν ἐλάμβανε· ληστῆριων
 161 γὰρ ἡ χώρα πάλιν ἀνεπλήσθη καὶ γοήτων ἀνθρώπων, οἱ τὸν ὄχλον ἠπάτων. ἀλλὰ τούτων
 μὲν ὁ Φίληξ πολλοὺς καὶ ἑκάστην σὺν τοῖς λησταῖς λαμβάνων ἀνῆρει, καὶ Ἐλεάζαρον δὲ
 τὸν Λειναίου παῖδα τὸν συστήσαντα τῶν ληστῶν τὸ σύνταγμα δι' ἐνέδρας εἰλε ζῶντα·
 πίστιν γὰρ αὐτῷ προτείνας ὑπὲρ τοῦ μηδὲν πείσεσθαι κακὸν πείθει πρὸς αὐτὸν ἀφι- 5
 162 κέσθαι καὶ δῆσας ἀνέπεμψεν εἰς Ῥώμην. ἔχων δὲ ἀπεχθῶς καὶ πρὸς τὸν ἀρχιερέα
 Ἰωνάθην ὁ Φίληξ διὰ τὸ πολλάκις ὑπ' αὐτοῦ νουθετεῖσθαι περὶ τοῦ κρείττονως προϊστα-
 σθαι τῶν κατὰ τὴν Ἰουδαίαν πραγμάτων, μὴ καὶ μέμψιν αὐτὸς ὀφλοῇ παρὰ τοῖς πλι-
 θεσιν αἰτησάμενος ἐκείνον παρὰ τοῦ Καίσαρος πεμφθῆναι τῆς Ἰουδαίας ἐπίτροπον, πρό-
 φασιν ἐπειθεῖ δι' ἧς μεταστήσεται τὸν συνεχῶς ὀχληρὸν αὐτῷ γενόμενον· βαρὺ γὰρ τοῖς 10
 163 ἀδικεῖν ἐθέλουσιν τὸ συνεχῶς νουθετοῦν. καὶ δὴ τὸν πιστότατον τῶν Ἰωνάθου φίλων
 Ἰεροσολυμίτην τὸ γένος Λωραῖν ὄνομα πείθει πολλὰ χρήματα δώσειν ὑπισχνούμενος ἐπα-
 164 γαγεῖν τῷ Ἰωνάθῃ τοὺς ληστὰς ἀναιρήσοντας, ἀκκεῖνος ὑπήκουσεν· ἀνέβησαν γὰρ τινες
 τῶν ληστῶν εἰς τὴν πόλιν προσκυνήσοντες τὸν Θεὸν φέροντες ὑπὸ τὰς ἐσθῆτας ξιφίδια
 165 καὶ συναναμιγνέτες τῷ Ἰωνάθῃ κτείνουσιν αὐτόν. ἀνεκδικήτου δὲ τοῦ θρόνου μεμενηκότος 15
 μετὰ πάσης τὸ λοιπὸν ἀδείας ἀναβαίνοντες οἱ λησταὶ ἀνῆρουν οὐς μὲν ἐχθροὺς ἐαντῶν,
 οὐς δ' ἐπὶ χρήμασιν ἄλλοις ὑπηρετοῦντες, οὐ μόνον κατὰ τὴν πόλιν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ
 166 ἱερὸν εἰσὶν, οὐδ' ἐν τούτῳ δοκοῦντες ἀσεβεῖν. διὰ τοῦτ' οἶμαι καὶ τὸν Θεὸν μισήσαντα
 τὴν ἀσέβειαν αὐτῶν ἀποστραφῆναι μὲν ἡμῶν τὴν πόλιν, τὸ δὲ ἱερὸν οὐκέτι καθαρὸν
 οἰκητήριον αὐτῷ κρίναντα Ῥωμαίους ἐπαγαγεῖν ἡμῖν κατὰ τὴν πόλιν καθάρσιόν τε πῦρ 20
 καὶ δουλείαν ἐπενεγεῖν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις σωφρονίσαι ταῖς συμφοραῖς βουλόμενον
 167 ἡμᾶς. γόητες δὲ καὶ ἀπατεῶνες ἀνθρωποὶ τὸν ὄχλον ἐπειθον αὐτοῖς εἰς τὴν ἐρημίαν
 168 ἐπεσθαι· δείξειν γὰρ ἔφασαν ἐναργῆ τέρατα καὶ σημεῖα κατὰ τὴν τοῦ Θεοῦ πρόνοιαν
 γινόμενα. καὶ πολλοὶ πεισθέντες τῆς ἀφορσύνης τιμωρίαν ὑπέσχον· ἀναχθέντας γὰρ αὐτοὺς
 169 Φίληξ ἐκόλασεν. ἀφικνεῖται δὲ τις ἐξ Αἰγύπτου κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν εἰς Ἱεροσόλυμα 25
 προφήτης εἶναι λέγων καὶ συμβουλευών τῷ δημοτικῷ πλήθει σὺν αὐτῷ πρὸς ὅρος τὸ τῶν
 170 ἐλαιῶν, ὃ τῆς πόλεως ἄντικρυ κείμενον ἀπέχει στάδια πέντε· θέλειν γὰρ ἔφασκεν αὐτοῖς
 171 ἐκεῖθεν ἐπιδεῖξαι, ὥς κελεύσαντος αὐτοῦ πίπτει τὰ τῶν Ἱεροσολύμων τείχη. Φίληξ δ' ὥς
 ἐπύθετο ταῦτα, κελεύει τοῖς στρατιώταις ἀναλαβεῖν τὰ ὅπλα καὶ μετ' αὐτῶν ὁρμήσας προσ-
 βάλλει τοῖς περὶ τὸν Αἰγύπτιον, καὶ τετρακοσίους μὲν ἀνείλε, διακοσίους δὲ ζῶντας ἔλαβεν. 30
 172 ὁ δ' Αἰγύπτιος διαδράς ἐκ τῆς μάχης ἀφανὴς ἐγένετο. πάλιν δ' οἱ λησταὶ τὸν δῆμον εἰς
 τὸν πρὸς Ῥωμαίους ἡρέθιζον πόλεμον μηδὲν ὑπακούειν αὐτοῖς θέλοντες, καὶ τὰς τῶν
 ἀπειθούντων κόμας ἐμπιπρόντες διέφθειρον.

1 i. marg. ε Busb. — 5 ὑπὲρ] ὑπὸ Berol. — κακὸν] κακοὶ Berol. — 7 Ἰωνάθαν Berol. —
 9 παρὰ] περὶ Berol. — 10 αὐτῶν Berol. — 11 θέλουσι Busb. — Ἰωνάθου] iω reliquis evanidis Busb.
 ὁ
 Ἰωνά Berol. — 12 Ἱεροσολυμίτην Berol. — Ἰωνάθα Berol. — 13 ὑπὲρ] σεν Berol. — 14 φέροντες]
 ἔχοντες Iosephus. — ὑπὸ τὰς ἐσθῆτας non extant spatio vacuo 9 litt. relicto Berol. — 14 ξιφίδιον
 ὁ
 Berol. — 15 τῶν Ἰωνά Berol. — 16 λισταὶ Berol. — 17 ὑπηρετοῦντας Berol. — 18 δοκοῦντας Busb. —
 23 ἐπεσθαι Berol. Busb. ut saepe. — 29 κελεύει, λ in ras. Berol. — litt. ατιώταις ἀναλαβεῖν evan.
 Busb. — 30 τετρακοσίους, τρα ex σα corr. Busb. — 32 πρὸς evan. Busb. — 33 ἀπειθούντων Busb. —
 33 διέφθειρον] διήρπαζον Iosephus.

- Γίνεται δὲ καὶ τῶν Καισάρειαν οἰκούντων Ἰουδαίων στάσις πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ 173
 Σύρους περὶ ἰσοπολιτείας· οἱ μὲν γὰρ Ἰουδαῖοι πρωτεύειν ἠξίουσαν διὰ τὸν κτίστην τῆς
 Καισαρείας Ἡρώδην αὐτῶν βασιλεῖα γεγονέναι Ἰουδαῖον τῷ γένει, Σύροι δὲ τὰ μὲν περὶ
 τὸν Ἡρώδην ὁμολογοῦν, ἔφασαν δὲ τὴν Καισάρειαν Στράτωνος πύργον τὸ πρότερον
 5 καλεῖσθαι καὶ τότε μηδένα γεγονέναι τῆς πόλεως τῶν Ἰουδαίων οἰκήτορα. ταῦτα ἀκού- 174
 σάντες οἱ τῆς χώρας ἑπαρχοὶ λαβόντες ἀμφοτέρωθεν τοὺς αἰτίους τῆς στάσεως πληγαῖς
 ἤκισαντο καὶ τὴν ταράχην οὕτω κατέστειλαν πρὸς ὀλίγον. πάλιν γὰρ οἱ κατὰ τὴν πόλιν 175
 Ἰουδαῖοι τῷ πλούτῳ θαρροῦντες καὶ διὰ τοῦτο καταφρονοῦντες τῶν Σύρων ἐβλασφήμουν
 εἰς αὐτοὺς ἐρεθίσαι προσδοκῶντες. οἱ δὲ χρήμασι μὲν ἡττώμενοι, μέγα δὲ φρονοῦντες 176
 10 ἐπὶ τῷ πλείστους τῶν ὑπὸ Ῥωμαίους ἐκεῖ στρατευομένων Καισαρεῖς εἶναι καὶ Σεβαστηνοὺς
 μέχρι μὲν τινος καὶ αὐτοὶ τοὺς Ἰουδαίους λόγῳ ὕβριζον, εἴτα λίθοις ἀλλήλους ἐβαλλον, ἕως
 πολλοὺς παρ' ἀμφοτέρων τραυθῆναι τὸ καὶ πεσεῖν συνέβη· νικῶσι γε μὴν Ἰουδαῖοι. Φίληξ 177
 δ' ὥς ἐθεάσατο φιλονεικίαν ἐν πολέμῳ τρόπῳ γενομένην προσηγόησας παύσθαι τοὺς
 Ἰουδαίους παρεκάλει, μὴ πειθόμενοις δὲ τοὺς στρατιώτας ὀπλίσας ἐπαγίησι καὶ πολλοὺς
 15 μὲν αὐτῶν ἀνείλε, πλείους δὲ ζῶντας ἔλαβεν, οἰκίας δὲ τινὰς τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων
 πολλῶν χρημάτων γεμούσας διαρπάξαι τοῖς στρατιώταις ἐπαγῆκεν. οἱ δὲ τῶν Ἰουδαίων 178
 ἐπιεικότεροι καὶ προὔχοντες κατὰ τὴν ἀξίωσιν δείσαντες περὶ ἐαντῶν παρεκάλουν τὸν
 Φίληκα τοὺς στρατιώτας ἀνακαλέσασθαι τῇ σάλπιγγι καὶ φείσασθαι τὸ λοιπὸν αὐτῶν
 δοῦναι τὸ μετάνοιαν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις. καὶ Φίληξ ἐπέειπεν.
 20 Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας δίδωσιν Ἰσμαήλῳ τὴν ἀρχιερωσύνην· 179
 Φαβεῖ παῖς οὗτος. ἐξάπτεται δὲ καὶ τοῖς ἀρχιερεῦσι πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς πρώτους 180
 τοῦ πλήθους τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ἔχθρα τίς πρὸς ἀλλήλους καὶ διάστας ἐκαστός τε αὐτῶν
 πλήθος ἀνθρώπων τῶν θρασυτάτων καὶ νεωτεριστῶν ποιήσας ἡγεμῶν καὶ ἑξαρχος στάσεως
 ἦν, καὶ συρράσσοντες ἐκακολογοῦν ἀλλήλους καὶ λίθοις ἐβαλλον. ὁ δ' ἐπιπλήξων καὶ τὴν
 25 στάσιν κωλύσων ἦν οὐδὲ εἷς, ἀλλ' ὥς ἐν ἀπροστατεῦτῳ πόλει ταῦτα ἐπράττετο μετ'
 ἐξουσίας. τοσαύτη δὲ τοὺς ἀρχιερεῖς κατέλαβεν ἀναίδεια καὶ τόλμα, ὥστε καὶ πέμπειν 181
 δούλους ἐτόλμων ἐπὶ τὰς ἄλλωνας τοὺς ληψομένους τὰς τοῖς ἱερεῦσιν ἐποφειλομένας δεκάτας,
 καὶ συνέβαινε τοὺς ἀπορομένους τῶν ἱερέων ὑπ' ἐνδείας τελευτᾶν. οὕτως ἐκράτει τοῦ
 δικαίου παντός ἢ τῶν στασιαζόντων βία.
 80 Πορκίου δὲ Φίστου διαδόχου Φίληκι πεμφθέντος ὑπὸ Νέρωνος οἱ πρωτεύοντες τῶν 182
 τὴν Καισάρειαν κατοικούντων Ἰουδαίων εἰς τὴν Ῥώμην ἀναβαίνουσι Φίληκος κατηγοροῦντες,
 καὶ πάντως ἂν ἐδεδώκει τιμωρίαν τῶν εἰς Ἰουδαίους ἀδικημάτων, εἰ μὴ περ αὐτῷ ὁ
 Νέρων συνεχώρησε τὰ δελφῶ Παλλαντι πεισθεὶς παρακαλέσαντι μάλιστα δὴ τότε διὰ
 2 τὸ om. Berol. — 3 καισάρειαν Berol. — 5 αἰτίους] αἰτί Berol. — 7 ὀλίγων Berol. — 8 ἐρεθίσαι
 Berol. — οἱ δὲ ... φρονοῦντες om. Busb. — 10 πλείστους Busb. — 11 ἕως πολλοὺς i. ras. m. l Berol. —
 14 πειθόμενοις Busb. — ὀπλίτας Busb. — 15 ἀνείλε evan. Berol. — 16 πολλῶν ρημάτων Berol. —
 οἱ evan. Busb. — 17 περὶ abest spatio vacuo relicto 3—4 litt. Berol. — 18 τοὺς] καὶ τοὺς Berol. —
 22 Ἱεροσολυμιτῶν Berol. — 22 sq. aucta ab epitomatore — πλήθος] πλήθει Berol. στίφος Iosephus. —
 24 συρράσσοντες Berol. — 25 ἐπράτετο Busb. — 26 ἀνάδεια Berol. — πέμπει Berol. — 27 ἀποφειλο-
 μένας Berol. — 28 οὗ || οὕτως ἐκθάτει sic Berol. — 29 i. marg. ζ' Busb. — 29 πορκίου Berol. et
 man. 1 Busb. — φύστον Berol. — φίληκι Berol. — 31 ἀναβαίνουσιν Berol. — 32 αὐτῶν Berol. — τῷ
 ἀδελφῷ Busb. — συνεχώρει Berol.

- 183 τιμῆς ἄγων ἐκείνῳ. καὶ τῶν ἐν Καισαρείᾳ δὲ Σύρων οἱ πρῶτοι Βήρυλλον, παιδαγωγός δ' ἦν οὗτος τοῦ Νέρωνος τάξιν τὴν ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιστολῶν πεπιστευμένος, πείθουσι πολλοῖς χρήμασιν αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ Νέρωνος αὐτοῖς ἐπιστολὴν ἀκυροῦσαν τὴν Ἰουδαίων ἐπισημασθαι παρὰ τοῦ Βήρυλλος τὸν αὐτοκράτορα παρακαλέσας ἐπεισε γρα-
184 daίων εἰς αὐτοὺς ἰσοπολιτεῖαν. καὶ Βήρυλλος τὸν αὐτοκράτορα παρακαλέσας ἐπεισε γρα-
φῆναι τὴν ἐπιστολὴν. αὕτη τῷ ἔθναι τῶν μετὰ ταῦτα κακῶν τὰς αἰτίας παρέσχεν.⁵
185 πρὸς τοὺς Σύρους μᾶλλον στάσεως εἶχοντο μέχρι δὴ τὸν πόλεμον ἐξῆψαν. ἀφικόμενον δὲ
186 ἀπασῶν ἐμπιπραμένων τὰ καὶ διαρπαζομένων. καὶ οἱ σικάριοι δὲ καλούμενοι, ληστὰι δὲ
εἰσὶν οὗτοι, τότε μάλιστα ἐπλήθυνον χρώμενοι ξιφιδίοις παραπλησίους μὲν τὸ μέγεθος 10
τοῖς τῶν Περσῶν ἀκινάκαις, ἐπικαμπέσι δὲ καὶ ὁμοίοις ταῖς ὑπὸ Ῥωμαίων σίκαις καλου-
187 μέναις, ἀφ' ὧν καὶ τὴν προσηγορίαν οἱ ληστεύοντες ἔλαβον πολλοὺς ἀναιροῦντες. ἀναμ-
γνύμενοι γὰρ ἐν ταῖς ἐορταῖς, καθὼς ἤδη εἵπομεν, τῷ πλήθει τῶν πανταχόθεν εἰς τὴν
πόλιν ἐπὶ τὴν εὐσέβειαν συρρεόντων οὓς βουληθεῖεν ὁρδίως ἀπέσφαττον, πολλὰς δὲ καὶ
μεθ' ὧν ἐπὶ τὰς κόμας τῶν ἐχθρῶν ἀφικνούμενοι διήρπαζον καὶ ἐνεπίμπρασαν.¹⁵
188 πέμπει δὲ Φῆστος δύναμιν ἱππικὴν τε καὶ πεζικὴν ἐπὶ τοὺς ἀπατηθέντας ἰπὸ τινος ἀν-
θρώπου γόητος σωτηρίαν ἐπαγγελλομένου καὶ παῦλαν κακῶν, εἰ βουληθεῖεν ἔπεσθαι μέχρι
τῆς ἐρημίας αὐτῷ, καὶ αὐτόν τε ἐκείνῳ τὸν ἀπατήσαντα καὶ τοὺς ἀκολούθησαντας
διέφθειραν οἱ πεμφθέντες.
189 Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας ὠκοδομήσατο μεγέθει διαφέρον 20
οἶκημα ἐν τῷ βασιλείῳ τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις. τὸ δὲ βασιλεῖον ἐγεγόνει πάλαι ὑπὸ τῶν
190 Ἀσσυριαίων παιδῶν, ἐφ' ὕψηλόν δὲ τόπον κείμενον τοῖς σκοπεύειν ἀπ' αὐτοῦ βουλομένοις
τὴν πόλιν ἐπιτερεστώτην παρεῖχε τὴν θείαν, ἥς ἐγιμέμενος ὁ βασιλεὺς ἐκεῖθεν ἐώρα
191 τὰ κατὰ τὸ ἱερὸν πραττόμενα πάντα κατακείμενος. ταῦτα θεασάμενοι τῶν Ἱεροσολύ-
μιτῶν οἱ προὔχοντες δεινῶς ἐχαλέπαινον· οὐ γὰρ ἦν ἀάτριον οὐδὲ νόμιμον τὰ κατὰ τὸ 25
ἱερὸν δρώμενα κατοπεύεσθαι καὶ μάλιστα τὰς ἱερουργίας. τοῖχον οὖν ἐγείρουσιν ἐπὶ τῆς
192 ἐξέδρας ὕψηλόν, ἣτις ἦν ἐν τῷ ἔσωθεν ἱερῷ τετραμμένη πρὸς δύσιν. οὐ μόνον δὲ τοῦ
βασιλικοῦ τρικλίνου τὴν ἀποψιν οὗτος οἰκοδομηθεὶς ἀπετέμετο, ἀλλὰ καὶ τῆς δυτικῆς
στοᾶς τῆς κατὰ τὸ ἔξωθεν ἱερὸν οὐσης, ἐνθα τὰς φυλακὰς οἱ Ῥωμαῖοι ταῖς ἐορταῖς
193 ἐποιοῦντο διὰ τὸ ἱερὸν. ἐπὶ τούτοις ἡγανάκτησεν ὁ τε βασιλεὺς Ἀγρίππας, καὶ μάλιστα 30
Φῆστος καὶ προσέταξεν αὐτοῖς καθελεῖν. οἱ δὲ παρεκάλεσαν ἐξουσίαν αὐτοῖς δοῦναι
πρεσβεῦσαι περὶ τούτου πρὸς Νέρωνα· ζῆν γὰρ οὐχ ὑπομένειν καθαιρεθέντος τινὸς μέρους
194 τοῦ ἱεροῦ. συγχωρήσαντος δὲ τοῦ Φῆστου πέμπουσιν ἐξ αὐτῶν πρὸς Νέρωνα τοὺς πρῶτους
195 δέκα καὶ Ἰσμάηλον τὸν ἀρχιερεᾶ καὶ Ἑλκίαν τὸν γαζοφύλακα. Νέρων δὲ ἀκούσας οὐ

¹ ἢ
4 βρυλλος Busb. — 5 παρέσχε Berol. et ex corr. Busb. — 7 μέγρη Berol. — 8 Φῆστος ...
Ἰουδαίαν] om. Busb., bis exaravit m. 1 Berol. — 10 οἱτοι Berol. — ἐπλήθυνον Busb. — 15 ἐμπίπρασαν
Berol. — 17 ἐπαγγελλομένου m. 1 Busb. — 19 πεφθέντες Berol. — 20 ὠκοδομήσετε Berol. — 21 ἐν
^λ
τῇ βασι τῶν Berol. — τὰ δὲ βασι Berol. — 22 σκοπεύειν Busb. — ἀπ'] ὑπ' Busb. — 23 ἐπιτερεστώτην
Berol. — 25 οὐ] οὐδὲ Berol. — 26 ἱερὸν non extat spatio vacuo relicto 4 litt. Berol. — 29 litt.
ορταῖς evan. Busb. — 30 ἡγανάκτησε Berol. — 33 νέρων Berol. — 34 ἀρχιερεᾶν Berol. — Ἑλκίαν]
ενκία Berol.

μόνον συνέγνω περὶ τοῦ πραχθέντος, ἀλλὰ καὶ συνεχώρησεν οὕτως ἔαν τὴν οἰκοδομίαν, τῇ
γυναικὶ Πομπαίᾳ, θεοσεβῆς γὰρ ἦν αὕτη, ὑπὲρ τῶν Ἰουδαίων δεηθείση χαριζόμενος, ἡ
τοῖς μὲν δέκα προσέταξεν ἀπεῖναι, τὸν δὲ Ἑλκίαν καὶ τὸν Ἰσμάηλον ὁμηρεῦσαντας παρ'
ἐαυτῇ κατέσχευεν. ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα πυνθόμενος δίδωσι τὴν ἀρχιερωσύνην Ἰωσήφῳ τῷ 196
5 Σίμωνος παιδὶ ἀρχιερεῶς καλουμένῳ Λεκαβί.

Πέμπει δὲ Καίσαρ Ἀλβῖνον εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐπαρχον Φῆστον τὴν τελευταίην πυνθό- 197
μενος. ὁ δὲ Ἀγρίππας ἀφείλετο τὸν Ἰωσήφον τὴν ἀρχιερωσύνην, τῷ δὲ Ἀνάνιου παιδὶ
Ἀνάνῳ τὴν ἀρχὴν ἔδωκε. τοῦτον δὲ φασὶ τὸν πρεσβύτατον Ἀνανὸν εὐτυχέστατον γενέσθαι 198
πέντε γὰρ ἔσχε παῖδας καὶ τούτους συνέβη ἀρχιερατεῦσαι τῷ θεῷ, αὐτὸς πρότερον
10 τῆς τιμῆς ἐπὶ πλείστον ἀπολαύσας, ὅπερ οὐδενὶ συνέβη τῶν παρ' ἡμῖν ἀρχιερέων. ὁ δὲ 199
νεώτερος Ἀνάνος, ὃν τὴν ἀρχιερωσύνην ἔφαμεν παρεληφέναι, θρασὺς ἦν τὸν τρόπον καὶ
τολμητὴς διαφερόντως, αἵρεσιν δὲ μετῆει τὴν Σαδδουκαίων, οἵπερ εἰσὶ περὶ τὰς κρίσεις
ὡμοὶ παρὰ πάντας τοὺς Ἰουδαίους, καθὼς ἡδη δεδηλώκαμεν. ἄτε δὴ οὖν τοιοῦτος ὢν 200
Ἀνάνος, νομίσας ἔχειν καιρὸν ἐπιτήδειον διὰ τὸ τεθνάναι μὲν Φῆστον, Ἀλβῖνον δὲ ἔτι
15 κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπάρχειν, καθίζει συνέδριον κριτῶν καὶ παραγαγὼν εἰς αὐτὸ τὸν
ἀδελφὸν Ἰησοῦ τοῦ λεγόμενου Χριστοῦ, Ἰάκωβος ὄνομα αὐτῷ, καὶ τινες ἑτέρους,
ὡς παρανομησάντων κατηγορίαν ποιησάμενος παρέδωκε λευσθησομένους. ὅσοι δὲ 201
ἐδόκουν ἐπιεικέστατοι τῶν κατὰ τὴν πόλιν εἶναι καὶ περὶ τοὺς νόμους ἀκριβεῖς βαρέως
ἠνεγκαν ἐπὶ τούτῳ καὶ πέμπουσι πρὸς τὸν βασιλέα κρύφα παρακαλοῦντες αὐτὸν ἐπιστεῖλαι
20 τῷ Ἀνάνῳ μηκέτι τοιαῦτα πράσσειν, μηδὲ τὸ πρῶτον ὁρθῶς αὐτὸν πεποικῆναι. τινες δὲ 202
αὐτῶν καὶ τῷ Ἀλβίνῳ ὑπαντιάζουσιν ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας ὁδοιποροῦντι καὶ διδάσκουσιν,
ὡς οὐκ ἔξῃν Ἀνάνῳ χωρὶς τῆς ἐκείνου γνώμης καθίσαι συνέδριον. Ἀλβῖνος δὲ πεισθεὶς 203
τοῖς λεγομένοις γράφει μετ' ὀργῆς τῷ Ἀνάνῳ λήψεσθαι παρ' αὐτοῦ δίκας ἀπειλῶν. καὶ ὁ
Ἀγρίππας διὰ τοῦτο τὴν ἀρχιερωσύνην ἀφελόμενος αὐτὸν ἄρξαντα μῆνας τρεῖς Ἰησοῦν
25 τὸν τοῦ Ἀμνναίου κατέστησεν. ἐπεὶ δὲ ἦκεν ὁ Ἀλβῖνος εἰς Ἱεροσόλυμα, πᾶσαν εἰσήνεγκε 204
σπουδὴν καὶ πρόνοιαν ὑπὲρ τοῦ τὴν χώραν εἰρηνεύεσθαι πολλοὺς τῶν σικαρίων διαφείρας.
ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας καθ' ἐκάστην ἐπὶ μέγα προὔκοπτε δόξης καὶ τῆς παρὰ τῶν πολιτῶν 205
εὐνοίας τὰ καὶ τιμῆς ἡξιοῦτο· ἦν γὰρ χρημάτων ποριστικός· καθ' ἡμέραν οὖν τὸν Ἀλβῖνον
καὶ τὸν ἀρχιερεᾶ δώροις ἐθεράπευεν. εἶχε δὲ οἰκέτας πάνν μοχθηροὺς, οἱ συναναστρέφό- 206
30 μενοι τοῖς θρασυτάτοις ἐπὶ τὰς ἄλλων πορευόμενοι τὰς τῶν ἱερῶν δεκάτας ἐλάμβανον
βιαζόμενοι καὶ τοὺς μὴ διδόντας οὐκ ἀπείχοντο τύπτειν, οἳ τε ἀρχιερεῖς ὅμοια τοῖς ἐκείνου 207
δούλοις ἔπρασσον μηδενὸς κωλύειν δυναμένον. καὶ τῶν ἱερῶν τοὺς πάλαι ταῖς δεκάταις
τρεφόμενους τότε συνέβαινε θνήσκειν τροφῆς ἀπορίᾳ. πάλιν δὲ οἱ σικάριοι, ἐορτὴ γὰρ 208
ἐνείσθηκει, διὰ νυκτὸς εἰς τὴν πόλιν παρελθόντες συλλαμβάνουσι ζῶντα τὸν γραμματεᾶ

1 ἔαν evan. Busb. — οἰκοδομήν Berol. — 2 Πομπαίᾳ Zonaras. — 4 Ἰωσήφας Berol. — 5 σίμωνος
Berol. — δεκαβὴ man. 1 Berol. — 6 i. marg. ἡ Busb. — 7 ἔδωκεν man. 1 Berol. — 12 περὶ μετὰ
περὶ Berol. — 13 παρὰ om. Berol. — 19 (ἐπὶ) || στεῖλαι incip. fol. 312v. cuius initium usque ad καθί
(v. 22) repinxit homo imperitus in Busb. — 20 τὸ πρότερον Berol. — 22 ἔξῃν (repictum, sed extat
accentus) Busb. ἐξὸν Busb. — 23 γράφει μετ' γράφειν Berol. — 24 ἀφελόμενος Berol. — ἄρξαντος
Berol. — 25 δαμνέου Berol. Μναςία Zonaras; cf. infra § 213. — κατέστησαν Berol. — δὲ om.
Busb. — 26 εἰρηνεύειν Zonaras. — 27 παρὰ] περὶ Berol. — 29 οἰκέτας] οἱκ et spat. vac. 4—5 litt.
Berol. — 30 τοῖς ... πορευόμενοι om. Busb. — ἐπὶ τὰς] ὡς ante spat. vac. 5 litt. vacuo relicto Berol. —
34 συλλαμβάνουσι Berol.

- τοῦ στρατηγοῦντος Ἐλεαζάρου, παῖς δὲ οὗτος ἦν Ἀνάνου τοῦ ἀρχιερέως, καὶ δῆσαντες
 209 ἐξήγαγον. εἴτα πέμψαντες πρὸς τὸν Ἀνανίαν ἀπολύειν ἔφασαν τὸν γραμματέα πρὸς
 αὐτόν, εἰ πείσειε τὸν Ἀλβίνον δέκα δεσμώτας τοὺς ἐξ αὐτῶν ληφθέντας ἀπολῦσαι. καὶ
 210 ὁ Ἀνανος διὰ τὴν ἀνάγκην πείθει τὸν Ἀλβίνον. τοῦτο μειζόνων ἤρξε κακῶν· ἐμυχανῶντο
 γὰρ οἱ λησταὶ τῶν Ἀνανίου τινὰς συλλαβεῖν οἰκείων καὶ συνεχῶς ζωγροῦντες οὐκ ἀπέλυνον
 πρὶν ἢ τινὰς τῶν σικαρίων ἀπολάβοιεν, γενόμενοι τε πάλιν ἀριθμὸς οὐκ ὀλίγος ἀναθαρ-
 σήσαντες τὴν χώραν ἅπασαν ἑκάκουν.
 211 Κατὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν ὁ Ἀγρίππας μείζονα τὴν Φιλίππου καλουμένην Kaisápeian
 κατασκευάσας εἰς τὴν τοῦ Νέρωνος τιμὴν Νερωνιάδα προσηγόρευσε, καὶ Βηρυτίους δὲ
 212 θέατρον ἀπὸ πολλῶν χρημάτων κατασκευασμένον ἐδωρεῖτο. καὶ τὴν πᾶσαν δὲ πόλιν ἀν-
 δριάντων ἀναθέσει καὶ ταῖς τῶν ἀρχαίων ἀποτύποις εἰκόσιν ἐκόσμει καὶ μικροῦ δεῖν
 πάντα τὸν τῆς βασιλείας κόσμον ἐκεῖ μετήνεγκε. μῖσος οὖν αὐτῷ παρὰ τῶν ὑπηκόων
 213 ἤϋξετο διὰ τὸ περιαιρούμενον τὰ ἐκείνων ξένην πόλιν κοσμεῖν. λαμβάνει δὲ καὶ Ἰησοῦς
 ὁ τοῦ Γαμαλιήλ τὴν ἀρχιερωσύνην παρὰ τοῦ βασιλέως Ἰησοῦν αὐτὴν ἀφελόμενον τὸν
 τοῦ Λαμνέου, καὶ διὰ τοῦτο στάσις αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους ἐγένετο· συστήματα γὰρ τῶν
 214 ὑπερεῖχε δὲ Ἀνανίας τῷ πλούτῳ προσαγόμενος τοὺς λαμβάνειν ἐτοίμους. Κοστόβαρος δὲ
 καὶ Σάλουλος αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς μοχθήρᾳ πλήθῃ συνήγον, γένους μὲν ὄντες βασιλικοῦ
 καὶ διὰ τὴν πρὸς Ἀγρίππαν συγγένειαν εὐνοίας τυγχάνοντες, βίαιοι δὲ καὶ ἀρπάζειν τὰ
 τῶν ἀσθενεστέρων ἔτοιμοι. ἐξ ἐκείνου μάλιστα τοῦ καιροῦ συνέβη τὴν πόλιν ἡμῶν ροσεῖν
 215 προκοπτόντων πάντων ἐπὶ τὸ χεῖρον. ὥς δὲ ἤκουσεν Ἀλβίνος διάδοχον αὐτῷ Γέσσιον
 Φλῶρον ἀγκνέϊσθαι, βουλόμενος δοκεῖν τί τοῖς Ἱεροσολυμίταις παρεσχῆσθαι, προσαγαγὼν
 τοὺς δεσμώτας, ὅσοι ἦσαν αὐτῷ προδήλως θανεῖν ἄξιοι, τούτους προσέταξεν ἀναιρεθῆναι,
 τοὺς δὲ ἐκ μικρᾶς καὶ τῆς τυχούσης αἰτίας εἰς τὴν εἰρκτὴν κατατεθέντας χρήματα λαμ-
 βάνων ἀπέλυσε. καὶ οὕτως μὲν ἡ φυλακὴ τῶν δεσμοτῶν ἐκενώθη, ἡ δὲ χώρα ληστών
 216 ἐπληρώθη. τῶν δὲ Λευιτῶν, φυλὴ δὲ ἐστὶν αὕτη, ὅσοι περ ἦσαν ὑμνωδοὶ πείθουσι τὸν
 βασιλέα καθίσαντα συνέδριον φορεῖν αὐτοῖς ἐπίσης τοῖς ἱερεῦσιν ἐπιτρέψαι λινὴν στολήν·
 πρέπειν γὰρ αὐτοῦ τοῖς τῆς ἀρχῆς χρόνοις ἔφασκον ἅψ' ὧν μνημονευθήσεται καινοποιεῖν.
 217 καὶ τῆς ἀξιώσεως οὐ διήμαρτον· ὁ γὰρ βασιλεὺς μετὰ γνώμης τῶν εἰς τὸ συνέδριον ἀφι-
 κομένων συνεχώρησε τοῖς ὑμνωδοῖς ἀποθεμένους τὴν προτέραν ἐσθῆτα φορεῖν λινὴν ὅαν
 218 ἤθελσαν. μέρους δὲ τινος τῆς φυλῆς λειτουργοῦντος κατὰ τὸ ἱερὸν καὶ τούτοις ἐπέτρεψε
 τοὺς νόμους ἐκμαθεῖν, ὥς παρεκάλουν. πάντα δὲ ἦν ἐναντία ταῦτα τοῖς πατρίοις νόμοις,
 219 ὧν παραβαθέντων οὐκ ἐντὴν μὴ οὐχὶ δίκας ὑποσχεῖν. ἤδη δὲ τότε καὶ τὸ ἱερὸν τετέλεστο.

2 πρὸς ἑαυτὸν Busb. — 12 μετήνεγκεν man. 1 Busb. — 13 τὰ] τὴν Busb. — 14 Ἰησοῦν τὸν τοῦ
 ἀμνασίου ταύτην ἀφελόμενον καὶ διὰ Berol. — 15 Λαμνέου] ἀμνασίου, é ex corr. Berol. Μνασεία Zonaras,
 cf. supra § 203. — στάσις] στάσις ἦν sic Berol. — 18 καθ' αὐτοὺς Busb. — πλήθει Berol. —
 21 Γέσσιον] litt. γεσ evan. Busb. γενέσθαι Berol. Γέσιος Zonaras. — 23 αὐτῶν Iosephus — τούτους]
 τοῦτο Berol. — ἀναιρεῖσθαι Berol. — 24 καταθέντας Berol. — 25 ἀπέλυεν Berol. — μὲν] μ et

spatium vac. 2 litt. Berol. — ἐκενώθη Iosephus. — 27 λινὴν] λιλήν^κ Berol. — 28 litt. φ' ὧν μ ab-
 sunt spatium vac. relicto 5 litt. Berol. — 29 διήμαρτε Busb. — 28 γνώμης abest spatium 5 litt. vacuo
 relicto Berol. — 30 ἀφικομένων] ἐποικομένων Iosephus. — 31 τῆς om. Berol. — καὶ] ἐκέλευσε καὶ sic
 Berol. — 32 ἐπαρεκάλουν Berol. — πατρίοις, οἱς evan. Busb. πατρώοις Berol.

- βλέπων οὖν ὁ δῆμος ἀργήσαντας τοὺς τεχνίτας ὑπὲρ μυρίους καὶ ὀκτακισχιλίους ὄντας
 καὶ μισθοφορίας ἐνδεεῖς ἐσομένους διὰ τὸ τὴν τροφὴν ἐκ τῆς κατὰ τὸ ἱερὸν ἐργασίας
 κομίζεσθαι, καὶ χρήματα μὲν ἀπόθετα διὰ τὸν ἐκ τῶν Ῥωμαίων φόβον ἔχειν οὐ θέλων,
 220 προνοούμενος δὲ τῶν τεχνιτῶν καὶ εἰς τούτους ἀναλοῦν τοὺς θησαυροὺς βουλόμενος, καὶ
 5 γὰρ εἰ μίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἐργάσατο, τὸν μισθὸν ὑπὲρ ταύτης ἐλάμβανεν εὐθέως,
 ἐπειθὸν τε τὸν βασιλέα τὴν ἀνατολικὴν στοὰν ἀνεγείραι. ἦν δ' ἡ στοὰ τοῦ μὲν ἔξωθεν
 221 ἱεροῦ, κειμένη δ' ἐν φάραγγι βαθεῖα τετρακοσίων πήχεων τοὺς τοίχους ἔχουσα ἐκ λίθου
 τετραγώνου κατεσκευάστο καὶ λευκοῦ πάνυ, τὸ μὲν μήκος ἐκάστου λίθου πήχεις εἴκοσι,
 τὸ δὲ ὕψος ἕξ, ἔργον Σολομῶνος τοῦ βασιλέως πρώτου δειμαμένου τὸ σύμπαν ἱερὸν.
 10 βασιλεὺς δ', ἐπεπίστευτο γὰρ ὑπὸ Κλανδίου Καίσαρος τοῦ ἱεροῦ τὴν ἐπιμέλειαν, 222
 λογισάμενος παντὸς μὲν ἔργου τὴν καθάρσει εἶναι ἡράδιαν, δυσχερῆ δὲ τὴν
 κατασκευὴν, ἐπὶ δὲ τῆς στοᾶς ταύτης καὶ μᾶλλον, χρόνου τε γὰρ καὶ πολλῶν χρημάτων
 εἰς τοῦτον δαίσειν, ἡρνήσατο μὲν περὶ τούτου δεομένοις, καταστορέσαι δὲ λευκῇ λίθῳ
 τὴν πόλιν οὐκ ἐκώλυσεν. Ἰησοῦν δὲ τὸν τοῦ Γαμαλιήλ τὴν ἀρχιερωσύνην ἀφελόμενος
 223 ἔδωκεν αὐτὴν Μαθθαίᾳ τῷ Θεοφίλου, καθ' ὃν καὶ ὁ πρὸς Ῥωμαίους πόλεμος ἔλαβε τὴν
 ἀρχὴν τοῖς Ἰουδαίοις καὶ ἐπὶ μέγα προεκχωρήκει.
 Ἀναγκαῖον δ' εἶναι νομίζω καὶ τῇ ἱστορίᾳ ταύτῃ προσῆκον διηγήσασθαι περὶ τῶν
 224 ἀρχιερέων, πῶς τε ἤρξαντο καὶ τίσιν ἔξεστι τῆς τιμῆς ταύτης μεταλαμβάνειν καὶ πόσοι
 γεγόνασιν μέχρι τῆς τοῦ πολέμου τελευτῆς. πρῶτον μὲν οὖν πάντων λέγουσιν Ἀαρῶνα τὸν
 225 Μωσέως ἀδελφὸν ἀρχιερατεῦσαι τῷ Θεῷ, τελευτήσαντος δ' ἐκείνου διαδέξασθαι τοὺς
 20 παῖδας εὐθὺς κατ' ἐκείνων τοῖς ἐκγόνοις αὐτῶν διαμεῖναι τὴν τιμὴν ἅπασιν. ὕθεν καὶ
 226 πατέριον ἐστὶ μὴδένα τοῦ Θεοῦ τὴν ἀρχιερωσύνην λαμβάνειν ἢ τὸν ἐξ αἵματος τοῦ Ἀαρῶνος,
 ἑτέρου δὲ τις γένους οὐδ' ἂν βασιλεὺς ὧν τύχη τεύξεται τῆς ἀρχιερωσύνης. ἐγένοντο οὖν
 227 πάντες τὸν ἀριθμὸν ἀπὸ Ἀαρῶνος μέχρι Φινεέσου τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον ὑπὸ τῶν
 25 στασιασάντων ἀρχιερέως ἀναδειχθέντος ὁδοκοντατρεῖς. ἐκ τούτων κατὰ τὴν ἔξημον
 ἐπὶ τῶν Μωσέως χρόνων τῆς σκητῆς ἐστώσης, ἦν Μωυσῆς τῷ Θεῷ κατεσκευάσε, μέχρι τῆς
 εἰς Ἰουδαίαν ἀφίξεως, ὅτε Σολομῶν τῷ Θεῷ τὸν ναὸν ἤγειρεν, ἱρχιεράτευσαν δεκατρεῖς.
 τὸ γὰρ πρῶτον ἕως τῆς τοῦ βίου τελευτῆς τὰς ἀρχιερωσύνας εἶχον, ὕστερον δὲ καὶ παρὰ
 229 ζώντων ἐδέχοντο. οἱ τοίνυν τρισκαίδεκα οὗτοι τῶν δύο παιδῶν Ἀαρῶνος ὄντες ἔχοντο
 30 κατὰ διαδοχὰς τὴν τιμὴν παρελάμβανον. ἐγένετο δὲ αὐτῶν ἀριστοκρατικὴ μὲν ἡ πρώτη
 πολιτεία, μετὰ ταύτην δὲ μοναρχία, βασιλέων δὲ τρίτη. γίνεται δὲ τῶν ἐτῶν ἀριθμὸς ὧν
 230 ἤρξαν οἱ τρισκαίδεκα ἅψ' ἥς ἡμέρας οἱ πατέρες ἡμῶν ἐξέλιπον Αἴγυπτον Μωυσέως ἄγοντος
 μέχρι τῆς τοῦ ναοῦ κατασκευῆς, ὃν Σολομῶν ὁ βασιλεὺς ἐν Ἱεροσολύμοις ἀνήγειρεν, ἔτη

3 κομίζεσθαι] πορίζεσθαι Iosephus. — μὲν] μένων Berol. — 6 τε om. Iosephus — ἦν] ἡ Busb. —
 7 κειμένην Berol. — ἐν φάραγγι] ἐκφά**** Busb. — 9 σολομῶντος Berol. — δημαμένου Berol. —
 13 λίθῳ abest spatium vacuo relicto 4—5 litt. Berol. — 14 τοῦ μαλιήλ (ante μ spatium vacuum 4—5 litt.)
 Berol. — 15 Θεοφίλω Berol. — 16 μέγα] μέθσ Berol. — 17 abhinc collatus etiam Laurentianus. —
 19 λέγουσι πάντων tr. Berol. — ἀαρῶν Berol. — 21 διαβῆναι Berol. — 22 ἀαρῶν Berol. item v. 24. 29. —
 23 ὧν] ἂν Berol. — τῆς ἀρχιερωσύνης τεύξεται tr. Berol. — 25 ἀναφανθέντος Berol. — 23 τὸ γὰρ]

abhinc usque ad § 235 fere omnia evan. Busb. — τῆς] τὴν Berol. — 29 διεδέχοντο Laur. — τρεῖςκαίδεκα^ι

Berol. — δύνων Berol. — 32 μωυσέως^ο Berol.

- 231 δυοκαίδεκα πρὸς τοῖς ἑξακοσίοις. μετὰ δὲ τοὺς τρισκαίδεκα ἀρχιερεῖς ἐκείνους δέκα καὶ ὀκτὼ τὴν ἀρχιερωσύνην ἔσχον ἀπὸ Σολομῶντος βασιλέως ἐν Ἱεροσολύμοις, μέχρις οὗ Ναβουχοδονόσαρος ὁ τῶν Βαβυλωνίων βασιλεὺς ἐπιστρατεύσας τῇ πόλει τὸν μὲν ναὸν ἐνέπρησε, τὸ δὲ ἔθνος ἡμῶν εἰς Βαβυλῶνα μετήνεγκε καὶ τὸν ἀρχιερέα Ἰωσαδάκην αἰχμὰ-
 232 λωτον ἔλαβε. τούτων χρόνος τῆς ἀρχιερωσύνης τετρακοσίων ἐξηκονταεξ ἑτῶν ἐστὶ μηνῶν 5
 233 ἐξ ἡμερῶν δέκα ἥδη βασιλευμένων Ἰουδαίων. μετὰ δὲ χρόνον ἐτῶν ἑβδομήκοντα τῆς
 234 ὑπὸ Βαβυλωνίων γενομένης ἀλώσεως Κῦρος ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἀπέλυσε τοὺς ἐκ Βαβυλῶνος
 235 Ἰουδαίους ἐπὶ τὴν οἰκίαν γῆν πάλιν καὶ συνεχώρησε τὸν ναὸν ἐγείραι. τότε τῶν ὑπο-
 στρεψάντων εἰς ὧν ὁ τοῦ αἰχμαλωτισθέντος Ἰωσαδάκου παῖς Ἰησοῦς λαμβάνει τὴν ἀρχιερω-
 236 σύνην. λαμβάνει δ' αὐτὸς καὶ οἱ ἔκγονοι αὐτοῦ πεντεκαίδεκα σύμπαντες μέχρι βασιλέως Ἀντιόχου 10
 235 τοῦ Εὐπάτορος, ἐπολιτεύοντο δὲ δημοκρατικῶς ἔτη τριακόσια δεκατέσσαρα. πρῶτος δ' Ἀντίοχος
 ὁ προειρημένος καὶ ὁ στρατηγὸς αὐτοῦ Ἀυσίας τὸν Ὀρίαν, ᾧ Μενέλαος ἐπὶ κληρῶν, παύουσι τῆς
 ἀρχιερωσύνης ἀνελόντες αὐτὸν ἐν Βερροίᾳ καὶ τὸν παῖδα τῆς διαδοχῆς ἀπελάσαντες καὶ
 236 στῶσιν Ἰωάκειμον ἱερέα, γένους μὲν τοῦ Ἀαρῶνος, οὐκ ὄντα δὲ τῆς οἰκίας ταύτης. διὰ τοῦτο
 Ἀναίας ὁ τοῦ τετελευτηκότος Ὀρίου ἐξάδελφος ὁμώνυμος τῷ πατρὶ παραγενόμενος εἰς 15
 Αἴγυπτον καὶ διὰ φιλίας ἀφικόμενος Πτολεμαίῳ τῷ Φιλομήτορι καὶ Κλεοπάτρᾳ τῇ γυναικὶ
 αὐτοῦ, πείθει τούτους κατὰ τὸν Ἑλιουπολίτην νόμον δειμαμένους τῷ Θεῷ ναὸν παρα-
 237 πλήσιον τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις αὐτὸν ἀρχιερέα καταστήσαι. ὁ δὲ Ἰάκειμος ἔτη τρία τὴν
 ἀρχιερωσύνην κατασχὼν ἐτελεύτησε. διεδέξατο δὲ αὐτὸν οὐδὲ εἷς, ἀλλὰ διετέλεσεν ἡ πόλις
 238 ἐνιαυτοὺς ἑπτὰ χωρὶς ἀρχιερέως οὕσα. πάλιν δὲ οἱ τῶν Ἀσαμωναίου παιδῶν ἔκγονοι τὴν 20
 239 προστάσιαν τοῦ ἔθνους πιστευθέντες καὶ πολεμήσαντες Μακεδόσιν Ἰωνάθην ἀρχιερέα
 239 καθιστῶσιν, ὅς ἦρξεν ἐνιαυτοὺς ἑπτὰ. τελευτήσαντος δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς αὐτοῦ καὶ ἐνέδρας
 τῆς ὑπὸ Τρύφωνος μηχανηθείσης, λαμβάνει τὴν ἀρχιερωσύνην Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ.
 240 καὶ τοῦτον δὲ δόλῳ παρὰ συμπόσιον ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ διαφθαρέντα διεδέξατο παῖς
 Ὑρκανὸς κατασχόντα τὴν ἀρχιερωσύνην πλείω τοῦ ἀνταδελφου χρόνον ἐνιαυτῷ, τριακόντα 25
 δ' ἐν ἔτεσι τῆς τιμῆς ὁ Ὑρκανὸς ἀπολεύσας τελευτᾷ γηραιὸς Ἰούδα τῷ καὶ Ἀριστοβούλῳ
 241 κληθέντι τὴν διαδοχὴν καταλιπών. κληρονομεῖ δὲ καὶ τοῦτον ἀδελφὸς βασιλεὺς Ἀλέξαν-
 δρος, ὑπὸ νόσου μὲν τελευτήσαντα, τὴν ἱερωσύνην δὲ κατασχόντα μετὰ βασιλείας, καὶ
 242 γὰρ διάδημα περιέθετο πρῶτος Ἰούδας, ἐνιαυτὸν ἕνα. βασιλεύσας δὲ Ἀλέξανδρος καὶ
 ἱερατεύσας ἔτη εἰκοσιεπτὰ καταστρέφει τὸν βίον Ἀλεξάνδρου τῇ γυναικὶ καταστήσαι τὸν 30
 ἀρχιερατευσόμενον ἐπιτρέψας. ἡ δὲ τὴν μὲν ἀρχιερωσύνην Ὑρκανῷ δίδωσιν, αὐτὴ δὲ τὴν

2 litt. λέως ἐν Ἰ absunt 9 litt. spatio vacuo relicto Berol. — μέχρι Busb. Laur. — οὗ om. Busb. Laur. — 3 ναβουχοδονόσαρος Laur. ναβουχοδονόσορ Berol. — 4 ἡμῶν Berol. — 7 τοὺς ... 8 συνεχώρησε om. Berol. — 9 ἰωσαδάκου Berol. — αὐτὸς] αὐτοὶ Berol. — 11 δημοκρατικῶς Berol. — δεκατέσσαροι Berol. — 13 αὐτὸν ἀπελάσαντες om. Berol. — 14 ἀαρῶν Berol. — 15 Ἀναίας] νεανίας Laur. — 16 γυναικὶ Berol. — 16 τὸν] τῶν Laur. — 17 ἰάκειμος τετελευτηκότος Berol. — ὁμώνυμω sic Berol. — 16 τὸν] τῶν Laur. — 17 ἰάκειμος

Laur. ἰωάκειμος Busb. — 19 ἐτελεύτησεν Berol. — οὐδεὶς Laur. — 21 ἰωνά Berol. — 23 τῆς incip. fol. 315^v in quo paene omnia evan. Busb. — τρύφωνος μηχανηθείσης i. ras. pressius scripsit Laur. — μηχανηθείσης Berol. — 24 παρὰ] περὶ Berol. — δια ἀρέντα (spat. litt. 2 vacuum relictum) Berol. — 25 χρόνους Berol. — 26 ὁ om. Laur. — 28 ante ὑπὸ spatium vacuum 2-3 litt. reliquit Berol. — μετὰ καὶ γὰρ om. spatio vacuo relicto 15 litt. Berol. — 29 δέ] δὲ ὁ Busb. Laur. — 30 βίων Berol. — Ἀλεξάνδρου] ἀλέξανδρος Berol. — 31 ἐπιστρέψας Berol. — αὐτὴν Berol.

Zonaras I p. 523 Bonn.

βασιλείαν ἔτη ἑννέα κατασχοῦσα τελευτᾷ. τὸν ἴσον δὲ χρόνον τὴν ἱερωσύνην ὁ παῖς αὐτῆς Ὑρκανὸς ἔσχε· μετὰ γὰρ τὸν θάνατον αὐτῆς πολεμήσας πρὸς αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς 243 Ἀριστόβουλος καὶ νικήσας ἀφαιρεῖται μὲν ἐκείνον τὴν ἀρχὴν, αὐτὸς δ' ἐβασίλευσε τε καὶ ἱρχιεράτευσσε τῷ Θεῷ. ἔπειτα δὲ τρίτῳ τῆς βασιλείας καὶ μηνὶ ἴσοις Πομπήϊος ἐλθὼν καὶ 244 τὴν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν κατὰ κράτος ἐλὼν αὐτὸν μὲν εἰς Ῥώμην δῆσας ἐπεμψε, τῷ δ' Ὑρκανῷ πάλιν τὴν ἀρχιερωσύνην ἀποδοὺς τὴν μὲν τοῦ ἔθνους προστασίαν ἐπέστρεψε, διάδημα δὲ φορεῖν ἐκώλυσεν. ἦρξε δὲ πρὸς τοῖς ἑννέα τοῖς πρώτοις ὁ Ὑρκανὸς τέσσαρα 245 καὶ εἴκοσι. Βαρζαβάνης δὲ καὶ Πάκορος οἱ τῆς Παρθυηνῆς δυνάσται διαβάντες τὸν Εὐφράτην καὶ πολεμήσαντες Ὑρκανῷ αὐτὸν μὲν ζωγρίᾳ παρέλαβον, τοῖ Ἀριστοβούλῳ δὲ 10 υἱὸν Ἀντίγονον κατέστησαν βασιλεῖα. τρία ἔτη καὶ τρεῖς μῆνας ἄρξαντα τοῦτον Σόσιος τε 246 καὶ Ἡρώδης ἐξεπολιόρκησαν, Ἀντώνιος δὲ ἀνείλεν εἰς τὴν Ἀντιόχου ἀναχθέντα. τὴν δὲ 247 βασιλείαν Ἡρώδης παρὰ Ῥωμαίων ἐγκρίσθαι οὐκέτι τοὺς ἐκ τοῦ Ἀσαμωναίου γένους καθίστησιν ἀρχιερεῖς, ἀλλὰ τισὶν ἀσήμεσι καὶ μόνον ἐξ ἱερέων οὓσιν πλήν ἐνὸς Ἀριστο- βούλου τὴν τιμὴν ἀπένεμε. τὸν δὲ Ἀριστόβουλον Ὑρκανοῦ τοῦ ὑπὸ Πάρθων ληφθέντος 248 15 υἱὸν ὄντα καταστήσας ἀρχιερέα τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ συνῆκεσε Μαριάμην, τὴν τοῦ πλήθους πρὸς ἑαυτὸν θηρώμενος εὖνοιαν διὰ τὴν Ὑρκανοῦ μνήμην. εἴτα φοβηθεὶς, μὴ πρὸς τὸν Ἀριστόβουλον πάντες ἀποκλίνωσιν, ἀνείλεν αὐτὸν ἐν Ἱερικοῖ πνιγῆναι μηχανησάμενος κολυμβῶντα, καθὼς εἴρηται. μετὰ τοῦτον οὐκέτι τοῖς ἐκγόνοις τῶν Ἀσαμωναίου παιδῶν 249 τὴν ἀρχιερωσύνην ἐπίστευσεν. ἔπραξε δὲ ὅμοια τῷ Ἡρώδῃ ἐπὶ τῇ καταστάσει τῶν ἱερέων 20 Ἀρχελάος τε ὁ παῖς αὐτοῦ καὶ μετὰ τοῦτον τὴν ἀρχὴν Ῥωμαῖοι τῶν Ἰουδαίων παραλα- βόντες. εἰσὶν οὖν οἱ ἀπὸ τῶν Ἡρώδου χρόνων ἀρχιερατεύσαντες μέχρι τῆς ἡμέρας, ἧς 250 τὸν ναὸν καὶ τὴν πόλιν Τίτος ἐλὼν ἐπυρπόλησεν, οἱ πάντες εἴκοσι καὶ ὀκτώ, χρόνος δὲ τούτων ἔτη πρὸς τοῖς ἑκατὸν ἑπτὰ. καὶ τινὲς μὲν αὐτῶν ἐπολιτεύσαντο ἐπὶ τε Ἡρώδου 251 βασιλεύσαντος καὶ ἐπὶ Ἀρχελάου τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, μετὰ δὲ τὴν τούτων τελευτὴν ἀριστο- 25 κρατία μὲν ἦν ἡ πολιτεία, τὴν δὲ προστασίαν τοῦ ἔθνους οἱ ἀρχιερεῖς πεπίστευντο. περὶ μὲν οὖν τῶν ἀρχιερέων ἱκανὰ ταῦτα.

Γέσσιος δὲ Φλώρος ὁ πεμφθεὶς Ἀλβίνου διάδοχος ὑπὸ Νέρωνος πολλῶν ἐνέπλησε 252 κακῶν Ἰουδαίους. Κλαζομένιος μὲν ἦν τὸ γένος οὗτος, ἐπήγετο δὲ Κλεοπάτραν γυναικα, δι' ἣν φίλην οὖσαν Πομπαιᾶς τῆς Νέρωνος γυναικὸς καὶ πονηρίᾳ μὴδὲν αὐτοῦ διαφέρονσαν 30 τῆς ἀρχῆς ἐπέτυχεν. οὕτως δὲ περὶ τῶν ἐξουσίαν ἐγένετο κακὸς καὶ βίαιος, ὥστε διὰ τὴν 253 ὑπερβολὴν τῶν κακῶν Ἀλβίνον ἐπήγουν Ἰουδαῖοι ὡς εὐεργέτην· ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἐπεκρύπτετο 254

1 χρόνων Berol. — 3 δὲ βασιλεύσετε καὶ Berol. — τρίτῳ] τρία Berol. — 6 ἀπέστρεψε Laur. — 7 πρὸς τοῖς] πρὸ τῆς Berol. — 7 ὁ Ὑρκανὸς] οὐρκανὸς Berol. — 8 Βαρζαβάνης] Busb. Laur. βαρζάνης Berol. — 9 τὸν ἀφράτη Berol. — 10 τρία] τρία δὲ Busb. Laur. — 11 ἐξεπολιόρκησης Berol. — ἀντιόχου, ο (in ov) i. ras. corr. Berol. — 12 παρὰ] περὶ Berol. — post τοὺς 5-6 litt. erasae Laur. — 13 τισὶν Berol. — μόνων Berol. — 14 ληφθέντων Berol. — 17 μηχανισάμενος Laur. — 21 ἀπὸ] ὑπὸ Laur. — Βαρζαβάνης] incip. fol. 316^r paene totum evanidum Busb. — 21 ἡρώδη Berol. — ἡ Iosephus. — 22 οἴκοι Berol. —

23 τοῖς] τῆς Berol. — 26 πολίτ Berol. — 25 (ἀρ)||χερεῖς incipit fol. 316^v, in quo plurima evanuerunt. pars usque ad Κλεοπάτραν γυν (v. 28) repicta est, quare in his vetus scriptura dinosci non potest Busb. — 26 ἱκανὴν Berol. — 27 i. marg. 9' Busb. — Γέσιος Zonaras et ut vid. Busb. — 27 νέρων Berol. — 28 κλεοπάτρα Berol. — 29 νέρω Berol.

τὴν ποιηρίαν καὶ τοῦ μὴ παντάπασι κατάφωρος εἶναι προϋνόει, Φλῶρος δὲ καθάπερ εἰς ἐπίδειξιν ποιηρίας πεμφθεὶς τὰς εἰς τὸ ἔθνος ἡμῶν παρανομίας ἐπόμπευε, μήτε ἀρπαγῆς 255 παραλιπὼν μηδένα τρόπον μήτε ἀδίκου κολάσεως· ἦν γὰρ ἄτεγκτος μὲν πρὸς ἔλεον, παντὸς δὲ κέρδους ἄπληστος, ᾧ γε μηδὲ τὰ πλεῖστα τῶν ὀλίγων διέφερεν, ἀλλὰ καὶ λησταῖς ἐκοινώνησεν· ἀδεῶς γὰρ οἱ πολλοὶ τοῦτ' ἐπραττον ἐχέγγυον παρ' ἐκείνου τὴν σωτηρίαν 5 256 ἐπὶ τοῖς μέρεσιν ἔχειν πεπιστευκότες. καὶ τοῦτο μέτριον οὐκ ἦν. ἀλλ' οἱ δυστυχεῖς Ἰουδαῖοι μὴ δυνάμενοι τὰς ὑπὸ τῶν ληστῶν γινομένας πορθήσεις ὑπομένειν ἠναγκάζοντο τῶν ιδίων ἡθῶν ἐξανιστάμενοι φεύγειν ἅπαντες, ὡς κρεῖττον ὀπουδήποτε παρὰ τοῖς ἄλλοις 257 γύλοις κατοικήσοντες. καὶ τί δεῖ πλείω λέγειν; τὸν γὰρ πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον ὁ καταναγκάσας ἡμᾶς ἄρασθαι Φλῶρος ἦν κρεῖττον ἰγνυμένους ἀθρόους ἢ κατ' ὀλίγον ἀπολέσθαι. 10 καὶ δὴ τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ὁ πόλεμος δευτέρῳ μὲν ἔτει τῆς ἐπιτροπῆς Φλῶρου, δωδεκάτῳ 258 δὲ τῆς Νέρωνος ἀρχῆς. ἀλλ' ὅσα μὲν δρᾶν ἠναγκάσθημεν ἢ παθεῖν ὑπεμείναμεν, ἀκριβῶς γινῶναι πάρεστι τοῖς βουλομένοις ἐντυχεῖν ταῖς ὑπ' ἐμοῦ περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου 259 γεγραμμέναις βίβλοις. παύσεται δ' ἐνταῦθ' αἱ μοι τὰ τῆς ἀρχαιολογίας μεθ' ἣν καὶ τὸν πόλεμον ἠρξάμην γράφειν. περιέχει δ' αὕτη τὴν ἀπὸ πρώτης γενέσεως ἀνθρώπου παρά- 15 δοσιν μέχρις ἔτους δωδεκάτου τῆς Νέρωνος ἡγεμονίας τῶν συμβεβηκότων τοῖς Ἰουδαίοις κατὰ 260 τε τὴν Αἴγυπτον καὶ Συρίαν καὶ Παλαιστίνην, ὅσα τε πεπόνθαμεν ὑπὸ Ἀσσυρίων τε καὶ Βαβυλωνίων, τίνα τε Πέρσαι καὶ Μακεδόνες δεινὰ διατεθείκασιν ἡμᾶς, καὶ μετ' ἐκείνους 261 Ῥωμαῖοι τὸ ὕστατον· πάντα γὰρ οἶμαι μετὰ ἀκριβείας συντεταχέναι. τηρῆσαι δὲ πεπεῖ- ραμαι καὶ τὴν τῶν ἀρχιερέων ἀναγραφὴν τῶν ἐν δισχιλίαις ἔτεσι γενομένων. ἀπλαντῇ δὲ 20 πεποίημαι καὶ τὴν περὶ τοὺς βασιλεῖς διαδοχὴν τὰς πράξεις αὐτῶν καὶ τὰς πολιτείας ἀπαγγέλλων μοναρχῶν τε δυναστείας, ὡς αἱ ἱεραὶ βίβλοι περὶ πάντων ἔχουσι τὴν ἀναγρα- 262 φήν· τοῦτο γὰρ ποιήσῃ ἐν ἀρχῇ ἐπιηγγελιάμην τῆς ἱστορίας, ὃ καὶ πεποίηκα. λέγω δὴ θαρσήςσας ἤδη διὰ τὴν τῶν προτεθέντων ἀναγεφαλαίωσιν καὶ συντέλειαν, ὅτι μηδεὶς ἂν ἕτερος ἠδυνήθη θελήσας μήτε Ἰουδαῖος μήτε ἀλλόφυλος τὴν πραγματείαν ταύτην οὕτως 25 263 ἀκριβῶς εἰς Ἑλλήνας ἐξενεγκεῖν· ἐγὼ γὰρ ὡμολογούμην παρὰ τῶν ὁμοεθνῶν πλεῖστον αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπιχώριον παιδείαν διαφέρειν καὶ τῶν Ἑλληνικῶν δὲ γραμμάτων καὶ ποιητικῶν μαθημάτων ἐσπούδασα μετασχεῖν τὴν γραμματικὴν ἐμπειρίαν ἀναλαβών, τὴν 264 δὲ περὶ τὴν προφορὰν ἀκριβείαν πάτριος ἐκώλυσεν συνήθεια. παρ' ἡμῖν γὰρ οὐκ ἐκείνους ἀποδέχονται καὶ ἐπιστήμονας ὀρίζονται τοὺς πολλῶν ἐθνῶν διάλεκτον ἐκμαθόντας διὰ τὸ 30 κοινὸν εἶναι νομίζειν τὸ ἐπιτήδευμα τοῦτο οὐκ ἐλευθέρων μόνον τοῖς τεχνούσιν ἀλλὰ καὶ τῶν οἰκειῶν τοῖς θέλουσι, μόνους δὲ σοφίαν μαρτυροῦσι τοῖς τὰ νόμιμα σαφῶς ἐπιστα-

2 ἐπόμπευ et spat. vac. 2 litt. Berol. — 3 περιλιπὼν Berol. — 3 ἄτεγκτος] ἄτεν et spat. vac. 3—1 litt. Berol. — 5 ἐπραττον] ἐπ πτον Berol. — ἐχέγγυον Berol. ἐχεγγύου Laur. — 6 litt. το μετ om. spat. vac. 4—5 litt. relicto Berol. — 7 ὑπὸ] ἀπὸ Busb. — litt. νομένας om. spat. vacuo relicto 4 litt. Berol. — 8 litt. τες ἄς κρεῖττον om. spat. vacuo relicto 13 litt. Berol. — δέπουδήποτε Busb. — 9 πλείω λέγειν om. spat. vacuo relicto 8 litt. Berol. — 11 Φλῶρου] incip. fol. 317^r cuius magna pars

evan. Busb. — 18 τε] δὲ Busb. — 20 γῖνομένων Busb. — 22 ἀπαγγέλλων Busb. — μοναρχῶν Berol. — 22 αἱ om. Berol. — 26 παρὰ] περὶ Berol. — 27 καὶ ποιητικῶν μαθημάτων om. Iosephus. — 28 ἀνα- λαβών] incip. f. 317^v, cuius multa evan. Busb. — 30 καὶ ὀρίζονται om. Iosephus. — 31 οὐκ ἐλευθέρων τοῦτο μόνον tr. Busb. Laur.

μένοις καὶ τὴν τῶν ἱερῶν γραμμάτων δύναμιν ἐρμηνεύσαι δυναμένοις. διὰ τοῦτο πολλῶν 265 πονησάντων περὶ τὴν ἄσκησιν ταύτην μόλις τινὲς δύο ἢ τρεῖς κατώρθωσαν καὶ τῶν πόνων τὴν ἐπικαρπίαν εὐθὺς ἔλαβον. ἐπὶ τούτοις καταπαύσω τὴν ἀρχαιολογίαν βίβλοις μὲν 267 εἴκοσι περιελημμένην, ἔξ δὲ μυριάσι στίχων, καὶ τὸ θεῖον ἐπιτρέπη κατὰ περιδρομὴν 5 ὑπομνήσω πάλιν τοῦ πολέμου καὶ τῶν συμβεβηκότων ἡμῖν μέχρι τῆς νῦν ἐφρεστώσης ἡμέρας, ἣτις ἐστὶ τρισκαίδεκάτον μὲν ἔτους τῆς Δομετιανοῦ Καίσαρος ἀρχῆς, ἐμοὶ δὲ ἀπὸ γενέσεως πεντηχοστοῦ καὶ ἑκτου. προήρημαι δὲ συγγράψαι καὶ τὰς ἡμετέρας δόξας τῶν 268 Ἰουδαίων ἐν τέσσαρσι βιβλίαις περὶ θεοῦ καὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν νόμων, διὰ τί κατ' αὐτοὺς τὰ μὲν ἔξεστιν ἡμῖν ποιεῖν, τὰ δὲ κεκάλυται.

10

Φλαυίου Ἰωσήπου Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας τέλος.

4 παραδρομὴν Berol. — τῶν om. man. 1 Busb. — 5 μέχρι om. Berol. — 6 ἔτους] στοὺς Berol. — 7 litt. πρ om. spat. vacuo relicto 2 litt. Berol. — 8 litt. βιβλ om. spat. vacuo relicto 4 litt. Berol. — 8 litt. τοὺς τὰ μὲν om. spat. vacuo relicto 5—6 litt. Berol.

Hactenus antiqua historia. Voto autem finiendum volumen sit. Superest enim ut dies festissimus publice indicatur. **Imperatoris Regis Augustissimi** festum natalem civibus universis laetissimum mox celebrabit haec Academia Deumque optimum maximum, auctorem ac statorem Germanici nominis, publica voce precabitur, ut custodiat servet protegat hunc imperii statum, hanc pacem, huius amatissimi denique Principis iuventutem eumque semper validum sapientem felicem longissima statione uti sinat mortalibus destinata civiumque omnium consilia pia foveat, opprimat impia. Quorum votorum sollemnium interpretes in Universitatis aula existet vir illustrissimus

EDVARDVS SCHROEDER

PHILOSOPHIAE DOCTOR LINGVARVM ET LITTERARVM THEODISCARVM P. P. O.
SEMINARII GERM. DIRECTOR

doctam ex more disputationem votis adnexurus. Cumque ad diem hunc anniversarium pertineat ut studiorum praemia, quae Academia certantibus iuvenibus tribuit, renuntientur novaque praemia proponantur, hoc quoque mandatum exsequetur idem vir spectatissimus. Haec pietatis sollemnia professores ornatissimi, iuvenes artium doctarum studiosi carissimi, viri denique in quocumque honoris gradu collocati, quotquot huic favent Academiae, ut frequentes ac laeti concelebrent oratoremque benigne excipiant, Rectore magnifico invitante ea qua par est observantia oramus.
